

**GRUPA KAPITAŁOWA
BANKU BGŻ BNP PARIBAS S.A.
SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA
31 GRUDNIA 2017 ROKU**

BGŻ BNP PARIBAS

Bank
zmieniającego
się świata

SPIS TREŚCI

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	6
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	6
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	8
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	10
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	11
1. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ BGŻ BNP PARIBAS S.A.	13
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	16
2.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	16
2.2. Kontynuacja działalności.....	16
2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF	16
2.3.1. Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Grupy za 2017 rok.17	
2.3.2. Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR, ale jeszcze nie weszły w życie.....	17
2.3.3. Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR ale nie zatwierdzone do stosowania w UE	17
2.4. Wdrożenie MSSF 9.....	18
2.5. Wdrożenie MSSF 15.....	21
2.6. Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą	22
2.7. Konsolidacja.....	22
2.8. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości oraz zmiany w prezentacji danych finansowych	23
2.9. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	23
2.10. Przychody i koszty z tytułu odsetek	23
2.11. Wynik z tytułu opłat i prowizji	24
2.12. Przychód z tytułu dywidend	25
2.13. Wynik z działalności handlowej.....	25
2.14. Wynik z działalności inwestycyjnej.....	25
2.15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	25
2.16. Podatek dochodowy.....	25
2.17. Klasyfikacja oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych.....	26
2.17.1. Początkowe ujęcie oraz usunięcie aktywów i zobowiązań finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ...	26
2.17.2. Aktywa i zobowiązania finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	27
2.17.3. Pożyczki i należności	27
2.17.4. Sekurytyzacja portfela kredytów	28
2.17.5. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.....	28
2.17.6. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	28
2.17.7. Kompensowanie instrumentów finansowych.....	29
2.17.8. Umowy sprzedaży i odkupu	29
2.17.9. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych.....	29
2.18. Utrata wartości aktywów finansowych.....	29
2.18.1. Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu	29
2.18.2. Należności forborne	30
2.18.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31
2.19. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	31
2.20. Nieruchomości inwestycyjne	31
2.21. Wartości niematerialne	32
2.22. Rzeczowe aktywa trwale.....	32
2.23. Rachunkowość zabezpieczeń.....	33
2.24. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	33
2.25. Rezerwy	34
2.26. Leasing finansowy	34

2.27.	Leasing operacyjny	34
2.28.	Gwarancje finansowe.....	35
2.29.	Świadczenia pracownicze.....	35
2.29.1.	Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne.....	35
2.29.2.	Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	35
2.29.3.	Świadczenia wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń.....	35
2.29.4.	Zobowiązania z tytułu programów retencyjnych.....	36
2.30.	Kapitał podstawowy	36
2.30.1.	Koszty emisji akcji.....	36
2.30.2.	Akcje własne	36
2.31.	Kapitał zapasowy	36
2.32.	Pozostałe kapitały rezerwowe.....	36
2.33.	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku netto	36
2.34.	Działalność powiernicza.....	37
2.35.	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	37
3.	WARTOŚCI SZACUNKOWE.....	37
4.	WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK.....	40
5.	WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI.....	41
6.	PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	42
7.	WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ.....	42
8.	WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	42
9.	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	44
10.	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	44
11.	WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	45
12.	OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE.....	45
13.	KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	46
14.	AMORTYZACJA.....	46
15.	PODATEK DOCHODOWY	47
16.	ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	47
17.	KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	48
18.	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	48
19.	POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE.....	50
20.	RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	54
21.	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM.....	56
22.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	63
23.	AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	64
24.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	66
25.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	67
26.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	69
27.	INNE AKTYWA.....	71
28.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	71

29.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	72
30.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	73
31.	ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	74
32.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	74
33.	REZERWY	75
34.	ODROCZONY PODATEK DOCHODOWY	78
35.	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	80
36.	PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI.....	80
37.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	82
38.	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH.....	83
39.	LEASING	88
40.	DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA	89
41.	AKCJONARIAT BANKU BGŻ BNP PARIBAS S.A	90
42.	KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY	91
43.	WYPŁACONE DYWIDENDY	92
44.	PODZIAŁ ZYSKU	92
45.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH.....	93
46.	INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	94
47.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	95
48.	INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	98
49.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM.....	103
49.1.	Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych.....	103
49.2.	Ryzyko kredytowe.....	103
49.3.	Ryzyko rynkowe i ALM (zarządzanie aktywami i pasywami)	117
49.4.	Ryzyko płynności	121
49.5.	Ryzyko kraju i kontrahenta.....	125
49.6.	Ryzyko operacyjne.....	126
50.	ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ	128
51.	ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	129

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	31.12.2017 (narastająco)	31.12.2016 (narastająco)	31.12.2017 (narastająco)	31.12.2016 (narastająco)
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
Wynik z tytułu odsetek	1 926 744	1 826 152	453 918	417 339
Wynik z tytułu prowizji	485 979	493 220	114 491	112 718
Wynik przed opodatkowaniem	453 885	174 507	106 930	39 881
Wynik po opodatkowaniu	279 707	76 860	65 896	17 565
Całkowite dochody ogółem	422 192	(121 727)	99 463	(27 819)
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	959 582	(778 712)	226 066	(177 963)
WSKAŹNIKI				
Liczba akcji (szt.)	84 238 318	84 238 318	84 238 318	84 238 318
Zysk (strata) na jedną akcję	3,32	0,91	0,78	0,21
BILANS				
Aktywa razem	72 749 259	72 304 999	17 442 101	16 343 806
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	52 967 568	55 075 871	12 699 314	12 449 338
Zobowiązania razem	66 189 796	66 158 178	15 869 428	14 954 380
Zobowiązania wobec klientów	56 328 897	55 155 014	13 505 214	12 467 227
Kapitał akcyjny	84 238	84 238	20 197	19 041
Kapitał własny razem	6 559 463	6 146 821	1 572 673	1 389 426
ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA				
Fundusze własne razem	7 696 324	7 619 694	1 845 243	1 722 354
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	55 988 130	52 913 987	13 423 513	11 960 666
Łączny współczynnik kapitałowy	13,75%	14,40%	13,75%	14,40%
Współczynnik kapitału Tier1	10,81%	11,06%	10,81%	11,06%

Dla celów przeliczenia prezentowanych danych na EUR, Bank stosuje następujące kursy:

Dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej kurs NBP:

- na dzień 31.12.2017 r. - 1 EUR = 4,1709 PLN

- na dzień 31.12.2016 r. - 1 EUR = 4,4240 PLN

Dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych kurs EUR liczony jako średnia arytmetyczna z kursów ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie:

- dla okresu od 1.01.2017 r. do 31.12.2017 r. - 1 EUR = 4,2447 PLN

- dla okresu od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r. - 1 EUR = 4,3757 PLN

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	4	2 665 218	2 584 563
Koszty z tytułu odsetek	4	(738 474)	(758 411)
Wynik z tytułu odsetek		1 926 744	1 826 152
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	612 240	608 012
Koszty z tytułu opłat i prowizji	5	(126 261)	(114 792)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		485 979	493 220
Przychody z tytułu dywidend	6	10 360	5 801
Wynik na działalności handlowej	7	251 408	255 191
Wynik na działalności inwestycyjnej	8	28 398	46 199
Wynik z tytułu wyceny do wartości godziwej na rachunkowości zabezpieczeń	20	3 304	(77)
Pozostałe przychody operacyjne	9	131 282	130 324
Pozostałe koszty operacyjne	10	(141 495)	(116 591)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	11	(355 299)	(398 883)
Ogólne koszty administracyjne	12,13	(1 506 866)	(1 674 356)
Amortyzacja	14	(174 064)	(206 597)
Wynik na działalności operacyjnej		659 751	360 383
Podatek od instytucji finansowych		(205 866)	(185 876)
Zysk brutto		453 885	174 507
Podatek dochodowy	15	(174 178)	(97 647)
Zysk netto		279 707	76 860
przypadający na akcjonariuszy Banku		279 707	76 860
ZYSK (STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ (WYRAŻONY W PLN NA JEDNĄ AKCJĘ)	16		
Podstawowy		3,32	0,91
Rozwodniony		3,32	0,91

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Zysk netto za okres	279 707	76 860
INNE CAŁKOWITE DOCHODY		
POZYCJE, KTÓRE ZOSTANĄ NASTĘPNIE PRZEKLASYFIKOWANE NA ZYSKI LUB STRATY PO SPEŁNIENIU OKREŚLONYCH WARUNKÓW		
	141 509	(203 094)
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	174 113	(250 823)
Podatek odroczoney	(32 604)	47 729
POZYCJE, KTÓRE NIE ZOSTANĄ PRZEKLASYFIKOWANE NA ZYSKI LUB STRATY		
	976	4 507
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	1 849	4 921
Podatek odroczoney	(873)	(414)
INNE CAŁKOWITE DOCHODY (NETTO)	142 485	(198 587)
CAŁKOWITE DOCHODY OGÓŁEM	422 192	(121 727)
przypadające na akcjonariuszy Grupy	422 192	(121 727)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31.12.2017	31.12.2016
Kasa i środki w Banku Centralnym	17	998 035	1 302 847
Należności od banków	18	2 603 689	1 233 592
Pochodne instrumenty finansowe	19	474 421	324 005
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	20	32 730	18 671
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21	52 967 568	55 075 871
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	23	13 922 540	12 497 855
Nieruchomości inwestycyjne	24	54 435	54 466
Wartości niematerialne	25	288 340	246 552
Rzeczowe aktywa trwałe	26	500 647	546 002
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34	512 045	529 824
Inne aktywa	27	394 809	475 314
Aktywa razem		72 749 259	72 304 999
ZOBOWIĄZANIA	Nota	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania wobec banków	28	3 891 235	7 308 814
Różnice z rachunkowości zabezpieczeń dotyczące wartości godziwej pozycji zabezpieczanych	20	(2 992)	(4 080)
Pochodne instrumenty finansowe	19	427 710	271 757
Zobowiązania wobec klientów	29	56 328 897	55 155 014
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	30	2 471 966	398 059
Zobowiązania podporządkowane	31	1 645 102	1 768 458
Pozostałe zobowiązania	32	1 225 323	1 122 780
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		117 699	8 313
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34	8 003	8 022
Rezerwy	33	76 853	121 041
Zobowiązania razem		66 189 796	66 158 178

KAPITAŁ WŁASNY	Nota	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał akcyjny	41	84 238	84 238
Kapitał zapasowy	42	5 127 086	5 108 418
Pozostałe kapitały rezerwowe	42	909 629	860 241
Kapitał z aktualizacji wyceny	42	141 988	(497)
Zyski zatrzymane		296 522	94 421
- wynik z lat ubiegłych		16 815	17 561
- wynik bieżącego okresu		279 707	76 860
Kapitał własny razem		6 559 463	6 146 821
Zobowiązania i kapitał własny razem		72 749 259	72 304 999

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2017 roku	84 238	5 108 418	860 241	(497)	17 561	76 860	6 146 821
Całkowite dochody za okres	-	-	-	142 485	-	279 707	422 192
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	-	-
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	142 485	-	279 707	422 192
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	49 388	-	27 472	(76 860)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał zapasowy	-	-	49 388	-	27 472	(76 860)	-
Pozostałe (kapitał spółek zależnych)	-	18 668	-	-	(28 218)	-	(9 550)
Stan na 31 grudnia 2017 roku	84 238	5 127 086	909 629	141 988	16 815	279 707	6 559 463

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2016 roku	84 238	5 092 196	780 874	198 090	99 663	13 293	6 268 354
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(198 587)	-	76 860	(121 727)
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	76 860	76 860
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(198 587)	-	-	(198 587)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	8 263	-	5 030	(13 293)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał zapasowy	-	-	8 263	-	5 030	(13 293)	-
Połączenie	-	16 222	71 104	-	(87 326)	-	-
Kapitał powstały z połączenia jednostek	-	16 222	71 104	-	(87 326)	-	-
Pozostałe (kapitał spółek zależnych)	-	-	-	-	194	-	194
Stan na 31 grudnia 2016 roku	84 238	5 108 418	860 241	(497)	17 561	76 860	6 146 821

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
PRZEPLWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:			
Zysk (strata) netto		279 707	76 860
KOREKTY RAZEM:		2 283 858	5 508 541
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		174 178	97 647
Amortyzacja		174 064	206 597
Przychody z tytułu dywidend		(10 360)	(5 801)
Przychody z tytułu odsetek		(2 665 218)	(2 584 563)
Koszty z tytułu odsetek		738 474	758 411
Zmiana stanu rezerw		(42 331)	(38 239)
Zmiana stanu należności od banków		(74 632)	(24 207)
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(150 416)	44 142
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		2 054 347	(2 907 870)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		(1 436 058)	(781 285)
Zmiana stanu pasywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		155 953	(79 782)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		1 459 487	8 908 869
Zmiana stanu innych aktywów i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		66 539	(242 918)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(211 910)	273 363
Inne korekty	46	86 059	(57 642)
Odsetki otrzymane		2 681 221	2 672 481
Odsetki zapłacone		(715 539)	(730 662)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 563 565	5 585 401

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
PRZEPLÝW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:			
WPŁYWY		22 572 934	20 976 428
Zbycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	23	22 519 282	20 923 410
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		32 882	47 217
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne		10 360	5 801
Zbycie akcji lub udziałów w jednostkach zależnych		10 410	-
WYDATKI		(23 950 531)	(26 057 186)
Nabycie papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		(23 746 923)	(25 812 367)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(203 379)	(244 819)
Inne wydatki inwestycyjne		(229)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(1 377 597)	(5 080 758)
PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:			
WPŁYWY		2 406 276	2 338 919
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów otrzymanych		225 426	1 456 519
Emisja dłużnych papierów wartościowych		2 180 850	-
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych		-	882 400
WYDATKI		(2 632 662)	(3 622 274)
Spląty długoterminowych kredytów otrzymanych		(2 514 100)	(3 550 278)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(109 000)	(71 996)
Inne wydatki finansowe		(9 562)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(226 386)	(1 283 355)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		959 582	(778 712)
Środki pieniężne na początek okresu		2 483 623	3 262 335
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	45	3 443 205	2 483 623
zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(61 222)	8 887
o ograniczonej możliwości dysponowania		845	8 550

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU BGŻ BNP PARIBAS S.A.

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A. („Grupa”).

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. („Bank” lub „BGŻ BNP Paribas”) posiada siedzibę w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16 i jest zarejestrowany w Polsce, przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000011571. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Od dnia 27 maja 2011 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2017 dla Banku wyniosło 7 385,63 etatów, a dla Grupy wyniosło 7 633,39 etatów.

Podstawowym przedmiotem działalności Banku są:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- operacje czekowe i wekslowe oraz operacje, których przedmiotem są warranty,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- terminowe operacje finansowe,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- obejmowanie i nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej lub jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
- dokonywanie na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
- prowadzenie działalności maklerskiej (przedsiębiorstwa maklerskiego),
- wykonywanie niestanowiących działalności maklerskiej czynności polegających na:
 - przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego instrumentów finansowych oraz papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
 - wykonywaniu zleceń, nabycia lub zbycia niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego instrumentów finansowych, na rachunek dającego zlecenie,

- nabywaniu lub zbywaniu na własny rachunek niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego instrumentów finansowych, w tym opcji, kontraktów terminowych, swapów i kontraktów na różnicę oraz papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
- doradztwie inwestycyjnym dotyczącym papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski lub innych instrumentów finansowych niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego,
- prowadzenie działalności akwizycyjnej w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- wykonywanie funkcji depozytariusza w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- przechowywanie aktywów funduszy inwestycyjnych,
- prowadzenie depozytu papierów wartościowych,
- świadczenie usług finansowo-rozliczeniowych i doradczych w zakresie instrumentów rynków finansowych,
- świadczenie usług powierniczych, faktoringowych,
- świadczenie usług w zakresie transportu wartości pieniężnych,
- świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie dopuszczonym przepisami ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
- prowadzenie leasingu finansowego,
- obrót znakami skarbowymi i wartościami numizmatycznymi,
- świadczenie usług certyfikacyjnych w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym, z wyłączeniem wydawania certyfikatów kwalifikowanych wykorzystywanych przez banki w czynnościach, których są stronami.

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie Banku
Przemysław Gdański	Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu
Daniel Astraud	Wiceprezes Zarządu
Jean-Charles Aranda	Członek Zarządu
Przemysław Furlep	Wiceprezes Zarządu
Philippe Paul Bézieu	Wiceprezes Zarządu
Blagoy Bochev	Wiceprezes Zarządu
Wojciech Kembłowski	Wiceprezes Zarządu
Magdalena Legęć	Wiceprezes Zarządu
Jaromir Pelczarski	Wiceprezes Zarządu
Jerzy Śledziwski	Wiceprezes Zarządu
Bartosz Urbaniak	Członek Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Banku w 2017 roku:

- 5 kwietnia 2017 r. pan Jan Bujak złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 5 kwietnia 2017 r.
- Rada Nadzorcza Banku na posiedzeniu w dniu 5 kwietnia 2017 r. powołała pana Jean-Charles Aranda do Zarządu Banku na Członka Zarządu Banku z dniem 5 kwietnia 2017 r.
- 2 czerwca 2017 r. pan François Benaroya złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 30 września 2017 r.
- Rada Nadzorcza Banku na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 2017 r. powołała pana Przemysława Furlepę do Zarządu Banku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu z dniem 1 października 2017 r.
- 21 września 2017 r. pan Tomasz Bogus złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu ze skutkiem na dzień 31 października 2017 r.
- Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 26 października 2017 r. powołała z dniem 1 listopada 2017 r. pana Przemysława Gdańskiego do Zarządu Banku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu oraz powierzyła mu kierowanie pracami Zarządu do czasu uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) na powołanie na stanowisko

prezesa Zarządu. Jednocześnie Rada Nadzorcza na tym posiedzeniu powołała pana Przemysława Gdańskiego na Prezesa Zarządu Banku. Powyższa uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia uzyskania zgody KNF wydanej na podstawie art. 22b ustawy – Prawo Bankowe.

- 20 grudnia 2017 r. pani Magdalena Legęć złożyła rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2017 r.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja w Radzie Nadzorczej Banku
Józef Wancer	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Jarosław Bauc	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, członek niezależny
Jean-Paul Sabet	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Stefaan Decraene	Członek Rady Nadzorczej
Jacques d'Estais	Członek Rady Nadzorczej
Alain Van Groenendael	Członek Rady Nadzorczej
Yvan De Cock	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Mietkowski	Członek Rady Nadzorczej
Monika Nachyła	Członek Rady Nadzorczej
Mariusz Warych	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej w 2017 roku:

- 18 maja 2017 r. pan Thomas Mennicken, członek Rady Nadzorczej złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku BGŻ BNP Paribas S.A. z dniem odbycia się Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku, które miało miejsce 22 czerwca 2017 r.
- 22 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało pana Yvana De Cock na Członka Rady Nadzorczej Banku.

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP PARIBAS SA z siedzibą w Paryżu.

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku wchodzi jednostka dominująca Bank BGŻ BNP Paribas S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus Sp. z o.o. („Actus”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023062. Bank posiada 100% udziału w kapitale podstawowym Spółki.
2. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A. („TFI”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Twardej 18. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000031121. Bank posiada 100% akcji Spółki.
3. BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o. („Leasing”, dawniej: Fortis Lease Polska Sp. z o.o. w likwidacji) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000098813. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
4. BNP Paribas Group Service Center S.A. („GSC”, dawniej: Laser Services Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000022784. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
5. BGZ Poland ABS1 DAC („SPV”) z siedzibą w Irlandii, 3RD Floor Kilmore House, Park Lane, Spencer Dock, Dublin. Spółka celowa, z którą Bank przeprowadził transakcję sekurytyzacji części portfela kredytowego. Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tej jednostce. Spółka jest kontrolowana przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A., w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.

W grudniu 2017 roku Bank dokonał sprzedaży 100% udziałów spółki BGŻ BNPP Faktoring (tj. 20 820 udziałów o łącznej wartości nominalnej 10 410 tys. zł), reprezentujących 100% kapitału zakładowego i 100% głosów na zgromadzeniu wspólników spółki, za łączną cenę w wysokości: 10 410 tys. zł na rzecz BNP Paribas S.A., francuskiej spółki akcyjnej (Societe Anonyme), z siedzibą w Paryżu, działającej poprzez oddział BNP Paribas S.A. Oddział w Polsce, z siedzibą w Warszawie.

W związku z powyższą transakcją udziały w jednostkach zależnych Banku spadły o wartość spółki BGŻ BNPP Faktoring, tj. 7 653 tys. zł. Zysk ze sprzedaży spółki wyniósł 2 757 tys. zł i jest wykazany w rachunku zysków i strat w pozycji Wynik na działalności inwestycyjnej (szczegóły opisane są w nocie 8).

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku i zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku dnia 12 marca 2017 roku.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku dnia 12 marca 2017 roku.

Dane w powyższych sprawozdaniach finansowych prezentowane są za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 roku z danymi porównawczymi za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 roku.

2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o następujące zasady wyceny:

- według wartości godziwej dla: aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz nieruchomości inwestycyjnych,
- według zamortyzowanego kosztu dla pozostałych aktywów finansowych, w tym dla kredytów i pożyczek oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych.

2.2. Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w niezmiernym istotnie zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego, biorąc pod uwagę również informacje przedstawione w Notach 50 Zarządzenie adekwatnością kapitałową oraz 51 Zdarzenia po dniu bilansowym dotyczące poziomu współczynników wypłacalności na 1.01.2018 i planów podniesienia kapitału Banku.

2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF UE”) oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej – standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

2.3.1. Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Grupy za 2017 rok.

- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

2.3.2. Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR, ale jeszcze nie weszły w życie

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” - zatwierdzone w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).
- **MSSF 16 „Leasing”** – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”** – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

2.3.3. Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR ale nie zatwierdzone do stosowania w UE

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpocząć procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”** – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”** – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie, a zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

2.4. Wdrożenie MSSF 9

MSSF 9 „Instrumenty Finansowe”

Standard MSSF 9 Instrumenty finansowe, opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 24 lipca 2014 roku, zatwierdzony przez Unię Europejską 22 listopada 2016 roku, stanowi ostateczną wersję standardu zastępującą wcześniejsze publikowane wersje MSSF 9 i kończy projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zastąpienia MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena.

W wyniku wprowadzenia MSSF 9 zmianie ulegają obszary: klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych, rozpoznawanie i kalkulacja utraty wartości instrumentów finansowych, zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych, a także rachunkowość zabezpieczeń.

Podsumowanie kluczowych założeń MSSF 9

Klasyfikacja i wycena

Zgodnie z MSSF 9, aktywa finansowe w momencie ich początkowego ujęcia kwalifikuje się do następujących kategorii wyceny:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 jest uzależniona od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, tj. od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (ang. *solely payments of principal and interest*, „SPPI”).

Niezależnie od powyższego istnieje opcja nieodwołalnej klasyfikacji w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy jeżeli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji eliminując lub znacząco zmniejszając niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania aktywów lub zobowiązań lub związanych z nimi zysków i strat.

Bank BGŻ BNP Paribas bazując na przeprowadzonych analizach przepływów pieniężnych oraz założonych modelach finansowych, nie zidentyfikował istotnych zmian w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, tj.:

- aktywa finansowe zaklasyfikowane jako „Pożyczki i należności” pod MSR 39 w dalszym ciągu będą wyceniane w zamortyzowanym koszcie, przy spełnieniu wymogu testu analizy przepływów pieniężnych,
- instrumenty dłużne zaklasyfikowane do kategorii „dostępne do sprzedaży” zostaną podzielone na portfel wyceniany według zamortyzowanego kosztu oraz portfel wyceniany nadal w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- dostępne do sprzedaży instrumenty kapitałowe oraz hybrydowe (obligacje zamienne) będą wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy; Bank nie skorzysta z możliwości kwalifikowania instrumentów kapitałowych jako wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- instrumenty finansowe aktualnie wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy będą w dalszym ciągu wyceniane w dotychczasowej metodzie wyceny.

Z przeprowadzonych przez Bank BGŻ BNP Paribas analiz opartych na wynikach testów kontraktowych przepływów pieniężnych oraz ocenie modelu biznesowego wynika, że zmiany w klasyfikacji i wycenie aktywów w głównej mierze dotyczą portfeli kredytów, których konstrukcja stopy procentowej oparta jest na dźwigni finansowej (zmiana z wyceny wg zamortyzowanego kosztu na wycenę w wartości godziwej przez wynik finansowy) oraz portfela obligacji skarbowych, w

części nie służącej zarządzaniu bieżącą płynnością, lecz utrzymaniu płynności w warunkach stresowych (zmiana z wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody na wycenę według zamortyzowanego kosztu). MSSF 9 nie wprowadza istotnych zmian w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych, w stosunku do zasad wprowadzonych przez MSR 39, czyli zobowiązania finansowe w dniu ich nabycia lub powstania zalicza się do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe (wyceniane w zamortyzowanym koszcie).

Niezależnie od powyższego istnieje opcja nieodwołalnej klasyfikacji w momencie początkowego ujęcia składnika zobowiązań finansowych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy jeżeli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji eliminując lub znacząco zmniejszając niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania aktywów lub zobowiązań lub związanych z nimi zysków i strat. W stosunku wyznaczonych w ten sposób zobowiązań, część zmiany wartości godziwej, związana ze zmianą w ryzyku kredytowym zobowiązania jest ujmowana w innych całkowitych dochodach.

Rachunkowość zabezpieczeń

W oparciu o zapisy MSSF 9.7.2.21 Bank będzie w dalszym ciągu stosować wymogi rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 zamiast wymogów wskazanych w MSSF 9. Decyzja ta będzie miała zastosowanie do wszystkich powiązań zabezpieczających, dla których Bank stosuje i będzie stosował rachunkowość zabezpieczeń w przyszłości.

W związku z powyższym, w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, wejście w życie MSSF 9 nie będzie miało wpływu na sytuację finansową Banku.

Utrata wartości

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej, zastępując model strat poniesionych z MSR 39.

Bank stosuje podejście trzyetapowe do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody co do których nie stwierdzono utraty wartości na moment początkowego ujęcia. W następstwie zmian jakości kredytowej od momentu początkowego ujęcia aktywa finansowe przechodzą pomiędzy następującymi trzema fazami:

i) Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12-miesięcy

W przypadku, gdy ryzyko kredytowe nie wzrosło w znaczącym stopniu od momentu ujęcia początkowego, oraz nie została zaobserwowana utrata wartości kredytu od momentu udzielenia, Bank rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej powiązany z prawdopodobieństwem niespłacenia zobowiązania w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto (zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej

ii) Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres udzielonego finansowania – brak zaobserwowanej utraty wartości składnika aktywów finansowych

W przypadku ekspozycji, dla której od momentu początkowego ujęcia w znaczącym stopniu wzrosło ryzyko kredytowe, ale nie została zaobserwowana utrata wartości składnika aktywów finansowych, jest tworzony odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

iii) Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres składnika aktywów finansowych – utrata wartości składnika aktywów finansowych

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako instrumenty z utratą wartości, kiedy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („przesłanki do rozpoznania utraty wartości”). Na aktywa finansowe, dla których zaobserwowano utratę wartości, jest tworzony odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania, zaś przychody odsetkowe są rozpoznawane od wartości według zamortyzowanego kosztu (netto -pomniejszonej o odpis) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy od momentu początkowego ujęcia wystąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego dla aktywów finansowych, poprzez porównanie ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia stosując m. in wewnętrzny system oceny

ryzyka kredytowego, zewnętrzne ratingi kredytowe, informacje o opóźnieniu w spłatach oraz informacje pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego takie jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacji.

Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest mierzona, jako wartość bieżąca wszystkich niedoborów przepływów pieniężnych w ciągu oczekiwanego życia składnika aktywów finansowych ważona prawdopodobieństwem, oraz zdyskontowana z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej. Niedobór przepływów pieniężnych jest różnicą pomiędzy wszystkimi kontraktowymi przepływami pieniężnymi należnymi Bankowi, oraz wszystkimi przepływami pieniężnymi, które Bank spodziewa się otrzymać. Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest ujmowana w rachunku zysków lub strat w pozycji odpisów z tytułu utraty wartości.

W przypadku instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody co do których stwierdzono utratę wartości na moment początkowego ujęcia tworzony jest przez cały okres ich życia odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres składnika aktywów finansowych a przychody odsetkowe od takiego składnika aktywów są ujmowane przez cały okres jego życia od wartości zamortyzowanego kosztu (netto) z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej uwzględniającej ryzyko kredytowej (obliczonej w oparciu o oczekiwane a nie umowne przepływy pieniężne na moment początkowego ujęcia).

Bank ocenia, że odpis z tytułu utraty wartości wyliczany zgodnie z MSSF 9 będzie skutkował wcześniejszym ujęciem strat kredytowych w porównaniu z wymogami zawartymi w MSR 39. Ujawnienie szacowanego wpływu zmian z tego tytułu znajduje się na stronie 20.

Ujawnienia i dane porównawcze

Nowe wymogi MSSF 9 spowodują istotną zmianę sposobu prezentacji oraz zakresu ujawnień dotyczących instrumentów finansowych, szczególnie w pierwszym roku zastosowania nowego standardu.

Bank zamierza skorzystać z zapisów MSSF 9 umożliwiających zwolnienie z obowiązku przekształcania danych porównawczych dla okresów wcześniejszych w odniesieniu do zmian wynikających z klasyfikacji i wyceny (w tym z tytułu utraty wartości). Różnice wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wynikających z zastosowania MSSF 9 zostaną ujęte w pozycji „Wynik z lat ubiegłych” na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Wpływ MSSF 9 na sytuację finansową oraz fundusze własne

Rozpoznany na dzień 1 stycznia 2018 roku (bilans otwarcia) wpływ nowego standardu na sytuację finansową i fundusze własne Banku jest następujący:

Pozycja	Kategoria wyceny – MSR 39	Kategoria wyceny – MSSF 9	Wartość bilansowa wg MSR 39	Wpływ wdrożenia MSSF 9* Klasyfikacja i wycena	Wpływ wdrożenia MSSF 9* Utrata wartości	Wartość bilansowa wg MSSF 9
AKTYWA						
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	52 967 568	(2 941 126)	(403 933)	49 622 509
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Zamortyzowany koszt	Wartość godziwa przez wynik finansowy	-	2 941 126	12 312	2 953 438
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	13 922 540	(7 087 640)	19	6 834 919
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	Zamortyzowany koszt	-	7 032 343	(1 482)	7 030 861
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	Wartość godziwa przez wynik finansowy	-	55 297	(4 427)	50 870
Inne aktywa	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	394 809	-	(8 119)	386 690
ZOBOWIĄZANIA						
Rezerwy	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	76 853	-	38 193	115 046
Kapitał z aktualizacji wyceny	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	Zamortyzowany koszt	141 988	(26 576)	-	115 412
				(443 823)		

* bez wpływu podatku odroczonego

Wartość pozostałych pozycji aktywów i zobowiązań finansowych zaprezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie uległa istotnej zmianie w wyniku wdrożenia MSSF 9.

Łączna wartość wpływu wdrożenia MSSF 9 w kwocie - 443 823 tys. zł oraz wynikający z wdrożenia MSSF 9 efekt podatku odroczonego w postaci wzrostu aktywa netto z tytułu podatku odroczonego w kwocie 132 724 tys. zł pomniejszyły z dniem 1.01.2018 r. saldo zysków zatrzymanych oraz kapitału z aktualizacji wyceny w kwocie - 311 099 tys. zł.

Wpływ MSSF 9 na adekwatność kapitałową

12 grudnia 2017 r. Parlament Europejski i Rada UE przyjęły Rozporządzenie nr 2017/2395 zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego. Niniejsze rozporządzenie weszło w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i znajduje zastosowanie od dnia 1 stycznia 2018 r. Parlament Europejski oraz Rada (UE) uznali, że stosowanie MSSF 9 może doprowadzić do nagłego zwiększenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe, a co za tym idzie do spadku kapitału podstawowego Tier I.

Grupa, po analizie wymogów Rozporządzenia nr 2017/2395, zdecydowała o zastosowaniu przepisów przejściowych przewidzianych przez niniejsze rozporządzenie, co oznacza, że na potrzeby oceny adekwatności kapitałowej Grupy nie uwzględniany będzie pełen wpływ wdrożenia MSSF 9.

W wyniku dostosowania obliczeń regulacyjnych wymogów kapitałowych, które uwzględniają rozwiązania przejściowe dotyczące złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/2395 z dnia 12 grudnia 2017 r., wpływ na kapitał podstawowy Tier I Banku w roku 2018 będzie skorygowany o 95% salda zysków zatrzymanych oraz kapitału z aktualizacji wyceny.

Zapisy MSSF 9 nie są jednoznaczne i podlegają interpretacjom zarówno przez podmioty wdrażające standard, jak również przez regulatora czy firmy audytorskie, a stanowisko wszystkich zainteresowanych nie jest jednolite we wszystkich aspektach. Praktyka rynkowa stosowania zapisów standardu wciąż się kształtuje i z uwagi na toczące się dyskusje może ulegać zmianom.

2.5. Wdrożenie MSSF 15

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 28.05.2014 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1.01.2018 r. lub po tej dacie. Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami z wyłączeniem umów objętych zakresem odrębnego standardu. Podstawową zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu dóbr i usług do klienta, w wartości odzwierciedlającej cenę oczekiwaną przez jednostkę, w zamian za przekazanie tych dóbr i usług.

Nowe zasady będą stosowane przy wykorzystaniu modelu pięciu kroków.

- a) zidentyfikowano umowę z klientem, na podstawie której Bank może mieć prawo do rozpoznania przychodu,
- b) zidentyfikowano zobowiązania do wykonania świadczenia w ramach umowy z klientem,
- c) określono cenę transakcji,
- d) dokonano alokacji ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia,
- e) ujęto przychody w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy.

Przychody ze sprzedaży dóbr lub usług oferowane klientom w pakietach należy wyodrębnić i ujmować oddzielnie, chyba że pakiet dóbr / usług przekazywanych klientowi uznany został za jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Dodatkowo wszelkie upusty i rabaty oraz zwroty i płatności na rzecz klienta korygują cenę transakcyjną, a co za tym idzie kwotę rozpoznawanego przychodu, chyba że płatność na rzecz klienta dotyczy wynagrodzenia za odrębne usługi od klienta. W przypadku płatności na rzecz klienta przychód powinien być rozpoznany netto (skorygowany o kwotę przypadającą do zwrotu klientowi).

W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty.

Ponadto, zgodnie z MSSF 15, koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu jeżeli Bank spodziewa się, że te koszty odzyska.

Bank może ująć dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy jako koszty w momencie ich poniesienia, jeśli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Bank, wynosi jeden rok lub krócej.

Grupa Banku BGŻ BNP Paribas zastosuje MSSF 15 od 01.01.2018 r.

Bank dokonał analizy wpływu wdrożenia MSSF15 w kontekście rozpoznawania przychodów, w wyniku której zidentyfikowano następujące rodzaje przychodów, które co do zasady powinny być rozpoznawane zgodnie z MSSF 15:

- wynagrodzenie z tytułu umów, w których Bank jest agentem,
- dodatkowe wynagrodzenie wypłacane przez organizacje rozliczeniowe,
- programy lojalnościowe i przychody interchange otrzymywane od organizacji rozliczeniowych, tzw. „success fee” – gdzie przez umowy z success fee Grupa Banku BGŻ BNP Paribas traktuje takie umowy, gdzie Grupa Banku BGŻ BNP Paribas nie posiada zagwarantowanego wynagrodzenia lub gdy jest ono bardzo minimalne w okresie wykonywania umowy do momentu zaistnienia jakiegoś warunku, kiedy to Grupa Banku BGŻ BNP Paribas otrzymuje istotne wartościowo wynagrodzenie pokrywające czynności składające się na wykonanie umowy w dłuższym, poprzedzającym czasie,
- przychód za zarządzanie aktywami.

Z uwagi na fakt, iż Grupa Banku BGŻ BNP Paribas oferuje instrumenty finansowe w postaci kredytów, pożyczek oraz leasingu, od których przychód jest rozpoznawany na podstawie efektywnej stopy procentowej - wpływy z tego tytułu nie będą istotne z punktu widzenia zapewnienia jasnego i rzetelnego obrazu sytuacji majątkowo-finansowej oraz jego wyniku finansowego.

2.6. Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, Bank BGŻ BNP Paribas S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy, do której Bank należy, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Według przyjętych zasad rachunkowości jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa oraz zobowiązania i kapitały jednostki przejmowanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości przejmowanej jednostki. Wartości firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Różnica powstała pomiędzy wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty jest rozpoznawana w kapitale własnym Banku. Przy zastosowaniu metody opartej na wartościach księgowych, dane porównawcze nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją połączenia jednostek związane jest nabycie udziałów mniejszości, wówczas Bank wykazuje je oddzielnie.

2.7. Konsolidacja

Jednostki zależne to wszystkie jednostki, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę. Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką wówczas, gdy posiada władzę nad tą jednostką, jest narażona lub ma prawo do zmiennych zwrotów ze swojego zaangażowania w tę jednostkę oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami wewnątrz Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne przy sporządzaniu za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, danych finansowych dla potrzeb skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.8. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości oraz zmiany w prezentacji danych finansowych

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie dokonywała zmian w zasadach (polityce) rachunkowości.

2.9. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w tysiącach złotych polskich, które są jednocześnie walutą funkcjonalną Grupy i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Grupy.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w wyniku na działalności handlowej lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego obowiązujące na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku:

	31.12.2017	31.12.2016
1 EUR	4,1709	4,4240
1 USD	3,4813	4,1793
1 GBP	4,7001	5,1445
1 CHF	3,5672	4,1173

2.10. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej oraz dłużnych aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa dostępne do sprzedaży i instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą ustalania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszelkie należne bądź otrzymane opłaty i przepływy płacone lub otrzymywane przez Grupę w ramach umowy danego instrumentu, z wyłączeniem przyszłych możliwych strat kredytowych.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek naliczane są według efektywnej stopy procentowej na moment zaobserwowania przesłanki utraty wartości, w stosunku do nowo wyznaczonej wartości bilansowej aktywa wyliczonej jako różnica pomiędzy wartością brutto ekspozycji a odpisem z tytułu utraty wartości (wartość inwestycji netto).

Koszty okresu sprawozdawczego dotyczące zobowiązań z tytułu odsetek od rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w rachunku zysków i strat również z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.11. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Opłaty i prowizje, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, tylko są rozliczane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji wynik z tytułu opłat i prowizji.

Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są w szczególności prowizje otrzymywane od kredytów w rachunkach bieżących, kart kredytowych, kredytów odnawialnych, zobowiązań udzielonych (gwarancje, linie kredytowe).

Przychody prowizyjne rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi dotyczą opłat za prowadzenie rachunków bieżących, opłat od transakcji rozliczeniowych, prowizji maklerskich, prowizji za dystrybucję jednostek uczestnictwa.

Opłaty za zobowiązanie się Grupy do udzielenia kredytu lub pożyczki (prowizje od wystawionych promes), są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo.

Do wyniku z tytułu opłat i prowizji Grupa zalicza także wynagrodzenie uzyskane z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych podmiotów trzecich.

Koszty okresu sprawozdawczego dotyczące zobowiązań z tytułu odsetek od rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w rachunku zysków i strat również z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Ujmowanie przychodów i kosztów ubezpieczeniowych (bancassurance)

Bezpośrednie powiązanie produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym występuje w szczególności, gdy jest spełniony co najmniej jeden z dwóch warunków - instrument finansowy jest oferowany przez Grupę zawsze z produktem ubezpieczeniowym lub produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Grupę wyłącznie z instrumentem finansowym tj. nie ma możliwości zakupu w Grupie produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z instrumentem finansowym.

Ujmowanie przychodów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

W przypadku, gdy produkt ubezpieczeniowy jest bezpośrednio powiązany z instrumentem finansowym opłaty uzyskiwane przez Grupę z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego stanowią integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych dla produktów bezpośrednio powiązanych z instrumentami finansowymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu jest rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej i ujmowane w przychodzie odsetkowym w przypadku składki jednorazowej, lub ujmowane miesięcznie w przypadku składki miesięcznej.

Wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, którą ocenia się pod kątem treści ekonomicznej, ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego lub jego odnowienia.

Ujmowanie kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego są rozliczane zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów jako element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego, jeżeli całość przychodów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego będzie rozliczana metodą efektywnej stopy procentowej lub odpowiednio w proporcji zastosowanej przy podziale przychodów na rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu zamortyzowanego i przychodów rozpoznawanych jednorazowo lub rozliczanych w czasie jako wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, jeżeli dokonano takiego podziału.

Ujmowanie przychodów i kosztów dla transakcji niepowiązanych

W przypadku, gdy instrument finansowy oraz produkt ubezpieczeniowy stanowią transakcje niepowiązane, wynagrodzenie Grupy z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego ujmowane jest oddzielnie od wynagrodzenia z tytułu instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, które nie wymaga od Grupy świadczenia jakichkolwiek innych usług w okresie posprzedażowym jest rozpoznawane jako przychody w dniu rozpoczęcia obowiązywania bądź odnowienia polisy ubezpieczeniowej. Przychód ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji.

Wynagrodzenie za usługi świadczone przez Grupę w okresie życia produktu ubezpieczeniowego jest odraczane w czasie i ujmowane w przychodach Grupy według stopnia zaawansowania świadczonej usługi. Zasada stopnia zaawansowania usługi na dzień bilansowy jest stosowana wyłącznie w przypadku, gdy wynik transakcji dotyczącej świadczenia usług można w sposób wiarygodny oszacować. W przypadku, gdy Grupa nie może dokładnie określić liczby działań wykonywanych w określonym przedziale czasu lub poziomie zwrotów, przychody z tytułu wykonywanych usług lub czynności wynikających z produktu ubezpieczeniowego zaoferowanego przez Grupę ujmuje się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) w okresie życia produktu ubezpieczeniowego.

2.12. Przychód z tytułu dywidend

Dochód z tytułu dywidendy jest ujmowany w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw do jej otrzymania przez Grupę.

2.13. Wynik z działalności handlowej

Wynik z tytułu działalności handlowej uwzględnia wszystkie przychody i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako aktywa oraz zobowiązania finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy, a także związane z nimi dywidendy oraz przychody i koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych.

Pozycja ta obejmuje również zyski i straty z przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych (rewaluacji).

2.14. Wynik z działalności inwestycyjnej

Przychody oraz koszty z tytułu aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności, z wyłączeniem odsetek, są prezentowane w pozycji wynik na działalności inwestycyjnej.

2.15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych Grupa przedstawia pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Grupa ujmuje w powyższej pozycji głównie: przychody i koszty powstałe z tytułu sprzedaży i likwidacji aktywów trwałych, przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych, otrzymane i zapłacone odszkodowania, przychody i koszty z tytułu innych usług niezwiązanych z podstawową działalnością Grupy.

2.16. Podatek dochodowy

Obciążenie wyniku finansowego brutto obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz obciążenie/uznanie z tytułu zmiany aktywa/rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

Odroczony podatek dochodowy

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w pełnej wysokości metodą bilansową, z tytułu dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jeżeli różnice przejściowe powstały w wyniku wykazania aktywa lub zobowiązania wynikającego z transakcji niebędącej połączeniem podmiotów gospodarczych, która w momencie zawarcia nie miała wpływu na wynik podatkowy ani księgowy, wówczas podatek odroczony nie jest wykazywany. Ponadto rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest tworzona w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli jednostki i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy koniec okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy koniec okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów. Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W 2017 i 2016 r. bieżący podatek dochodowy i rezerwa na odroczony podatek dochodowy obliczane były z zastosowaniem stawki 19%.

2.17. Klasyfikacja oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe do następujących kategorii: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

2.17.1. Początkowe ujęcie oraz usunięcie aktywów i zobowiązań finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży oraz zawarcia transakcji z użyciem instrumentów pochodnych, ujmuje się na dzień rozliczenia transakcji. Kredyty ujmowane są w momencie wypłaty środków na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywów finansowych w momencie ich początkowego ujęcia zależy od celu, w jakim dany składnik aktywów finansowych został nabyty oraz jego charakterystyki.

W przypadku, gdy zapłacona cena za składnik aktywów na nieaktywnym rynku jest różna od wartości godziwej zaobserwowanej w przypadku innych podobnych transakcji dotyczących tego samego składnika aktywów na aktywnym rynku lub wartości oszacowanej na podstawie założeń przyjętych z obserwowanego rynku, odroczone zyski i straty z początkowego ujęcia są oceniane indywidualnie i:

- rozliczane liniowo przez okres trwania transakcji lub
- odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalana na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wyjściowych lub
- realizowane przez płatności.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub gdy Grupa dokonuje transferu praw do przepływów pieniężnych oraz transfer ten spełnia warunki zaprzestania ujmowania. Aby warunki zaprzestania ujmowania zostały spełnione transfer powinien obejmować przeniesienie zasadniczo całości ryzyka i korzyści z tytułu składnika aktywów finansowych.

2.17.2. Aktywa i zobowiązania finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu (w tym pochodne instrumenty finansowe), oraz
- aktywa lub zobowiązania finansowe zaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa lub zobowiązania finansowe zostają ujęte do kategorii „aktywa lub zobowiązania finansowe zaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy” po spełnieniu następujących kryteriów: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niedopasowanie księgowe, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku oraz odpowiednio w latach wtedy zakończonych żadne aktywa finansowe nie zostały wyznaczone w momencie początkowego ujęcia do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik aktywów finansowych „przeznaczonych do obrotu” zalicza się do kategorii „Aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub, jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd Banku po spełnieniu odpowiednich warunków. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej „aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy” są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na działalności handlowej w okresie, w którym powstały. Odsetki oraz zakupione dyskonto lub premia rozliczane są do wyniku z tytułu odsetek w czasie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie zakwalifikowanych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, jeżeli są istotne.

Wartość godziwą aktywa lub zobowiązania finansowego po jego początkowym ujęciu ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej przedstawia się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wycenie ujemnej – jako zobowiązania.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych wyznaczona w oparciu o techniki wyceny uwzględnia także element ryzyka kredytowego. Zmiana wartości godziwej wynikająca ze zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z instrumentami pochodnymi ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Niektóre wbudowane instrumenty pochodne, takie jak opcja wbudowana w lokaty inwestycyjne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej przedstawia się w rachunku zysków i strat.

Oceny, czy dana umowa zawiera wbudowany instrument pochodny dokonuje się na moment przystąpienia do umowy. Ponowna ocena jest dokonywana jedynie wtedy, gdy nastąpią zmiany w umowie istotnie wpływające na wynikające z niej przepływy pieniężne lub nastąpiły zmiany zasad rachunkowości.

2.17.3. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Do tej kategorii aktywów finansowych zaliczamy „Kredyty i pożyczki udzielone klientom” jak również „Należności od banków”.

Powstają one wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać powstałych należności do obrotu natychmiastowo lub w krótkim terminie oraz nie zostały one zaklasyfikowane jako „Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży” lub „Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Po początkowym ujęciu pożyczki i należności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem utraty wartości (zamortyzowanego kosztu), wszelkie różnice pomiędzy ich wartością godziwą w momencie początkowego ujęcia (pomniejszoną o koszty transakcyjne) odpowiadającą zwykle przekazanej kwocie (pomniejszonej o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.17.4. Sekurytyzacja portfela kredytów

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych oraz samochodowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki SPV.

Spółka ta wyemitowała, na bazie sekurytyzowanych aktywów, obligacje zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV.

Bank dokonał kompleksowej analizy transakcji uznając, że w świetle zapisów MSR 39 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego Banku. Na dzień zawarcia transakcji Bank bezzwrotnie otrzymał od SPV wynagrodzenie początkowe odpowiadające całkowitemu nominalowi sekurytyzowanego portfela kredytów. W transakcji zastosowano mechanizm odroczonego wynagrodzenia płatnego na rzecz Banku przez SPV. Wynagrodzenie odroczone odpowiada wynikowi SPV po uregulowaniu kosztów finansowania i działalności. Poprzez zastosowany mechanizm wynagrodzenia odroczonego Bank zachowuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przekazanymi kredytami. Odroczone wynagrodzenie Banku zgodnie z przewidywaniami będą pochłaniać całą zmienność przepływów pieniężnych z portfeli sekurytyzowanych kredytów. Bank ponosi to ryzyko zmienności, gdyż wypłata wynagrodzenia odroczonego przez SPV na rzecz Banku jest w całości podporządkowane zobowiązaniom SPV wobec inwestorów z tytułu finansowania.

W związku z powyższym Bank rozpoznaje zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji, które wycenia efektywną stopą procentową skalkulowaną w oparciu o przyszłe płatności SPV z tytułu zobowiązań wynikających z wyemitowanych obligacji. Transakcja sekurytyzacji została opisana w nocie 21 *Kredyty i pożyczki udzielone klientom*.

2.17.5. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności są to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Są to aktywa inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

W przypadku sprzedaży przez Grupę części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, wszystkie aktywa z tej kategorii są przeklasyfikowane do kategorii dostępne do sprzedaży.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej.

2.17.6. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na koniec okresu sprawozdawczego. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży, (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo, których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczonego, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego aktywa, wcześniej ujęte zwyżki z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają „Kapitał z aktualizacji wyceny”. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe”.

W przypadku aktywów oprocentowanych odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów odsetkowych. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w wyniku z działalności inwestycyjnej w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

2.17.7. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i przedstawia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje bieżące możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz Grupa ma zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.17.8. Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje „repo” oraz „sell buy back”) nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się jako zobowiązania finansowe w pozycji „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje „reverse repo” oraz „buy sell back”) ujmuje się w pozycji „Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy.

2.17.9. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wyceniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy metodą praw własności.

2.18. Utrata wartości aktywów finansowych

2.18.1. Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („przesłanki do rozpoznania utraty wartości”) oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) mają wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Grupę informacje o następujących zdarzeniach powodujących utratę wartości:

- a) opóźnienie w spłacie rat kapitałowych, odsetkowych lub odsetek karnych należnych Grupie przekraczające 90 dni;
- b) przyznanie klientowi przez Grupę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych klienta, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił;
- c) znaczące trudności finansowe klienta;
- d) wypowiedzenie umowy o produkt kredytowy przez Grupę;
- e) złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub ogłoszenie upadłości klienta;
- f) złożenie przez klienta oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego;
- g) wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko klientowi;
- h) znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej;
- i) zanik aktywnego rynku na ekspozycję kredytową ze względu na trudności finansowe;
- j) kwestionowanie ekspozycji kredytowej przez kontrahenta na drodze postępowania sądowego;
- k) nieznanie miejsca pobytu i nieujawniony majątek kontrahenta.

Lista wymienionych w punktach a-k przesłanek stanowi punkt wyjścia do badania obiektywnych przesłanek oceny utraty wartości każdego aktywa finansowego. Za właściwą i pełną identyfikację przesłanek utraty wartości odpowiedzialne są również służby w Grupie (inspektorzy kredytowi oraz opiekunowie klienta) wykonujące okresową ocenę i klasyfikację ekspozycji kredytowej. Zasadą nadrzędną jest traktowanie każdego zdarzenia, które zmienia wartość przyszłych przepływów pieniężnych z ekspozycji kredytowej w stosunku do warunków umownych lub ostatniej oceny jako przesłanki (obiektywnego dowodu) utraty wartości przez aktywo finansowe. Zgodnie z MSR 39.59, przy identyfikacji obiektywnych

dowodów utraty wartości nie uwzględnia się zdarzeń przyszłych (tj. po dacie bilansowej, na którą sporządzana jest ocena utraty wartości) bez względu na to jakie jest prawdopodobieństwo ich wystąpienia.

Do grupy aktywów finansowych indywidualnie znaczących (ISFA) wchodzi:

- a) ekspozycje dla których, suma ekspozycji pozabilansowej, kapitału bilansowego i odsetek pozostałych do spłaty w ramach danego rachunku jest wyższa od 1 mln zł na dzień bilansowy, na który dokonywana jest ocena utraty wartości (dla ekspozycji w walutach obcych analizowana jest równowartość w złotych wg kursu z dnia bilansowego);
- b) ekspozycje restrukturyzowane dla których, suma ekspozycji pozabilansowej, kapitału bilansowego i odsetek pozostałych do spłaty w ramach danego rachunku jest wyższa od 100 tys. zł (dla ekspozycji w walutach obcych analizowana jest równowartość w złotych wg kursu z dnia bilansowego);
- c) ekspozycje, które na poprzednią datę bilansową uznane były za indywidualnie znaczące, a na poprzednią jak i na obecną datę bilansową odnotowano dla nich przesłankę utraty wartości; oznacza to, że zmiana podejścia do ekspozycji kredytowej w oparciu o kryterium prognozy kwotowej może zostać zastosowana, wyłącznie w sytuacji, gdy w stosunku do ekspozycji kredytowej nie została rozpoznana przesłanka utraty wartości;
- d) dłużne papiery wartościowe (emitowane przez Skarb Państwa, jednostki sektora publicznego oraz pomioty gospodarcze) sklasyfikowane jako utrzymywane do terminu zapadalności;
- e) ekspozycje kredytowe w odniesieniu do banków oraz pomiotów niebankowych w sektorze finansowym;
- f) ekspozycje kredytowe w odniesieniu do podmiotów administracji rządowej.

Grupa najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Grupa stwierdzi, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowaną według efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania utraty wartości danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są łączone w grupy o podobnych cechach ryzyka kredytowego. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych doświadczeń dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. W razie konieczności historyczne doświadczenia dotyczące strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia skutków aktualnych okoliczności, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą historyczne doświadczenia oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Metodologia oraz założenia stosowane przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie rewidowane przez Grupę w celu zmniejszenia różnic między szacowaną a rzeczywistą wysokością strat. Dodatkowo Grupa regularnie dokonuje backtestingu parametrów ryzyka wykorzystywanych do oszacowania utraty wartości metodą kolektywną.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest w rachunku zysków i strat wysokość odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanej odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

2.18.2. Należności forborne

W przypadku, gdy udzielone udogodnienie nie zmienia w znaczący sposób istotnych warunków oraz oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych istniejącego aktywa finansowego, wtedy oczekiwane przyszłe przepływy ze zmienionego aktywa finansowego podlegającego udogodnieniu zostają ujęte w wycenie istniejącego aktywa finansowego

w oparciu o oczekiwany okres realizacji oraz kwoty zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową dla istniejącego aktywa finansowego.

W przypadku, gdy udzielone udogodnienie w znaczący sposób zmienia istotne warunki lub oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne, względem warunków lub oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z istniejącego aktywa finansowego, istniejące aktywo finansowe jest wyłączone z bilansu, a nowe aktywo finansowe jest ujmowane w bilansie w wartości godziwej na dzień początkowego ujęcia, a różnica pomiędzy istniejącym a nowym aktywem odnoszona jest na rachunek zysków i strat. Ujęcie takie jest niezależne od zmiany lub braku zmiany formy prawnej transakcji i opiera się na jej treści ekonomicznej.

2.18.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako aktywa dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę znaczny lub długotrwały spadek wartości papieru wartościowego poniżej jego wartości początkowej. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat – zostaje usunięta z kapitału własnego i wykazana w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych wykazane w rachunku zysków i strat nie są odwracane w rachunku zysków i strat. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany przez rachunek zysków i strat.

2.19. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (lub grupy aktywów do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana w wyniku transakcji sprzedaży. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Działalność zaniechana to część składowa Grupy, która została zbyta albo sklasyfikowana jako „przeznaczona do sprzedaży” i (a) stanowi ważny rodzaj lub obszar terytorialny działalności; (b) wchodzi w skład pojedynczego skoordynowanego planu zbycia ważnego rodzaju lub obszaru terytorialnego działalności lub (c) stanowi jednostkę zależną przejętą wyłącznie w celu późniejszej odsprzedaży.

Jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży Grupa przedstawia aktywa trwale przejęte za długi, o ile spełniają one wymogi MSSF 5 opisane powyżej.

2.20. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów lub / i utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany wzrost ich wartości.

Nieruchomość inwestycyjną ujmuje się w aktywach wtedy i tylko wtedy, gdy:

- uzyskanie przez jednostkę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością jest prawdopodobne, oraz
- można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia.

W momencie początkowego ujęcia nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Grupa przyjęła zasadę, iż na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej.

Zysk wynikający ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej jest ujmowany w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych w okresie, w którym zmiana nastąpiła, natomiast strata w pozostałych kosztach operacyjnych w okresie, w którym nastąpiła zmiana.

Nieruchomości i grunty przejęte za długi są ujmowane jako nieruchomości inwestycyjne chyba, że spełniają kryteria zaliczenia do aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

2.21. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości, przynajmniej raz w roku. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „amortyzacja”.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Grupę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat za ten rok, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się, co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania. Koszty związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednio obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych. Koszty związane z tworzeniem oprogramowania uwzględnione w wartości początkowej aktywa amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynoszą:

- licencje 14,0 – 50,0%
- autorskie prawa majątkowe 20,0 – 50,0%

Weryfikacji okresów użytkowania wartości niematerialnych dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Zyski i straty z tytułu zbycia wartości niematerialnych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.22. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdolnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany istotnych części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- budynki i nakłady w obcych środkach trwałych 1,5 – 10,0%
- maszyny i urządzenia 10,0 – 20,0%

- zespoły komputerowe 20,0%

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na każdy koniec okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości co najmniej raz w roku oraz zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli wartość odzyskiwana jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów, w ciężar rachunku zysków i strat tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

2.23. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, Bank wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej oraz przyszłych przepływów pieniężnych określonych składników aktywów, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w Banku do powiązania zabezpieczającego, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Bank oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Bank będzie oceniał efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej (lub przepływów pieniężnych) wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczane odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej, tj. w pozycji *Wynik z tytułu wyceny do wartości godziwej na rachunkowości zabezpieczeń*.

2.24. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania finansowe – inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy – wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przepływów pieniężnych, a więc także rzetelnie ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

2.25. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Zwiększenie się rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe z tytułu odsetek.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudziła uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony.

Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie a) w sposób nieodwracalny wynikają z restrukturyzacji oraz b) nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje także przyszłych kosztów operacyjnych.

2.26. Leasing finansowy

Grupa jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo na Grupę całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Aktywa trwale będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwale używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

2.27. Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie jednostki, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w bilansie jednostki.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

W momencie zawarcia umowy ustala się czy umowa zawiera leasing. Dokonuje się tego w oparciu o istotę umowy i wymaga to oceny, czy:

- wywiązanie się z umowy zależy od korzystania z określonego aktywa lub aktywów, oraz
- umowa przekazuje prawo do użytkowania składnika aktywów.

Leasing operacyjny polega na czasowym przekazaniu w użytkowanie dobra inwestycyjnego. Umowa jest klasyfikowana jako leasing operacyjny jeśli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

Dotychczas zawarte umowy leasingu to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W przypadku rozwiązania umowy leasingu przed upływem okresu jej obowiązywania ewentualna płatność wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

2.28. Gwarancje finansowe

Gwarancje finansowe po początkowym ujęciu wyceniane są według wartości wyższej z dwóch:

- wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, gdzie wartość rezerwy na zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji odnosi się do szacunku wartości przyszłych strat w wysokości oczekiwanej bieżącej wartości przyszłych strat z tytułu niespłaconych kwot należności powstałych w wyniku realizacji gwarancji,
- wartości początkowej odpowiednio pomniejszonej o przychody ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.29. Świadczenia pracownicze

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania wobec pracowników z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych, rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz rezerwy na programy retencyjne. Rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne tworzone są metodą aktuarialną, co zostało opisane w notce 34 niniejszego sprawozdania.

Pracownicy zatrudnieni w Grupie mają prawo do następujących świadczeń pracowniczych:

2.29.1. Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Odprawy emerytalne, będące programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia, przysługują pracownikom, którzy przechodzą na zaopatrzenie emerytalne lub rentę inwalidzką. Do okresu pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia na podstawie stosunku pracy.

2.29.2. Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów

Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe obliczane są jako iloczyn dziennej stawki średniego wynagrodzenia osobowego i liczby dni zaległego urlopu wypoczynkowego na dzień bilansowy. Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.29.3. Świadczenia wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń

Grupa wdrożyła program zmiennych składników wynagrodzeń, który kierowany jest do: osób zajmujących stanowiska kierownicze mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku zgodnie z wytycznymi wynikającymi z Uchwały nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego.

Podstawą ustalenia wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników pracy osób objętych programem.

Świadczenia przyznawane w ramach programu są realizowane w dwóch wariantach tj.:

- w części płatnej w gotówce rozliczanej zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” oraz
- części przyznanej w formie akcji fantomowych, uprawniających do otrzymania środków pieniężnych, których ostateczna wysokość uzależniona jest od ceny akcji Banku BGŻ BNP Paribas S.A., rozliczanej zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji”.

Część gotówkowa świadczeń wypłacana jest:

- w części nieodroczonej - bezpośrednio po roku pracy, za który następuje ocena wyników pracy pracowników,
- w części odroczonej – płatności są realizowane po okresach odroczenia.

W zakresie świadczeń realizowanych w ramach wariantu pierwszego, w okresie odroczenia prowadzona jest weryfikacja wysokości wynagrodzenia zmiennego zgodnie z przyjętymi założeniami programu.

Część programu płatna w gotówce wykazywana jest zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych i jest rozliczana czasie w okresie nabywania przez pracowników uprawnień do tych świadczeń (tj. zarówno w okresie oceny rozumianym jako rok pracy, za który pracownicy otrzymują świadczenie, jak i w okresie odroczenia odpowiednich części tego świadczenia). Wartość świadczenia ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników w korespondencji z rachunkiem wyników.

W przypadku świadczeń przyznawanych w formie akcji fantomowych zastosowanie ma roczny termin przetrzymania akcji, który dotyczy zarówno części przyznanej po roku oceny jak i części odroczonej świadczenia na zasadach analogicznych jak w zakresie części gotówkowej (tj.: na okresy roczne, dwuletnie, trzyletnie). Podczas okresu przetrzymania pracownik któremu przyznano świadczenie nie może wykonać praw związanych z przyznanymi akcjami fantomowymi.

Wartość godziwa akcji fantomowych ustalana zgodnie z przyjętymi zasadami (tj.: w oparciu o dokonane szacunki z uwzględnieniem współczynnika redukcji) jest alokowana w okresie nabywania uprawnień. Wartość świadczenia ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników w korespondencji z rachunkiem wyników.

2.29.4. Zobowiązania z tytułu programów retencyjnych

W Banku wdrożone zostały programy retencyjne mające na celu zmniejszenia ryzyka odejść kluczowych pracowników. Rezerwa na zobowiązania długoterminowe z tytułu programów retencyjnych naliczona jest metodą aktuarialną.

2.30. Kapitał podstawowy

2.30.1. Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, po odliczeniu ewentualnego podatku dochodowego, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

2.30.2. Akcje własne

W przypadku nabycia akcji Banku przez Bank lub inne jednostki Grupy objęte konsolidacją, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

2.31. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z corocznych odpisów dokonywanych z zysku lub z innych źródeł.

Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych Banku lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku.

2.32. Pozostałe kapitały rezerwowe

W Banku może być utworzony fundusz na niezidentyfikowane ryzyko z całości lub części środków rezerwy na ryzyko ogólne. Fundusz może być wykorzystany wyłącznie na pokrycie strat bilansowych Banku.

Do pozostałych kapitałów rezerwowych zalicza się kapitał, który powstaje w wyniku aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

2.33. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku netto

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego utworzony został zgodnie z Prawem bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 r. z zysku po opodatkowaniu. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie Walnego Zgromadzenia Banku. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego prezentowany jest w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pozostałe kapitały rezerwowe”.

2.34. Działalność powiernicza

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Aktywa zarządzane w ramach działalności powierniczej nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie spełniają definicji aktywów Grupy.

2.35. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: środki pieniężne w kasie oraz środki w Banku Centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania (rachunek bieżący), rachunek rezerwy obowiązkowej, należności od banków (w tym rachunki nostro).

3. WARTOŚCI SZACUNKOWE

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a) Utrata wartości kredytów i pożyczek

Ocenie utraty wartości, zgodnie z MSSF, podlegają aktywa finansowe Banku wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, które nie są wycenione do wartości godziwej. Aktywa finansowe poddawane są ocenie w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły obiektywne przesłanki utraty wartości.

W przypadku podmiotów gospodarczych z pełną księgowością Bank określił listę przesłanek utraty wartości takich jak np. znaczące trudności finansowe klienta, znaczące pogorszenie oceny ratingowej klienta, przeterminowanie powyżej 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji ze statusem restrukturyzacji).

W przypadku klientów indywidualnych oraz mikroprzedsiębiorstw z uproszczoną księgowością podstawową przesłanką utraty wartości jest przeterminowanie ponad 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem). Ponadto są uwzględniane inne przesłanki, takie jak np. restrukturyzacja należności, podejrzenie wyłudzenia.

Dla ekspozycji, dla których wystąpiły obiektywne przesłanki utraty wartości Bank dokonuje oceny utraty wartości na bazie oceny indywidualnej oraz stosując podejście kolektywne (grupowe). Ocena indywidualna dokonywana jest na aktywach uznanych przez Bank za indywidualnie znaczące oraz we wszystkich tych przypadkach, gdy Bank podjął decyzję o dokonaniu oceny indywidualnej utraty wartości danej ekspozycji.

Ocena utraty wartości aktywów indywidualnie znaczących

Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez Bank na aktywach finansowych indywidualnie znaczących i polega na indywidualnej weryfikacji aktywów finansowych pod kątem utraty wartości. W ramach oceny indywidualnej określone są przyszłe, oczekiwane przepływy pieniężne, a utrata wartości stanowi różnicę pomiędzy bieżącą (bilansową) wartością aktywa finansowego indywidualnie znaczącego, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu danego aktywa finansowego, dyskontowanych przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. W szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniane są m.in. przepływy z zabezpieczeń.

Ocena kolektywna (grupowa)

Oceną kolektywną objęte są aktywa zaklasyfikowane do:

- Indywidualnie nieznaczących,
- Indywidualnie znaczących, dla których nie stwierdzono utraty wartości.

Dla ekspozycji, dla których zidentyfikowano obiektywne przesłanki utraty wartości, tworzony jest odpis na utratę wartości aktywów finansowych metodą kolektywną (tzw. collective impairment). Wysokość odpisu na utratę wartości zależy od rodzaju ekspozycji kredytowej, długości opóźnienia w spłacie oraz rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń (dotyczy wybranych portfeli). Dla ekspozycji, dla których nie zidentyfikowano obiektywnych przesłanek utraty wartości

tworzony jest odpis aktualizujący IBNR (incurred but not reported loss). Wysokość odpisu aktualizującego IBNR jest zależna od wysokości parametrów prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD – probability of default), współczynników straty w przypadku niewykonanego zobowiązania (LGD – loss given default), współczynników konwersji udzielonych zobowiązań pozabilansowych na należności bilansowe (CCF – credit conversion factor) oraz okresu identyfikacji wystąpienia przesłanek utraty wartości przez aktyw finansowe (LIP – loss identification period).

Wysokość szacowanych odpisów metodą kolektywną, zarówno dla ekspozycji indywidualnie nieznaczających z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości, jak również ekspozycji indywidualnie znaczących i nieznaczających bez rozpoznanej obiektywnej przesłanki utraty wartości, dokonywana jest metodami statystycznymi dla zdefiniowanych, homogenicznych z punktu widzenia ryzyka kredytowego – portfeli ekspozycji. Homogeniczne portfele ekspozycji tworzone są z uwzględnieniem segmentów klientów, rodzajów produktów kredytowych oraz – dla potrzeb szacowania odpisów IBNR - klas opóźnienia ekspozycji w spłatach, które nie przekraczają okresu 90 dni oraz – dla klientów instytucjonalnych posiadających wewnętrzny rating Banku - wysokość ratingu kredytowego przypisanego do klienta. Kryteria wyodrębniania portfeli homogenicznych stosowane przez Bank mają na celu zgrupowanie ekspozycji w sposób możliwie najbardziej dokładnie odzwierciedlający profil ryzyka kredytowego oraz - w rezultacie - jak najbardziej obiektywne i adekwatne oszacowanie poziomu odpisów na utratę wartości aktywów finansowych.

Parametry prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) są aktualizowane – zgodnie z metodyką oceny utraty wartości obowiązującą w Banku – 2 razy w roku. Do wyznaczania wysokości tego parametru wykorzystywane są analizy statystyczne danych historycznych oraz obserwowalne miesięczne migracje ekspozycji kredytowych. Wartość parametrów LGD, CCF i LIP jest weryfikowana i aktualizowana raz do roku. W przypadku parametrów CCF Bank analizuje jaki procent udzielonych zobowiązań pozabilansowych przekształca się w zaangażowanie bilansowe w okresie LIP. Z kolei parametry LIP ustalane są w oparciu o analizy okresu, jaki upływa od momentu zajścia zdarzenia w następstwie którego doszło do wejścia dłużnika w stan utraty wartości do momentu faktycznego nadania mu statusu utraty wartości. Długość LIP jest uzależniona od charakteru produktu, efektywności oraz częstotliwości wykonywania przez Bank procesu monitoringu ekspozycji kredytowych. W przypadku wybranych portfeli parametr LGD wyznaczany jest odrębnie dla każdej ekspozycji zależnie od rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń. W pozostałych przypadkach jest on określany na poziomie zdefiniowanego portfela homogenicznego.

Przy podziale ekspozycji na ekspozycje z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości i ekspozycje bez rozpoznanej obiektywnej przesłanki utraty wartości, Bank uwzględni okres kwarantanny, zgodnie z którym ekspozycja kredytowa z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości może być ponownie zaklasyfikowana do grupy ekspozycji bez rozpoznanej obiektywnej przesłanki utraty wartości dopiero w sytuacji, gdy klient terminowo tj. bez opóźnień przekraczających 30 dni obsługuje należność przez określoną liczbę miesięcy. Wymagany okres kwarantanny jest zróżnicowany w zależności od typu klienta. Długość okresu kwarantanny ustalana jest przez Bank na podstawie obserwacji historycznych, pozwalających na ocenę po jakim czasie prawdopodobieństwo powtórzenia defaultu spada do poziomu porównywalnego do innych ekspozycji klasyfikowanych do kategorii bez przesłanek utraty wartości.

Wysokość odpisów na utratę wartości aktywów finansowych oszacowanych w ramach metody kolektywnej oceny utraty wartości, poddawana jest okresowej weryfikacji historycznej (tzw. backtest). Modele parametrów ryzyka wykorzystywane do szacowania odpisów aktualizujących objęte są również procesem zarządzania modelami, w ramach którego określone są, między innymi, zasady tworzenia, zatwierdzania oraz monitoringu (w tym weryfikacji historycznej) modeli. Weryfikacja historyczna parametrów ryzyka oraz odpisów aktualizujących/rezerw wyznaczonych metodą kolektywną jest przeprowadzana nie rzadziej niż raz w roku. Dodatkowo w Banku funkcjonuje niezależna od właścicieli i użytkowników modeli komórka walidacyjna, która w swoich zadaniach ma coroczną walidację parametrów ryzyka modeli uznanych za istotne. Walidacja obejmuje zarówno podejście ilościowe jak i jakościowe. Sam proces szacowania odpisów aktualizujących objęty jest okresową kontrolą funkcjonalną oraz poddawany jest niezależnej weryfikacji przez audyt wewnętrzny Banku.

b) Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny (np. modele). Metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W obecnie używanych modelach wykorzystywane są dane pozyskiwane z systemów informacyjnych Reuters i/lub Bloomberg. Instrumenty pochodne wyceniane są w oparciu o powszechnie akceptowalne modele. Liniowe instrumenty wyceniane są w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów, proste (plain vanilla) opcje wyceniane są w oparciu o model Blacka-Scholesa. Pozostałe opcje, wchodzące w skład lokat strukturyzowanych, wyceniane są bądź przez dekompozycję na opcje waniliowe bądź poprzez symulację Monte Carlo.

Korekta CVA/DVA szacowana jest dla wszystkich aktywnych na dany dzień instrumentów pochodnych. Korekta szacowana jest w oparciu o prognozowaną przyszłą ekspozycję na danym instrumencie, rating kontrahenta oraz złożone/przyjęte zabezpieczenia.

c) Papiery wartościowe

Papiery wartościowe, dla których nie istnieje płynny rynek wyceniane są według modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku papierów zaklasyfikowanych do Poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce.

d) Utrata wartości aktywów trwałych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych, innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

e) Rezerwa na odprawy emerytalne

Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych przez niezależnego aktuarusza, przyjęte w tym celu założenia są aktualizowane na koniec każdego kwartału.

f) Leasing – Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W bilansie ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Grupę w ramach leasingu finansowego.

Grupa nie oferuje produktów leasingu operacyjnego tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

4. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK		
Należności od banków	29 356	28 086
W rachunku bieżącym udzielone klientom	364 729	367 980
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	1 875 169	1 848 346
przedsiębiorstwa	431 584	434 845
gospodarstwa domowe	1 323 879	1 326 685
instytucje sektora budżetowego	5 008	5 101
pozostałe podmioty	114 698	81 715
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	80 978	78 754
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	314 986	261 397
dostępne do sprzedaży	314 986	261 397
	2 665 218	2 584 563
KOSZTY ODSETEK		
Zobowiązania wobec banków	(79 015)	(105 429)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(14 043)	(12 781)
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	(570 922)	(560 405)
przedsiębiorstwa	(205 457)	(160 303)
gospodarstwa domowe	(299 335)	(313 348)
instytucje sektora budżetowego	(21 634)	(18 288)
pozostałe podmioty	(44 496)	(68 466)
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	(73 377)	(79 796)
Sprzedane papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(1 117)	-
	(738 474)	(758 411)
Wynik z tytułu odsetek	1 926 744	1 826 152

W 2017 roku łączna wartość przychodów odsetkowych obliczana z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 2 584 240 tys. zł (2 505 809 tys. zł za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku), natomiast wartość kosztów odsetkowych obliczona z zastosowaniem efektywnej stopy, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 665 097 tys. zł (689 945 tys. zł za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku).

Przychody odsetkowe zawierają odsetki od aktywów finansowych ocenianych indywidualnie i grupowo, dla których zidentyfikowano utratę wartości. Kwota powyższych odsetek, która została ujęta w kwocie przychodów odsetkowych za rok 2017 wyniosła 109 246 tys. zł natomiast za rok 2016 wyniosła 209 110 tys. zł*.

*Wartość odsetek od aktywów, dla których zidentyfikowano utratę wartości za 2016 rok jest nieporównywalna z uwagi na inny sposób obliczeń.

5. WYNIK Z TYTUŁU OPLAT I PROWIZJI

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
PRZYCHODY Z TYTUŁU OPLAT I PROWIZJI		
od kredytów i pożyczek	188 432	196 667
od obsługi rachunków i operacji rozliczeniowych	158 682	180 851
od zobowiązań gwarancyjnych	29 430	27 957
od operacji brokerskich	34 576	17 413
od kart płatniczych	90 692	78 861
od sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	42 096	52 452
z tytułu zarządzania aktywami	16 117	9 092
pozostałe	52 215	44 719
	612 240	608 012
KOSZTY Z TYTUŁU OPLAT I PROWIZJI		
od otrzymanych kredytów i pożyczek	(132)	(6 940)
od kart płatniczych	(67 103)	(54 802)
od sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(21 170)	(7 751)
związane z siecią placówek partnerskich	(7 431)	(11 195)
pozostałe	(30 425)	(34 104)
	(126 261)	(114 792)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	485 979	493 220

Wynik z tytułu prowizji za rok 2017 zawiera kwotę 34 576 tys. zł z tytułu działalności powierniczej, natomiast za rok 2016 zawiera kwotę 17 413 tys. zł.

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne, które odnoszą się do aktywów i zobowiązań, które nie są wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, za rok 2017 w kwocie 389 210 tys. zł, natomiast za rok 2016 w kwocie 359 176 tys. zł oraz koszty prowizyjne za rok 2017 w kwocie 21 302 tys. zł, a za rok 2016 w kwocie 14 691 tys. zł.

6. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	4 714	5 801
Udziały w jednostkach zależnych	5 646	-
Przychody z tytułu dywidend, razem	10 360	5 801

7. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Instrumenty pochodne i wynik z pozycji wymiany	251 408	255 191
Wynik na działalności handlowej	251 408	255 191

8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

W ciągu roku Grupa nie dokonała zmiany klasyfikacji żadnych aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu na wyceniane do wartości godziwej.

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Aktywa dostępne do sprzedaży*	25 543	46 199
Akcje i udziały**	2 855	-
Razem	28 398	46 199

* W dniu 21.06.2016 r. odbyło się rozliczenie transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. W wyniku tego rozliczenia Grupa BGŻ BNP Paribas otrzymała:

- 6 945 tys. EUR w gotówce (30 518 tys. zł przeliczonym po kursie 4,3945 z 20.06.2016 r.),
- 2 521 uprzywilejowanych akcji Visa Inc. Serii C.

Ponadto, rozliczeniu podlegała także odroczone płatność w gotówce w wysokości 1,12 mld EUR przypadająca na wszystkich uczestników transakcji, udział BGŻ BNP Paribas w tej kwocie wynosi 0,0535214433%. Przypadająca Grupie odroczone płatność w gotówce może zostać skorygowana w ciągu 3 lat od dnia transakcji w przypadku zaistnienia sytuacji opisanych w warunkach umowy.

Całkowity zysk z tytułu realizacji ww. transakcji wyniósł w BGŻ BNP Paribas 41 817 tys. zł i został on rozpoznany w rachunku zysków i strat w linii „Wynik na działalności inwestycyjnej”.

** w tym zysk ze sprzedaży udziałów spółki BGŻ BNP Faktoring Sp. z o.o. (2 757 tys. zł).

Poniżej zaprezentowano Rachunek zysków i strat spółki BGŻ BNP Faktoring Sp. z o.o.:

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	39 954	23 840
Koszty z tytułu odsetek	(22 955)	(13 444)
Wynik z tytułu odsetek	16 999	10 396
Przychody z tytułu opłat i prowizji	22 829	18 295
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(6 838)	(5 200)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	15 991	13 095
Wynik na działalności handlowej	(1 789)	1 394
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(4 847)	(2 749)
Ogólne koszty administracyjne	(15 701)	(13 077)
Amortyzacja	(499)	(1 192)
Wynik na działalności operacyjnej	10 154	7 867
Podatek od instytucji finansowych		
Zysk brutto	10 154	7 867
Podatek dochodowy	(3 219)	(1 891)
Zysk netto	6 935	5 976

Poniżej zaprezentowano Sprawozdanie z sytuacji finansowej spółki BGŻ BNP Faktoring Sp. z o.o.:

	31.12.2017	31.12.2016
AKTYWA		
Należności od banków	217 463	115 714
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 667 401	1 782 818
Wartości niematerialne	1 797	1 635
Rzeczowe aktywa trwałe	31	48
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 607	
Inne aktywa	1 692	905
Aktywa razem	2 889 991	1 901 120
ZOBOWIĄZANIA		
Zobowiązania wobec banków	2 836 566	1 880 474
Pozostałe zobowiązania	35 659	4 260
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	421	
Zobowiązania razem	2 872 646	1 884 734
KAPITAŁ WŁASNY		
Kapitał akcyjny	10 410	10 410
Zyski zatrzymane	6 935	5 976
wynik z lat ubiegłych	-	-
wynik bieżącego okresu	6 935	5 976
Kapitał własny razem	17 345	16 386
Zobowiązania i kapitał własny razem	2 889 991	1 901 120

9. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Zysk na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	25 083	9 210
Zysk tytułu sprzedaży towarów i usług	4 102	18 455
Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	10 923	15 757
Z tytułu odzyskania kosztów windykacji	16 710	7 820
Z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych oraz spłaty należności wyłączonych ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	2 520	28 636
Przychody z działalności leasingowej	26 520	22 889
Inne przychody operacyjne	45 424	27 557
Pozostałe przychody operacyjne, razem	131 282	130 324

10. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Strata na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	(26 709)	(28 273)
Z tytułu utworzonych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	(10 244)	(727)
Z tytułu utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	(8 607)	(8 812)
Z tytułu windykacji należności	(33 567)	(27 479)
Z tytułu przekazanych darowizn	(2 686)	(3 561)
Koszty z działalności leasingowej	(23 233)	(23 123)
Wycena nieruchomości inwestycyjnej	(31)	(21)
Koszty dotyczące odszkodowań, kar i grzywien	-	(11 450)
Pozostałe koszty operacyjne	(36 418)	(13 145)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(141 495)	(116 591)

11. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Należności od banków	(2 424)	(1 090)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(348 286)	(402 147)
Udzielone zobowiązania warunkowe	7 203	4 354
Papiery wartościowe	(11 792)	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	(355 299)	(398 883)

12. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Koszty pracownicze (Nota 13)	(832 005)	(901 432)
Koszty marketingu	(92 379)	(92 664)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(131 450)	(144 518)
Czynsze	(163 294)	(181 323)
Pozostałe koszty rzeczowe	(153 445)	(184 302)
Podróże służbowe	(11 073)	(9 425)
Koszty bankomatów i obsługi gotówkowej	(3 448)	(3 544)
Koszty outsourcingu w działalności leasingowej	(19 453)	(23 497)
Opłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(95 483)	(128 913)
Opłata na koszty nadzoru (KNF)	(4 836)	(4 738)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(1 506 866)	(1 674 356)

13. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Koszty wynagrodzeń	(678 136)	(702 620)
Narzuty na wynagrodzenia	(117 442)	(108 728)
Świadczenia na rzecz pracowników	(16 419)	(24 968)
Koszty rezerwy na restrukturyzację	(2 489)	(29 867)
Koszty rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów oraz odpraw emerytalnych	(7 338)	(11 511)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(8 875)	(8 921)
Pozostałe	(1 306)	(14 817)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(832 005)	(901 432)

14. AMORTYZACJA

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	(87 557)	(82 080)
Wartości niematerialne	(86 507)	(124 517)
Amortyzacja, razem	(174 064)	(206 597)

15. PODATEK DOCHODOWY

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Podatek bieżący	(189 917)	(114 956)
Podatek odroczone	15 739	17 309
Podatek dochodowy	(174 178)	(97 647)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	453 885	174 507
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Podatek dochodowy od wyniku brutto	(86 238)	(33 156)
Wierzytelności spisane w straty	(32 057)	(14 478)
Koszty rzeczowe/przychody niepodatkowe	(650)	(1 540)
PFRON	(1 119)	(1 241)
Opłata ostrożnościowa na rzecz BFG	(18 142)	(7 482)
Odpis aktualizujący należności	(3 603)	(1 384)
Podatek od instytucji finansowych	(39 115)	(35 321)
Pozostałe różnice	6 746	(3 045)
Obciążenie/uznanie wyniku finansowego Grupy z tytułu podatku dochodowego	(174 178)	(97 647)

16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

PODSTAWOWY:	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Zysk przypadający na akcjonariuszy Banku	279 707	76 860
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	84 238 318	84 238 318
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w PLN na akcję)	3,32	0,91
Zysk rozwodniony na akcję (wyrażony w PLN na akcję)	3,32	0,91

Zysk rozwodniony jest równy podstawowemu zyskowi na jedna akcję, ponieważ brak jest elementów powodujących rozwodnienie.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku, z wyłączeniem akcji zwykłych nabytych przez Bank i wykazywanych jako „akcje własne”.

17. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

	31.12.2017	31.12.2016
Gotówka i pozostałe środki	918 927	1 062 599
Rachunek w NBP	79 108	240 248
Kasa i środki w Banku Centralnym, razem	998 035	1 302 847

Grupa może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane w wysokości 0,9 stopy redyskontowej weksli. Na dzień 31 grudnia 2017 roku oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej wynosiło 1,58% (31.12.2016 r.: 1,35%).

Saldo kasy i środków w Banku Centralnym zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania w miesiącu grudniu 2017 roku wynosiła 1 905 544 tys. zł (w grudniu 2016 roku 1 866 604 tys. zł).

Grupa musi utrzymywać średnie saldo środków pieniężnych w miesiącu powyżej zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej.

18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

	31.12.2017	31.12.2016
Rachunki bieżące	1 732 861	236 548
Lokaty międzybankowe	800 105	918 746
Kredyty i pożyczki	23 053	40 089
Inne należności	52 147	40 262
Należności brutto od banków	2 608 166	1 235 645
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	(4 477)	(2 053)
Należności netto od banków, razem	2 603 689	1 233 592

Zmiana stanu odpisów na należności od banków przedstawia się następująco:

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na należności od banków na początek okresu	(2 053)	(1 056)
Utworzenie odpisów	(5 974)	(3 686)
Rozwiązanie odpisów	3 550	2 596
Pozostałe zmiany	-	93
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na należności od banków na koniec okresu	(4 477)	(2 053)

Należności od banków w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

31.12.2017	Oceniane indywidualnie z utratą wartości	Oceniane grupowo	Razem
Rachunki bieżące	-	1 732 861	1 732 861
Lokaty międzybankowe	-	800 105	800 105
Kredyty i pożyczki	-	23 053	23 053
Inne należności	-	52 147	52 147
Należności od banków brutto, razem	-	2 608 166	2 608 166
31.12.2016			
Rachunki bieżące	-	236 548	236 548
Lokaty międzybankowe	-	918 746	918 746
Kredyty i pożyczki	-	40 089	40 089
Inne należności	-	40 262	40 262
Należności od banków brutto, razem	-	1 235 645	1 235 645

Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

	31.12.2017	31.12.2016
Oceniane indywidualnie	-	-
Oceniane grupowo	(4 477)	(2 053)
Odpisy, razem	(4 477)	(2 053)

Należności brutto od banków według terminów zapadalności

	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 miesiąca	2 533 021	1 116 371
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	240	21 610
Od 3 miesięcy do 1 roku	15 027	14 041
Od 1 roku do 5 lat	8 002	23 028
Powyżej 5 lat	51 876	34 551
Kredyty, których termin zapadalności upłynął	-	26 044
Należności od banków według terminów zapadalności, razem	2 608 166	1 235 645

19. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

31.12.2017	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
INSTRUMENTY POCHODNE HANDLOWE (PDO)			
WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE:			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	3 447 179	34 264	65 128
walutowe kontrakty swap	6 655 454	108 078	68 971
walutowe transakcje (CIRS)	5 841 300	131 149	101 365
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	1 138 116	5 969	5 985
Razem walutowe instrumenty pochodne:	17 082 049	279 460	241 449
INSTRUMENTY POCHODNE STÓP PROCENTOWYCH:			
kontrakty swap dla stóp procentowych	29 873 473	173 999	166 172
kontrakty FRA	1 450 000	97	63
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	2 866 088	13 071	13 142
Razem procentowe instrumenty pochodne:	34 189 561	187 167	179 377
POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE			
opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	226 962	4 010	4 004
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	110 646	2 858	2 880
transakcje FX Spot	1 365 326	295	-
pozostałe opcje	3 500	631	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	1 706 434	7 794	6 884
INSTRUMENTY POCHODNE HANDLOWE (PDO), RAZEM:	52 978 044	474 421	427 710
<i>w tym: – wyceniane na podstawie modeli</i>	<i>52 978 044</i>	<i>474 421</i>	<i>427 710</i>

31.12.2016	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
INSTRUMENTY POCHODNE HANDLOWE (PDO)			
WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE:			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	5 742 464	37 841	25 516
walutowe kontrakty swap	11 940 472	49 927	26 147
walutowe transakcje (CIRS)	1 844 744	4 958	5 487
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	1 954 720	8 252	8 486
Razem walutowe instrumenty pochodne:	21 482 400	100 978	65 636
INSTRUMENTY POCHODNE STÓP PROCENTOWYCH:			
kontrakty swap dla stóp procentowych	23 118 463	204 282	188 685
kontrakty FRA	13 700 000	2 166	1 489
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	3 026 815	12 552	12 508
Razem procentowe instrumenty pochodne:	39 845 278	219 000	202 682
POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE			
opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	335 880	3 116	3 129
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	67 744	384	310
transakcje FX Spot	1 037 793	527	-
pozostałe opcje	8 500	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	1 449 917	4 027	3 439
INSTRUMENTY POCHODNE HANDLOWE (PDO), RAZEM:	62 777 595	324 005	271 757
<i>w tym: – wyceniane na podstawie modeli</i>	<i>62 777 595</i>	<i>324 005</i>	<i>271 757</i>

Wartość godziwa instrumentów pochodnych w rozbiciu na terminy zapadalności

31.12.2017	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	>1 miesiąc	>3 miesiące	>1 rok	>5 lat	Razem	>1 miesiąc	>3 miesiące	>1 rok	>5 lat		
		<=1 miesiąc	<=3 miesiące	<=12 miesięcy	<=5 lat		<=1 miesiąc	<=3 miesiące	<=12 miesięcy	<=5 lat		
INSTRUMENTY POCHODNE HANDLOWE (PDO)												
WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE:												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	34 264	10 404	7 485	14 928	1 447	-	65 128	7 753	8 648	23 516	25 211	-
walutowe kontrakty swap	108 078	42 670	41 740	17 443	6 225	-	68 971	21 777	35 153	12 041	-	-
walutowe transakcje (CIRS)	131 149	-	24	4 694	96 903	29 528	101 365	-	-	-	84 986	16 379
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	5 969	518	807	2 808	1 836	-	5 985	519	808	2 810	1 848	-
Razem walutowe instrumenty pochodne:	279 460	53 592	50 056	39 873	106 411	29 528	241 449	30 049	44 609	38 367	112 045	16 379
INSTRUMENTY POCHODNE STÓP PROCENTOWYCH:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	173 999	698	6 911	3 900	106 719	55 771	166 172	5 620	5 411	7 790	100 035	47 316
kontrakty FRA	97	-	-	97	-	-	63	-	-	63	-	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	13 071	-	6 716	5 148	1 160	47	13 142	-	6 787	5 148	1 160	47
Razem procentowe instrumenty pochodne:	187 167	698	13 627	9 145	107 879	55 818	179 377	5 620	12 198	13 001	101 195	47 363
POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE												
opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	4 010	-	-	685	3 325	-	4 004	-	-	1 316	2 688	-
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	2 858	1 227	75	1 556	-	-	2 880	1 236	72	1 572	-	-
transakcje FX Spot	295	295	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe opcje	631	-	-	631	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	7 794	1 522	75	2 872	3 325	-	6 884	1 236	72	2 888	2 688	-
INSTRUMENTY POCHODNE HANDLOWE (PDO), RAZEM:	474 421	55 812	63 758	51 890	217 615	85 346	427 710	36 905	56 879	54 256	215 928	63 742

31.12.2016	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	>1 miesiąc	>3 miesiące	>1 rok	>5 lat	Razem	>1 miesiąc	>3 miesiące	>1 rok	>5 lat		
		<=1 miesiąc	<=3 miesiące	<=12 miesięcy	<=5 lat		<=1 miesiąc	<=3 miesiące	<=12 miesięcy	<=5 lat		
INSTRUMENTY POCHODNE HANDLOWE (PDO)												
WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE:												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	37 841	5 953	6 880	16 366	8 642	-	25 516	8 398	7 396	7 677	2 045	-
walutowe kontrakty swap	49 927	19 104	19 822	11 001	-	-	26 147	10 745	8 599	5 716	1 087	-
walutowe transakcje (CIRS)	4 958	-	-	1 135	3 823	-	5 487	1 560	1 468	686	1 773	-
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	8 252	354	3 303	3 805	790	-	8 486	358	3 503	3 833	792	-
Razem walutowe instrumenty pochodne:	100 978	25 411	30 005	32 307	13 255	-	65 636	21 061	20 966	17 912	5 697	-
INSTRUMENTY POCHODNE STÓP PROCENTOWYCH:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	204 282	1	5 115	23 782	111 665	63 719	188 685	-	-	20 023	111 338	57 324
kontrakty FRA	2 166	-	-	1 960	206	-	1 489	-	9	1 480	-	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	12 552	-	253	30	11 778	491	12 508	-	253	46	11 721	488
Razem procentowe instrumenty pochodne:	219 000	1	5 368	25 772	123 649	64 210	202 682	-	262	21 549	123 059	57 812
POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE												
opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 116	-	146	6	2 964	-	3 129	-	147	6	2 976	-
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	384	-	316	68	-	-	310	-	275	35	-	-
transakcje FX Spot	527	527	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	4 027	527	462	74	2 964	-	3 439	-	422	41	2 976	-
INSTRUMENTY POCHODNE HANDLOWE (PDO), RAZEM:	324 005	25 939	35 835	58 153	139 868	64 210	271 757	21 061	21 650	39 502	131 732	57 812

Terminy zapadalności:

- dla NDF, Fx forward, Fx swap, Opcji walutowych i na indeksy, IRS, CIRS wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą zapadalności transakcji a datą bilansową
- dla Fx spot, FRA, papierów do wydania/otrzymania wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą waluty transakcji a datą bilansową

20. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Grupa na dzień 31 grudnia 2017 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**macro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycjami zabezpieczanymi są rachunki bieżące o stałej stopie procentowej w walucie PLN, EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, EUR i USD w ramach których Grupa otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawkach WIBOR 6M, WIBOR 3M, EURIBOR 3M, EURIBOR 1M, USD LIBOR 1M.

IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2017	5 308 397	26 399	-
31.12.2016	4 019 360	18 671	-

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i rachunków bieżących ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2017 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2017								
	Wartość godziwa		Nominał						Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	32 730	6 331	16 684	-	1 104 439	3 333 001	854 273	5 308 397	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	32 730	6 331	16 684	-	1 104 439	3 333 001	854 273	5 308 397	
Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2016								
	Wartość godziwa		Nominał						Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	18 671	-	17 696	-	1 971 200	1 875 624	154 840	4 019 360	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	18 671	-	17 696	-	1 971 200	1 875 624	154 840	4 019 360	

Dodatkowo Grupa na dzień 31 grudnia 2017 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**micro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycją zabezpieczaną jest obligacja o stałym kuponie PS0422.

Instrumentem zabezpieczającym jest standardowa transakcja wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, w ramach, której Grupa płaci stałą stopę procentową i otrzymuje zmienną stopę opartą na stawce WIBOR 6M.

Instrumenty zabezpieczające	Wartość godziwa			
	IRS	Wartość nominalna	Aktywa	Zobowiązania
	31.12.2017	750 000	-	3 287

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i obligacji ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2017 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2017								
	Wartość godziwa			Nominał					Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	-	3 287	-	-	-	750 000	-	750 000	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	3 287	-	-	-	750 000	-	750 000	

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge)

	31.12.2017	31.12.2016
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	80 978	78 754
Wynik odsetkowy na instrumentach zabezpieczanych	(73 377)	(79 796)
Zmiana wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w Wyniku na rachunkowości zabezpieczeń	3 304	(77)
<i>w tym: zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających</i>	<i>(2 451)</i>	<i>(5 851)</i>
<i>zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych</i>	<i>5 755</i>	<i>5 774</i>

21. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

	31.12.2017	31.12.2016
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:	8 676 125	8 114 472
przedsiębiorstwa	4 615 526	4 188 362
gospodarstwa domowe:	4 050 776	3 918 198
klienci indywidualni	174 843	183 507
przedsiębiorcy indywidualni	431 127	428 561
rolnicy	3 444 806	3 306 130
instytucje sektora budżetowego	1 379	475
pozostałe podmioty	8 444	7 437
KREDYTY I POŻYCZKI:	47 076 223	49 962 755
przedsiębiorstwa:	12 758 353	15 127 379
inwestycyjne	7 463 839	7 198 133
obrotowe	2 942 520	3 557 759
pozostałe	2 351 994	4 371 487
gospodarstwa domowe:	30 246 761	31 476 050
klienci indywidualni, w tym:	20 764 213	21 885 691
nieruchomości	13 628 114	15 005 546
przedsiębiorcy indywidualni	1 923 343	2 251 724
rolnicy	7 559 205	7 338 635
instytucje sektora budżetowego	170 794	185 097
pozostałe podmioty	852 796	392 790
Należności leasingowe	3 047 519	2 781 439
Kredyty i pożyczki brutto, razem	55 752 348	58 077 227
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(2 784 780)	(3 001 356)
Kredyty i pożyczki netto, razem	52 967 568	55 075 871

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	31.12.2017	31.12.2016
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:	(436 623)	(433 071)
przedsiębiorstwa	(282 483)	(292 401)
gospodarstwa domowe:	(153 568)	(140 033)
klienci indywidualni	(16 355)	(21 068)
przedsiębiorcy indywidualni	(65 656)	(66 233)
rolnicy	(71 557)	(52 732)
instytucje sektora budżetowego	(1)	-
pozostałe podmioty	(571)	(637)
KREDYTY I POŻYCZKI:	(2 348 157)	(2 568 285)
przedsiębiorstwa:	(811 200)	(943 480)
inwestycyjne	(252 920)	(284 646)
obrotowe	(419 232)	(481 415)
pozostałe	(139 048)	(177 419)
gospodarstwa domowe:	(1 437 777)	(1 525 360)
klienci indywidualni, w tym:	(926 140)	(1 084 337)
nieruchomości	(315 298)	(364 406)
przedsiębiorcy indywidualni	(244 373)	(235 033)
rolnicy	(267 264)	(205 990)
instytucje sektora budżetowego	(189)	(215)
pozostałe podmioty	(4 893)	(3 933)
Należności leasingowe	(94 098)	(95 297)
Odpisy na należności, razem	(2 784 780)	(3 001 356)

Kredyty i pożyczki brutto w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

31.12.2017	Oceniane indywidualnie z utratą wartości	Oceniane grupowo	RAZEM
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:	293 269	8 382 856	8 676 125
przedsiębiorstwa	231 713	4 383 813	4 615 526
gospodarstwa domowe:	60 235	3 990 541	4 050 776
klienci indywidualni	16	174 827	174 843
przedsiębiorcy indywidualni	12 634	418 493	431 127
rolnicy	47 585	3 397 221	3 444 806
instytucje sektora budżetowego	-	1 379	1 379
pozostałe podmioty	1 321	7 123	8 444
KREDYTY I POŻYCZKI:	1 785 677	45 290 546	47 076 223
przedsiębiorstwa	1 253 654	11 504 699	12 758 353
gospodarstwa domowe:	424 353	29 822 408	30 246 761
klienci indywidualni	69 799	20 694 414	20 764 213
przedsiębiorcy indywidualni	90 341	1 833 002	1 923 343
rolnicy	264 213	7 294 992	7 559 205
instytucje sektora budżetowego	-	170 794	170 794
pozostałe podmioty	3 358	849 438	852 796
Należności leasingowe	104 312	2 943 207	3 047 519
Kredyty i pożyczki brutto, razem	2 078 946	53 673 402	55 752 348
31.12.2016			
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:	331 154	7 783 318	8 114 472
przedsiębiorstwa	286 968	3 901 394	4 188 362
gospodarstwa domowe:	42 910	3 875 288	3 918 198
klienci indywidualni	5 153	178 354	183 507
przedsiębiorcy indywidualni	12 125	416 436	428 561
rolnicy	25 632	3 280 498	3 306 130
instytucje sektora budżetowego	-	475	475
pozostałe podmioty	1 276	6 161	7 437
KREDYTY I POŻYCZKI:	1 867 518	48 095 237	49 962 755
przedsiębiorstwa	1 499 998	13 627 381	15 127 379
gospodarstwa domowe:	364 045	31 112 005	31 476 050
klienci indywidualni	66 944	21 818 747	21 885 691
przedsiębiorcy indywidualni	96 989	2 154 735	2 251 724
rolnicy	200 112	7 138 523	7 338 635
instytucje sektora budżetowego	-	185 097	185 097
pozostałe podmioty	3 475	389 315	392 790
Należności leasingowe	-	2 781 439	2 781 439
Kredyty i pożyczki brutto, razem	2 198 672	55 878 555	58 077 227

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

31.12.2017	Oceniane indywidualnie z utratą wartości	Oceniane grupowo*	RAZEM
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:	(216 323)	(220 300)	(436 623)
przedsiębiorstwa	(187 526)	(94 957)	(282 483)
gospodarstwa domowe:	(28 784)	(124 784)	(153 568)
klienci indywidualni	(16)	(16 339)	(16 355)
przedsiębiorcy indywidualni	(9 890)	(55 766)	(65 656)
rolnicy	(18 878)	(52 679)	(71 557)
instytucje sektora budżetowego	-	(1)	(1)
pozostałe podmioty	(13)	(558)	(571)
KREDYTY I POŻYCZKI:	(976 308)	(1 371 849)	(2 348 157)
przedsiębiorstwa	(690 277)	(120 923)	(811 200)
gospodarstwa domowe:	(217 941)	(1 219 836)	(1 437 777)
klienci indywidualni	(34 688)	(891 452)	(926 140)
przedsiębiorcy indywidualni	(61 916)	(182 457)	(244 373)
rolnicy	(121 337)	(145 927)	(267 264)
instytucje sektora budżetowego	-	(189)	(189)
pozostałe podmioty	(1 521)	(3 372)	(4 893)
Należności leasingowe	(66 569)	(27 529)	(94 098)
Odpisy z tytułu utraty wartości należności, razem	(1 192 631)	(1 592 149)	(2 784 780)
31.12.2016			
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:	(220 519)	(212 552)	(433 071)
przedsiębiorstwa	(201 208)	(91 193)	(292 401)
gospodarstwa domowe:	(19 298)	(120 735)	(140 033)
klienci indywidualni	(4 153)	(16 915)	(21 068)
przedsiębiorcy indywidualni	(6 382)	(59 851)	(66 233)
rolnicy	(8 763)	(43 969)	(52 732)
instytucje sektora budżetowego	-	-	-
pozostałe podmioty	(13)	(624)	(637)
KREDYTY I POŻYCZKI:	(974 986)	(1 593 299)	(2 568 285)
przedsiębiorstwa	(795 256)	(148 224)	(943 480)
gospodarstwa domowe:	(178 019)	(1 347 341)	(1 525 360)
klienci indywidualni	(32 194)	(1 052 143)	(1 084 337)
przedsiębiorcy indywidualni	(55 321)	(179 712)	(235 033)
rolnicy	(90 504)	(115 486)	(205 990)
instytucje sektora budżetowego	-	(215)	(215)
pozostałe podmioty	(1 711)	(2 222)	(3 933)
Należności leasingowe	-	(95 297)	(95 297)
Odpisy na należności, razem	(1 195 505)	(1 805 851)	(3 001 356)

*Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek bez utraty wartości oraz z utratą wartości ocenianych grupowo.

Zmiana stanu odpisów na należności udzielone klientom przedstawia się następująco:

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na początek okresu	(3 001 356)	(3 006 099)
Utworzenie odpisów*	(1 020 806)	(1 959 065)
Rozwiązanie odpisów*	672 520	1 556 918
Wykorzystanie w ciężar odpisów	548 116	415 495
Odpisy przejęte w wyniku połączenia jednostek	-	29 988
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	16 746	(38 593)
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(2 784 780)	(3 001 356)

*Utworzenie i rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek zostało zaprezentowane obrotami ze względu na funkcjonalne ograniczenia systemowe. Powyższa prezentacja nie ma wpływu na wynik finansowy Banku.

Kredyty i pożyczki brutto według terminów zapadalności

	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 miesiąca	12 827 277	11 013 137
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	288 670	449 926
Od 3 miesięcy do 1 roku	2 617 901	2 373 044
Od 1 roku do 5 lat	12 696 811	11 177 175
Powyżej 5 lat	26 105 178	27 891 004
Kredyty, których termin zapadalności upłynął	1 216 511	5 172 941
Kredyty i pożyczki według terminów zapadalności, razem	55 752 348	58 077 227

Wartość brutto kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych w walucie (w tys. zł)

Kredyty wg walut	31.12.2017	31.12.2016
CHF	5 350 126	6 733 995
EUR	65 037	76 696
PLN	8 209 418	8 190 068
USD	3 533	4 787
Razem	13 628 114	15 005 546

Wartość portfela kredytowego w CHF

Portfel kredytowy (brutto), w tym:	31.12.2017		31.12.2016	
	Portfel ogółem	w tym zaangażowania w CHF	Portfel ogółem	w tym zaangażowania w CHF
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:	8 676 125	5	8 114 472	4
przedsiębiorstwa	4 615 526	-	4 188 362	-
gospodarstwa domowe:	4 050 776	5	3 918 198	4
klienci indywidualni	174 843	5	183 507	4
przedsiębiorcy indywidualni	431 127	-	428 561	-
rolnicy	3 444 806	-	3 306 130	-
instytucje sektora budżetowego	1 379	-	475	-
pozostałe podmioty	8 444	-	7 437	-
KREDYTY I POŻYCZKI:	47 076 223	5 596 958	49 962 755	7 090 253
przedsiębiorstwa:	12 758 353	53 834	15 127 379	89 739
inwestycyjne	7 463 839	10 690	7 198 133	20 551
obrotowe	2 942 520	32 588	3 557 759	53 984
pozostałe	2 351 994	10 556	4 371 487	15 204
gospodarstwa domowe:	30 246 761	5 467 012	31 476 050	6 901 923
klienci indywidualni, w tym:	20 764 213	5 426 710	21 885 691	6 837 907
nieruchomości	13 628 114	5 350 126	15 005 546	6 733 995
przedsiębiorcy indywidualni	1 923 343	33 996	2 251 724	53 782
rolnicy	7 559 205	6 306	7 338 635	10 234
instytucje sektora budżetowego	170 794	-	185 097	-
pozostałe podmioty	852 796	1 790	392 790	2 593
Należności leasingowe	3 047 519	74 322	2 781 439	95 998
Kredyty i pożyczki brutto, razem	55 752 348	5 596 963	58 077 227	7 090 257

Wartość odpisów na kredyty w CHF

Portfel kredytowy (brutto), w tym:	31.12.2017		31.12.2016	
	Portfel ogółem	w tym zaangażowania w CHF	Portfel ogółem	w tym zaangażowania w CHF
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:	(436 623)	(3)	(433 071)	-
przedsiębiorstwa	(282 483)	-	(292 401)	-
gospodarstwa domowe:	(153 568)	(3)	(140 033)	-
klienci indywidualni	(16 355)	(3)	(21 068)	-
przedsiębiorcy indywidualni	(65 656)	-	(66 233)	-
rolnicy	(71 557)	-	(52 732)	-
instytucje sektora budżetowego	(1)	-	-	-
pozostałe podmioty	(571)	-	(637)	-
KREDYTY I POŻYCZKI:	(2 348 157)	(244 872)	(2 568 285)	(306 212)
przedsiębiorstwa:	(811 200)	(3 998)	(943 480)	(12 553)
inwestycyjne	(252 920)	(613)	(284 646)	(797)
obrotowe	(419 232)	(263)	(481 415)	(8 145)
pozostałe	(139 048)	(3 122)	(177 419)	(3 611)
gospodarstwa domowe:	(1 437 777)	(226 166)	(1 525 360)	(279 004)
klienci indywidualni, w tym:	(926 140)	(217 462)	(1 084 337)	(267 181)
nieruchomości	(315 298)	(206 799)	(364 406)	(254 577)
przedsiębiorcy indywidualni	(244 373)	(7 614)	(235 033)	(9 985)
rolnicy	(267 264)	(1 090)	(205 990)	(1 838)
instytucje sektora budżetowego	(189)	-	(215)	-
pozostałe podmioty	(4 893)	-	(3 933)	-
Należności leasingowe	(94 098)	(14 708)	(95 297)	(14 655)
Odpisy na należności, razem	(2 784 780)	(244 875)	(3 001 356)	(306 212)

W 2017 roku Bank zawarł 9 umów dotyczących sprzedaży portfela kredytów. Kwota wierzytelności (objętych w istotnej części odpisami z tytułu utraty wartości, bądź w całości spisanych z bilansu Banku) sprzedanych w ramach umów wynosiła 651 152 tys. zł (kwoty główne, odsetki i inne należności poboczne). Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 138 119 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł 34 881 tys. zł i jest prezentowany w linii *wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe*.

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych i samochodowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki SPV (BGŻ Poland ABS1 DAC z siedzibą w Irlandii). Okres rewolwingowy wynosi 24 miesiące.

SPV wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 2 180 850 tys. zł i otrzymała pożyczkę w wysokości 119 621 tys. zł, które zostały zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na prawach do przepływów pieniężnych z sekurytyzowanych aktywów.

W wyniku sekurytyzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów o wartości wynoszącej na 22.11.2017 r. (tzw. cut-off) 2 300 471 tys. zł. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji i spłaty pożyczki to 27.04.2032 rok.

Główną korzyścią przeprowadzonej transakcji jest pozytywny wpływ na wskaźniki adekwatności kapitałowej oraz poprawa płynności i dywersyfikacja źródeł finansowania.

W świetle zapisów MSR 39 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego. W związku z powyższym Bank rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom na 31.12.2017 r. w wartości netto 2 106 698 tys. zł. Jednocześnie Bank rozpoznaje zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji w pozycji Zobowiązania wobec klientów w wysokości równej na 31.12.2017 r. 2 300 471 tys. zł. Na dzień 31.12.2017 r. Bank posiadał również należności z tytułu rozliczeń ze spółką sekurytyzacyjną w wysokości 87 699 tys. zł, należności te są prezentowane w pozycji Inne aktywa.

Bank pełni funkcję serwisera w przedmiotowej transakcji.

Wartości bilansowe oraz wartości godziwe aktywów finansowych objętych sekurytyzacją i powiązanych z nimi zobowiązań:

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa*	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa	2 194 397	-	2 194 397	-
Zobowiązania	2 303 210	-	2 303 210	-

*Wartość godziwa aktywów i zobowiązań z tytułu sekurytyzacji równa jest wartości bilansowej ze względu na nieistotność różnicy spowodowaną krótkim okresem od daty zawarcia transakcji sekurytyzacji

22. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Należności z tytułu leasingu finansowego

	31.12.2017	31.12.2016
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	3 313 730	2 989 846
Niezrealizowane przychody finansowe	(266 211)	(208 407)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 047 519	2 781 439
Odpisy z tytułu utraty wartości	(94 098)	(95 297)
Należności z tytułu leasingu finansowego, razem	2 953 421	2 686 142

Należności brutto z tytułu leasingu finansowego według terminów zapadalności

	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 roku	977 257	858 963
Powyżej 1 roku do 5 lat	1 952 965	1 687 605
Powyżej 5 lat	383 508	443 278
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego, razem	3 313 730	2 989 846

Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych

	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 roku	750 015	784 912
Powyżej 1 roku do 5 lat	1 930 382	1 571 435
Powyżej 5 lat	346 037	425 092
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych , razem	3 026 434	2 781 439

23. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

	31.12.2017	31.12.2016
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	13 870 298	12 448 691
emitowane przez banki centralne - bony pieniężne NBP	2 099 429	999 959
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	11 703 293	11 373 673
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	62 574	70 072
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	5 002	4 987
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (akcje i udziały)	51 591	47 603
Jednostki uczestnictwa	651	1 561
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem	13 922 540	12 497 855
<i>W tym:</i>		
<i>wyceniane metodą kwotowań rynkowych</i>	<i>11 703 944</i>	<i>11 374 313</i>
<i>wyceniane na podstawie modeli</i>	<i>2 218 596</i>	<i>1 123 542</i>

Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży przedstawia się następująco:

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Stan na 1 stycznia	12 497 855	7 845 074
Zakup papierów	23 746 923	25 812 367
Sprzedaż papierów	(22 519 282)	(20 923 410)
Zmiana w wycenie do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	174 113	(249 816)
Zmiana w wycenie do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(2 513)	-
Zmiana na odpisach z tytułu utraty wartości	(11 792)	-
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	37 236	13 382
Pozostałe zmiany	-	258
Stan na 31 grudnia według wartości bilansowej	13 922 540	12 497 855

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank BGŻ BNP Paribas S.A. posiadał obligacje skarbowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 318 038 tys. zł (o wartości nominalnej 320 000 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG (w 2016 r. w kwocie 274 449 tys. zł o wartości nominalnej 285 000 tys. zł).

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży brutto według terminów zapadalności

	31.12.2017	31.12.2016
Bez terminu zapadalności	52 242	49 164
Do 1 miesiąca	2 099 429	999 959
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
Od 3 miesięcy do 1 roku	1 947 023	1 964 058
Od 1 roku do 5 lat	4 453 985	5 281 466
Powyżej 5 lat	5 369 861	4 203 208
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem	13 922 540	12 497 855

24. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Na dzień 31.12.2017 r. Grupa posiadała nieruchomość inwestycyjną w postaci gruntu niezabudowanego o powierzchni 46,85 ha we Wrocławiu Marszowicach.

Wartość godziwa nieruchomości w kwocie 54 435 tys. zł została oszacowana na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego w dniu 30 listopada 2017 r. przez zewnętrznego rzeczoznawcę majątkowego na kwotę 60 518 tys. zł oraz uwzględnieniu w wycenie dodatkowych ryzyk związanych z nieruchomością inwestycyjną.

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Saldo otwarcia	54 466	54 627
Aktualizacja wartości	(31)	(161)
Saldo zamknięcia, z tego:	54 435	54 466
cena nabycia	12 246	12 246
przeszacowanie do wartości godziwej	42 189	42 220

25. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	31.12.2017	31.12.2016
Licencje	219 590	195 934
Inne wartości niematerialne	4 996	6 153
Nakłady na wartości niematerialne	63 754	44 465
Wartości niematerialne, razem	288 340	246 552

12 miesięcy do 31.12.2017	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	730 283	18 985	46 159	795 427
<i>Zwiększenia:</i>	<i>109 170</i>	<i>2 730</i>	<i>118 666</i>	<i>230 566</i>
przeniesienie z nakładów	94 584	1 800	-	96 384
przeniesienie ze środków trwałych	367	-	-	367
zakupy	14 219	930	118 666	133 815
<i>Zmniejszenia:</i>	<i>(344 967)</i>	<i>(9 471)</i>	<i>(99 928)</i>	<i>(454 366)</i>
przeniesienie z nakładów	-	-	(96 384)	(96 384)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(344 967)	(6 293)	(3 134)	(354 394)
inne	-	(3 178)	(410)	(3 588)
Saldo na dzień 31 grudnia	494 486	12 244	64 897	571 627
UMORZENIE				
Saldo na dzień 1 stycznia	534 349	12 832	-	547 181
<i>Zmiany stanu:</i>	<i>(259 453)</i>	<i>(5 584)</i>	<i>-</i>	<i>(265 037)</i>
amortyzacja za rok obrotowy	84 249	1 976	-	86 225
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(343 702)	(6 017)	-	(349 719)
inne	-	(1 543)	-	(1 543)
Saldo na dzień 31 grudnia	274 896	7 248	-	282 144
ODPISY Z TYTUŁU TRWAŁEJ UTRATY WARTOŚCI				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	-	1 694	1 694
<i>Zmiany stanu:</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(551)</i>	<i>(551)</i>
aktualizacja odpisu	-	-	(551)	(551)
Saldo na dzień 31 grudnia	-	-	1 143	1 143
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	195 934	6 153	44 465	246 552
Saldo na dzień 31 grudnia	219 590	4 996	63 754	288 340

12 miesięcy do 31.12.2016	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	720 045	22 063	32 561	774 669
<i>Zwiększenia:</i>	<i>108 870</i>	<i>3 004</i>	<i>120 572</i>	<i>232 446</i>
przeniesienie z nakładów	95 021	1 290	-	96 311
zakupy	13 849	1 714	120 572	136 135
<i>Zmniejszenia:</i>	<i>(98 632)</i>	<i>(6 082)</i>	<i>(106 974)</i>	<i>(211 688)</i>
przeniesienie z nakładów	-	-	(88 693)	(88 693)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(98 632)	(6 082)	(14 534)	(119 248)
inne	-	-	(3 747)	(3 747)
Saldo na dzień 31 grudnia	730 283	18 985	46 159	795 427
UMORZENIE				
Saldo na dzień 1 stycznia	502 020	14 665	-	516 685
<i>Zmiany stanu:</i>	<i>32 329</i>	<i>(1 833)</i>	<i>-</i>	<i>30 496</i>
amortyzacja za rok obrotowy	109 129	2 644	-	111 773
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(76 800)	(4 477)	-	(81 277)
Saldo na dzień 31 grudnia	534 349	12 832	-	547 181
ODPISY Z TYTUŁU TRWAŁEJ UTRATY WARTOŚCI				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	-	557	557
<i>Zmiany stanu:</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1 137</i>	<i>1 137</i>
aktualizacja odpisu	-	-	1 137	1 137
Saldo na dzień 31 grudnia	-	-	1 694	1 694
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	218 025	7 398	32 004	257 427
Saldo na dzień 31 grudnia	195 934	6 153	44 465	246 552

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Grupa na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości.

Grupa według stanu na 31.12.2017 r. oraz 31.12.2016 r. nie posiadała istotnych zobowiązań umownych zaciągniętych w związku z nabyciem wartości niematerialnych.

26. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	31.12.2017	31.12.2016
Środki trwałe, w tym:	488 482	528 009
grunty i budynki	225 119	242 890
sprzęt informatyczny	122 943	130 451
wyposażenie biurowe	26 717	30 102
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	113 703	124 566
Środki trwałe w budowie	12 165	17 993
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	500 647	546 002

Poniżej przedstawiono zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych w roku 2017 i 2016:

12 miesięcy do 31.12.2017	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	440 425	1 006 775	17 993	1 465 193
Zwiększenia:				
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	3 862	32 722	-	36 584
zakupy	407	51 784	31 572	83 763
inne	-	492	-	492
Zmniejszenia:				
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(36 584)	(36 584)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór, kradzież	(14 581)	(169 536)	-	(184 117)
inne	-	(306)	(816)	(1 122)
Saldo na dzień 31 grudnia	430 113	921 931	12 165	1 364 209
UMORZENIE (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	193 298	721 148	-	914 446
Zmiany stanu:				
amortyzacja za rok obrotowy	10 529	77 372	-	87 901
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(5 270)	(140 144)	-	(145 414)
inne	-	(258)	-	(258)
Saldo na dzień 31 grudnia	198 557	658 118	-	856 675
ODPISY Z TYTUŁU TRWAŁEJ UTRATY WARTOŚCI (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	4 237	508	-	4 745
Zmiany stanu:				
aktualizacja odpisu	2 439	(297)	-	2 142
Saldo na dzień 31 grudnia	6 676	211	-	6 887
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	242 890	285 119	17 993	546 002
Saldo na dzień 31 grudnia	224 880	263 602	12 165	500 647

12 miesięcy do 31.12.2016	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	438 412	995 763	41 743	1 475 918
<i>Zwiększenia:</i>	5 583	120 605	77 910	204 098
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	5 583	84 064	-	89 647
zakupy	-	32 794	77 910	110 704
inne	-	3 747	-	3 747
<i>Zmniejszenia:</i>	(3 570)	(109 593)	(101 660)	(214 823)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(96 651)	(96 651)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór, kradzież	(3 570)	(109 593)	(5 009)	(118 172)
Saldo na dzień 31 grudnia	440 425	1 006 775	17 993	1 465 193
UMORZENIE (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	184 190	751 441	-	935 631
<i>Zmiany stanu:</i>	9 108	(30 293)	-	(21 185)
amortyzacja za rok obrotowy	10 655	70 351	-	81 006
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(1 547)	(100 644)	-	(102 191)
Saldo na dzień 31 grudnia	193 298	721 148	-	914 446
ODPISY Z TYTUŁU TRWAŁEJ UTRATY WARTOŚCI (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	2 065	1 021	-	3 086
<i>Zmiany stanu:</i>	2 172	(513)	-	1 659
aktualizacja odpisu	1 809	(513)	-	1 296
inne	363	-	-	363
Saldo na dzień 31 grudnia	4 237	508	-	4 745
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	252 157	243 301	41 743	537 201
Saldo na dzień 31 grudnia	242 890	285 119	17 993	546 002

Grupa według stanu na 31.12.2017 r. oraz 31.12.2016 r. nie posiadała istotnych zobowiązań umownych zaciągniętych w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych.

27. INNE AKTYWA

INNE AKTYWA:	31.12.2017	31.12.2016
dłużnicy różni	161 860	214 630
rozliczenia ze spółką sekurytyzacyjną	87 699	-
rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	460	17 240
koszty do rozliczenia w czasie	34 767	45 605
przychody do otrzymania	86 454	64 192
rozliczenia z tytułu kart płatniczych	1 460	9 780
rozrachunki z tytułu podatków i świadczeń publiczno-prawnych	70 461	147 606
rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	5 604	5 474
pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	18 733	22 936
pozostałe	10 041	3 019
Inne aktywa brutto, razem	477 539	530 482
Odpisy aktualizujące wartość na należności od dłużników różnych	(82 730)	(55 168)
Inne aktywa netto, razem	394 809	475 314

28. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

	31.12.2017	31.12.2016
Rachunki bieżące	285 008	199 895
Depozyty międzybankowe	18 131	127 507
Kredyty i pożyczki otrzymane	3 476 702	6 957 003
Inne zobowiązania	111 394	24 409
Zobowiązania wobec banków, razem	3 891 235	7 308 814

Zobowiązania wobec banków według terminów wymagalności

	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 miesiąca	315 411	2 488 365
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	20 519	1 111 419
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	507 906	823 391
Powyżej 1 roku do 5 lat	1 695 114	1 154 164
Powyżej 5 lat	1 352 285	1 731 475
Zobowiązania wobec banków, razem	3 891 235	7 308 814

29. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

	31.12.2017	31.12.2016
POZOSTAŁE PODMIOTY FINANSOWE:	3 109 991	3 990 812
Rachunki bieżące	465 431	212 503
Depozyty terminowe	1 168 269	1 754 338
Kredyty i pożyczki otrzymane	1 475 684	2 023 662
Inne zobowiązania, w tym:	607	309
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	584	266
pozostałe	23	43
KLIENCI INDYWIDUALNI:	27 649 983	27 527 173
Rachunki bieżące	14 812 376	14 725 418
Depozyty terminowe	12 690 377	12 680 228
Inne zobowiązania, w tym:	147 230	121 527
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	34 352	45 511
pozostałe	112 878	76 016
KLIENCI KORPORACYJNI:	24 662 821	22 819 005
Rachunki bieżące	14 414 954	12 090 445
Depozyty terminowe	9 912 792	10 451 327
Inne zobowiązania, w tym:	335 075	277 233
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	292 678	245 867
pozostałe	42 397	31 366
W TYM ROLNICY:	1 698 793	1 630 880
Rachunki bieżące	1 540 706	1 423 807
Depozyty terminowe	142 209	198 073
Inne zobowiązania, w tym:	15 878	9 000
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	5 777	3 521
pozostałe	10 101	5 479
KLIENCI SEKTORA BUDŻETOWEGO:	906 102	818 024
Rachunki bieżące	642 122	585 195
Depozyty terminowe	262 046	229 848
Inne zobowiązania, w tym:	1 934	2 981
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	23	23
pozostałe	1 911	2 958
Zobowiązania wobec klientów, razem	56 328 897	55 155 014

Zobowiązania wobec klientów według terminów wymagalności

	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 miesiąca	40 743 575	31 295 171
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	6 504 661	14 759 663
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	6 815 594	6 361 112
Powyżej 1 roku do 5 lat	801 570	748 220
Powyżej 5 lat	1 463 497	1 990 848
Zobowiązania wobec klientów, razem	56 328 897	55 155 014

30. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Stan na początek okresu	398 059	469 083
Emisja dłużnych papierów wartościowych spółki sekurytyzacyjnej	2 180 850	-
Wykup certyfikatów depozytowych	(109 000)	(71 996)
Zmiana z tytułu dyskonta, odsetek, prowizji i opłat od dłużnych papierów, różnic kursowych	2 057	972
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	2 471 966	398 059

W 2008 r. Bank zawarł z czterema bankami finansującymi pakiet umów programu emisji bankowych papierów wartościowych (Certyfikatów Depozytowych) na okaziciela w formie materialnej denominowanych w PLN.

Bank jako emitent papierów dłużnych zawarł Umowę Dealerską oraz Umowę Emisyjną na potrzeby Programu Emisji Papierów Dłużnych („Program”) z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., Bankiem Pekao S.A., BRE Bankiem S.A. (obecnie mBank S.A.) oraz ING Bankiem Śląskim S.A., pełniących rolę Dealerów Programu. Program przewiduje wielokrotne emisje Certyfikatów Depozytowych („CD”) oraz Obligacji Banku („obligacje”) denominowanych w PLN o łącznej wartości nominalnej nie większej niż 3 500 mln PLN. Bank będzie emitować CD zerokuponowe oraz kuponowe na okres nie dłuższy niż 5 lat oraz obligacje kuponowe i zerokuponowe, które mogą być emitowane na termin nie dłuższy niż 10 lat. Umowy zostały zawarte na czas nieokreślony.

Program Emisji Papierów Dłużnych jest przeznaczony na finansowanie bieżącej działalności kredytowej Grupy.

Umowy są odnowieniem i rozszerzeniem o emisję obligacji dotychczasowego Programu Emisji Papierów Dłużnych z dnia 14 marca 2008 r.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. stan emisji certyfikatów depozytowych wynosi 285 000 tys. zł (wartość nominalna), natomiast na 31 grudnia 2016 r. wynosił 394 000 tys. zł (wartość nominalna).

W grudniu 2017 roku spółka SPV wyemitowała obligacje na łączną kwotę 2 180 850 tys. zł z maksymalnym pierwotnym terminem wykupu do (27.04.2032 roku). Zabezpieczenie spłaty obligacji stanowią należności z tytułu kredytów i pożyczek będące przedmiotem sekurytyzacji.

31. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość bilansowa zobowiązań podporządkowanych wynosi 1 645 102 tys. zł (na 31.12.2016 r. wynosiła 1 768 458 tys. zł).

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Stan na początek okresu	1 768 458	847 568
Zaciągnięcie pożyczek	-	882 400
Zmiana na odsetkach	(345)	2 029
Różnice kursowe	(123 011)	36 461
Stan na koniec okresu	1 645 102	1 768 458

W dniu 15 grudnia 2017 roku Bank otrzymał Decyzję KNF o wyrażeniu zgody na zaliczenie do kapitału Tier II Banku, poniższych kwot wynikających z podpisanych aneksów do umów pożyczek podporządkowanych:

- kwoty 60 mln EUR (co stanowi równowartość 253,3 mln złotych według średniego kursu NBP z dnia 15 grudnia 2017 roku - 1 EUR = 4,2217 PLN) stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu pożyczki podporządkowanej udzielonej zgodnie z warunkami umowy pożyczki podporządkowanej z dnia 15 listopada 2012, zmienionej aneksem z dnia 20 listopada 2017 wydłużającym termin spłaty ww. pożyczki do dnia 20 grudnia 2027 roku, zawartym pomiędzy Bankiem, a BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu;
- kwoty 60 mln CHF (co stanowi równowartość 217,4 mln złotych według średniego kursu NBP z dnia 15 grudnia 2017 roku - 1 CHF = 3,6227 PLN) stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu pożyczki podporządkowanej udzielonej zgodnie z warunkami umowy pożyczki podporządkowanej z dnia 15 listopada 2012, zmienionej aneksem z dnia 20 listopada 2017 wydłużającym termin spłaty ww. pożyczki do dnia 20 grudnia 2027 roku, zawartym pomiędzy Bankiem, a BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu.

32. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

	31.12.2017	31.12.2016
Rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	342 148	345 720
Wierzyciele różni	170 158	140 144
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	35 898	42 922
Rezerwy na koszty rzeczowe	159 650	139 959
Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	134 096	131 665
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	28 990	29 653
Przychody przyszłych okresów	75 722	83 187
Rozliczenia z tytułu umów rachunków powierniczych	138 871	63 098
Pozostałe rozliczenia publiczno-prawne	55 045	103 973
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	20 392	17 577
Pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	39 452	16 233
Pozostałe	24 901	8 649
Pozostałe zobowiązania, razem	1 225 323	1 122 780

33. REZERWY

	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwa na restrukturyzację	10 479	29 523
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	12 940	13 332
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	35 419	42 659
Rezerwa na sprawy sporne	7 109	26 687
Pozostałe rezerwy	10 906	8 840
Rezerwy, razem	76 853	121 041
	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Rezerwy na restrukturyzację		
Wartość bilansowa na początek okresu	29 523	60 824
Utworzenie rezerwy	1 602	29 867
Wykorzystanie rezerw	(20 884)	(59 674)
Rozwiązanie rezerw	-	(2 080)
Inne zmiany	238	586
Wartość bilansowa na koniec okresu	10 479	29 523
	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania		
Wartość bilansowa na początek okresu	13 332	25 879
Utworzenie rezerw	1 702	5 205
Rozwiązanie rezerw	(2 094)	(17 752)
Wartość bilansowa na koniec okresu	12 940	13 332
	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne		
Wartość bilansowa na początek okresu	42 659	46 784
Utworzenie rezerwy	32 277	53 981
Rozwiązanie rezerwy	(40 383)	(52 820)
Inne zmiany	866	(5 286)
Wartość bilansowa na koniec okresu	35 419	42 659

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Rezerwy na sprawy sporne		
Wartość bilansowa na początek okresu	26 687	20 913
Utworzenie rezerwy	7 046	11 455
Wykorzystanie rezerw	(23 894)	(4 945)
Rozwiązanie rezerwy	(2 060)	(1 772)
Inne zmiany	(670)	1 036
Wartość bilansowa na koniec okresu	7 109	26 687
Pozostałe rezerwy		
Wartość bilansowa na początek okresu	8 840	9 754
Utworzenie rezerwy	11 764	6 146
Rozwiązanie rezerw	(5 747)	(5 668)
Inne zmiany	(3 951)	(1 392)
Wartość bilansowa na koniec okresu	10 906	8 840

- Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku łączna wartość przedmiotu sporu prowadzonych spraw sądowych wynosiła 646 404 tys. zł., w tym:
 - wartość przedmiotu sporu w sprawach o zapłatę przeciwko Bankowi (tj. z wyłączeniem postępowań przeciwegzekucyjnych oraz postępowań o stwierdzenie nieważności czynności prawnej) wynosiła 172 407 tys. zł. (według stanu na 31.12.2016 wynosiła 137 318 tys. zł),
 - w sprawach przeciwko Bankowi o stwierdzenie nieważności czynności prawnej wynosiła 138 tys. zł. (według stanu na 31.12.2016 wynosiła 31 472 tys. zł),
 - w sprawach, w których Bank jest powodem wynosiła 473 858 tys. zł. (według stanu na 31.12.2016 wynosiła 320 438 tys. zł)

Z udziałem BGŻ BNP Paribas S.A. nie toczą się postępowania, których wartość stanowi co najmniej 10% jego kapitałów własnych przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.
- W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny wydał wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange przez banki działające w porozumieniu. Sąd zmienił tym samym wyrok Sądu I instancji (Okręgowego) z roku 2013 poprzez oddalenie odwołań banków w całości, jednocześnie uwzględniając apelację Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), który kwestionował znaczące obniżenie przez Sąd I instancji kar pieniężnych. Oznacza to utrzymanie wymiaru kary z pierwotnej decyzji Prezesa UOKiK z dnia 29 grudnia 2006 roku, na mocy której nałożono na 20 banków, w tym Bank BGŻ S.A. oraz Fortis Bank Polska S.A. kary w związku z praktykami ograniczającymi konkurencję w postaci ustalania w porozumieniu opłat interchange od transakcji realizowanych z użyciem kart płatniczych systemów Visa i MasterCard w Polsce. Całkowita kwota kary nałożona na Bank BGŻ BNP Paribas wynosiła 12 544 tys. zł, w tym: i) kara z tytułu działań Banku Gospodarki Żywnościowej w kwocie 9 650 tys. zł oraz ii) kara z tytułu działań Fortis Bank Polska S.A. (FBP) w kwocie 2 895 tys. zł. Bank zapłacił zasądzoną kwotę 19 października 2015 roku. Dnia 25 kwietnia 2016 r. Bank wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu, którą 04.04.2017 r. Sąd Najwyższy przyjął do rozpoznania. W dniu 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy wydał wyrok na mocy którego uchylili wyrok Sądu II instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Bank wystąpił o dokonanie zwrotu zapłaconej kary pieniężnej.

Roszczenia przedsiębiorców wobec Banku (opłata interchange)

Do 31 grudnia 2017 roku Bank otrzymał łącznie 26 wniosków o zawezwanie do próby ugodowej od przedsiębiorców korzystających z płatności dokonywanych za pomocą kart płatniczych. Łączna wartość roszczeń w/w przedsiębiorców wynosi 986,06 mln zł, z których 975,99 mln dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami. Roszczenia te powstały w odniesieniu do prowizji interchange, ustalonych w wyniku umów

dotyczących ograniczenia konkurencji, co więcej, wspomniane roszczenia są związane z faktem wykonania przez Bank w/w decyzji Prezesa UOKiK.

Postępowania wszczęte przez klientów Banku, którzy zawarli umowy kredytu denominowanego do CHF

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank był pozwanym w (47) czterdziestu siedmiu sprawach sądowych, w których klienci Banku żądają bądź stwierdzenia nieważności umowy kredytu hipotecznego w zakresie udzielenia kredytu denominowanego do waluty CHF, poprzez ustalenie, iż Bank udzielił kredytu w PLN bez denominacji do waluty obcej lub odszkodowania z tytułu nadużycia przez Bank prawa podmiotowego, w tym zasad współzycia społecznego i wprowadzenia klienta w błąd. W ostatnim kwartale wpłynęło 12 (dwanaście) nowych pozwów. Łączna wartość dochodzonych roszczeń w w/w sprawach wynosi 13,96 mln zł. Na podstawie dotychczasowej oceny zasadności roszczeń została utworzona rezerwa na 15 postępowań w wysokości 93,27 tys. zł.

3. Grupa tworzy rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne („odprawy”), zgodnie z MSR 19. Rezerwa na odprawy wyliczana jest metodą aktuarialną prognozowanych uprawnień jednostkowych (ang. *Projected Unit Credit*) przez niezależnego aktuarium jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracowników jest przewidywana kwota odprawy, jaką Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie Regulaminu Wynagradzania obowiązującego w Banku. Przewidywana kwota odprawy obliczana jest, jako iloczyn następujących czynników:

- przewidywanej kwoty podstawy wymiaru odprawy, zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru od momentu wyceny do dnia wypłaty odprawy,
- współczynnika procentowego uzależnionego do stażu pracy (zgodnie z zapisami Regulaminu Wynagradzania),
- stopnia nabycia prawa do świadczenia, indywidualnego dla każdego pracownika i proporcjonalnego do jego stażu pracy w Banku.

Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień zakończenia roku. Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego dla obliczenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, ustalana jest na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego, prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do momentu wypłaty odprawy, jako pracownika Banku i prawdopodobieństwa warunkującego wypłatę świadczenia (np. prawdopodobieństwa inwalidztwa). Kwota rocznych odpisów oraz prawdopodobieństwo obliczane są na bazie modeli, w których wzięte są pod uwagę trzy następujące ryzyka:

- możliwości zwolnienia się z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika szacowana jest z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Banku. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione do wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy. Ryzyko śmierci oraz inwalidztwa oszacowane zostało na podstawie analizy najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet oraz danych historycznych, publikowanych przez GUS i ZUS.

Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej aktualizowana jest w okresach rocznych na podstawie wyceny niezależnego aktuarium, a w okresach kwartalnych, na podstawie prognoz kwartalnych.

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela prezentuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31.12.2017 r. oraz 31.12.2016 r.

	wzrost o 1 punkt procentowy	spadek o 1 punkt procentowy
31.12.2017		
stopa dyskontowa	(1 208)	1 428
stopa wzrostu wynagrodzeń	1 424	(1 227)
31.12.2016		
stopa dyskontowa	(1 291)	1 527
stopa wzrostu wynagrodzeń	1 526	(1 313)

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych

	31.12.2017	31.12.2016
Wartość na początek okresu	13 237	25 879
koszty bieżącego zatrudnienia	1 220	3 188
odsetki netto od zobowiązania netto	420	708
zyski lub straty aktuarialne	(1 857)	(4 799)
koszty przeszłego zatrudnienia	-	(11 193)
wypłacone świadczenia	(236)	(451)
rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	-	-
Wartość na koniec okresu	12 784	13 332

34. ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY

W roku obrotowym nastąpiły następujące zmiany w odroczonym podatku dochodowym:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31.12.2017	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31.12.2016	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa za 2017
Odsetki do zapłacenia naliczone od zobowiązań, w tym odsetki i dyskonto z tytułu certyfikatów depozytowych	210 075	235 169	(4 742)
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych do wartości godziwej	259 184	46 598	40 391
Kwoty odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe (niebędących kosztami uzyskania przychodu), wobec których przewidziane jest uprawdopodobnienie	1 799 307	1 921 994	(23 311)
Korekta wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego zapadłych instrumentów pochodnych	17 250	31 466	(2 701)
Przychody pobierane z góry oraz rozliczane wg zamortyzowanego kosztu z uwzgl. efektywnej stopy procentowej	429 452	418 522	2 077
Rezerwa na odprawy emerytalne oraz rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	32 315	57 226	(4 706)
Pozostałe rezerwy na koszty osobowe	146 433	148 624	(74)
Rezerwy na koszty rzeczowe	185 784	153 349	7 093
Odpis z tytułu utraty wartości - środki trwałe, wartości niematerialne	7 844	6 261	301
Odpis z tytułu utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych	23 467	23 467	-
Podatek PCC z tytułu nabycia udziałów w jednostkach zależnych	77	77	-
Odpis z tytułu utraty wartości - obligacje, akcje	11 792	-	2 240
Zapłacone noty odszkodowawcze	8 755	12 820	(772)

Odpisy z tytułu utraty wartości należności leasingowych	68 697	60 622	1 535
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży dotyczące działalności leasingowej	5 715	7 009	(246)
Nadwyżka wartości podatkowej środków trwałych w leasingu nad wartością księgową należności	584 925	347 304	51 549
Opłaty wstępne do umów leasingowych	18 244	11 267	1 937
Przychody rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	9 681	6 851	686
Odpisy z tytułu utraty wartości - pozostałe aktywa	4 435	4 193	46
Wycena wartości papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	24 902	9 284	2 971
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	16 582	19 920	(1 691)
Razem:	3 864 916	3 522 023	72 583

Podstawa aktywa rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	3 840 014	3 512 739	69 611
Podstawa aktywów rozpoznanych z kapitałem z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	24 902	9 284	2 972

Nierozpoznane aktywa z tytułu podatku odroczonego związane są z odpisami z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek, których nieściągalność nie zostanie uprawdopodobniona w przyszłości. Kwota nieuznanych różnic przejściowych z tego tytułu wynosiła na 31.12.2017 r. 45 181 tys. zł, a na 31.12.2016 r. wynosiła 46 748 tys. zł.

	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31.12.2017	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31.12.2016	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy za 2017 r.
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
Przychody do otrzymania z tytułu odsetek od należności	(532 079)	(531 670)	(141)
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych do wartości godziwej	(260 372)	(62 664)	(37 565)
Koszty transakcyjne od udzielonych kredytów i pożyczek	-	(41)	8
Wycena wartości papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(196 497)	(4 722)	(36 438)
Różnica amortyzacji bilansowej i podatkowej dotycząca własnych środków trwałych Grupy	(144 715)	(99 634)	(8 565)
Przychody do otrzymania - pozostałe	(1 353)	(1 363)	-
Koszty prac rozwojowych	(5 030)	-	(956)
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	(12 610)	(22 751)	1 927
Koszty rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	(16 613)	(12 532)	(1 168)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(42 798)	(40 318)	(8 035)
Razem:	(1 212 067)	(775 695)	(90 933)

Podstawa rezerwy rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(1 015 570)	(770 886)	(54 494)
Podstawa rezerwy odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(196 497)	(4 809)	(36 439)

PREZENTOWANE JAKO

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	734 335	669 184
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(230 293)	(147 382)
Razem	504 042	521 802
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	512 045	529 824
Rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(8 003)	(8 022)

35. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Grupa nie prowadziła działalności, która została zaniechana w 2017 roku bądź w 2016 roku.

36. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI

W Grupie obowiązuje Polityka wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BGŻ BNP Paribas S.A. Zasady i założenia zawarte w Polityce gwarantują istnienie racjonalnej, zrównoważonej i podlegającej kontroli polityki wynagradzania, zgodnej z akceptowanym poziomem ryzyka, ze standardami i wartościami BGŻ BNP Paribas S.A. oraz z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w szczególności z Uchwałą KNF nr 258/2011 oraz zaleceniami zawartymi w Dyrektywie CRD4. Od stycznia 2018 roku Polityka została dostosowana do przepisów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Wynagrodzenie zmienne jakie mają przyznawane pracownicy Banku mający istotny wpływ na profil ryzyka jest podzielone na część przyznawaną w formie instrumentu finansowego (akcje fantomowe), a pozostała część - w formie pieniężnej. Obie części wynagrodzenia zmiennego podlegają odroczeniu na 3 lata jeżeli łączna wartość wynagrodzenia zmiennego za dany rok jest wyższa niż 50 tys. zł.

Wynagrodzenie zmienne, przyznane w akcjach fantomowych, wypłacane jest jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej ilości przyznanych akcji. Wypłata następuje po upływie okresu retencji.

Część pieniężna wynagrodzenia zmiennego regulowana jest przez MSR 19, zaś część przyznawana w akcjach fantomowych regulowana jest przez MSSF 2.

Instrumenty finansowe – zmiany w programie za 2017 i 2016 rok

	2017		2016	
	Instrument finansowy		Instrument finansowy	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	84 646	6 252	71 616	5 594
przyznane w danym okresie	34 573	1 656	46 786	2 363
wykonane w danym okresie	(33 877)	(1 623)	(22 499)	(1 136)
utraczone	-	-	(8 406)	(425)
wygasłe	-	-	(2 851)	(144)
Stan na koniec okresu	85 342	6 285	84 646	6 252

W 2017 roku dokonane zostały płatności z tytułu realizacji praw do akcji fantomowych odroczonej (w ramach programu za rok 2013, 2014, 2015) w kwocie 1,62 mln.

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji w roku 2017

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych
Data ogłoszenia programu	21 czerwca 2012 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji fantomowych	15 marca 2017 roku
Data zakończenia przyznania akcji fantomowych	15 marca 2017 roku
Rozliczenie programu	W dniu rozliczenia, uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz mediany ceny akcji Banku BGŻ BNP Paribas S.A. na koniec każdego dnia roboczego (tj. kurs zamknięcia) z roku poprzedzającego rok realizacji jednostek (okres styczeń-grudzień).
Mediana ceny akcji Banku BGŻ BNP Paribas S.A.	47,9 zł
Warunki nabycia uprawnień	Ocena indywidualnych wyników pracy Wyniki finansowe Banku Analiza wystąpienia sytuacji mogących mieć wpływ na obniżenie odroczonej części wynagrodzenia zmiennego. Spełnienie warunków dotyczących zatrudnienia w Banku.

37. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

	31.12.2017	31.12.2016
UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	19 466 753	18 766 871
zobowiązania dotyczące finansowania	15 126 896	14 998 032
zobowiązania gwarancyjne	4 339 857	3 768 839
OTRZYMANE ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	12 009 299	12 308 059
zobowiązania o charakterze finansowym	10 871 719	10 994 815
zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	1 137 580	1 313 244

Zobowiązania udzielone i otrzymane według terminów zapadalności

	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 miesiąca	9 398 093	9 667 016
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 096 883	1 120 263
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	3 803 102	3 255 610
Powyżej 1 roku do 5 lat	2 802 577	3 648 355
Powyżej 5 lat	2 366 098	1 075 627
Zobowiązania udzielone, razem	19 466 753	18 766 871
Do 1 miesiąca	55 546	33 476
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	206 278	66 107
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	929 132	2 172 469
Powyżej 1 roku do 5 lat	247 115	406 916
Powyżej 5 lat	10 571 228	9 629 091
Zobowiązania otrzymane, razem	12 009 299	12 308 059

Grupa posiadała następujące aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych oraz zobowiązań strony trzeciej.

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Banku	31.12.2017	31.12.2016
FUNDUSZ OCHRONY ŚRODKÓW GWARANTOWANYCH BFG		
wartość nominalna zabezpieczenia	318 038	285 000
rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	obligacje skarbowe
termin wykupu zabezpieczenia	25.01.2024	25.01.2024
wartość bilansowa zabezpieczenia	320 000	274 449

**ZABEZPIECZENIE WYKONYWANYCH PRZEZ BM BGŻ BNP PARIBAS S.A. OPERACJI
PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI ZDEPONOWANE W KDPW W RAMACH FUNDUSZU
GWARANCYJNEGO GIEŁDY**

środki pieniężne	3 265	8 550
------------------	-------	-------

ZABEZPIECZENIE ROZLICZEŃ TRANSAKCI POCHODNYCH

wartość nominalna zabezpieczenia	51 853	34 551
rodzaj zabezpieczenia	lokaty „call” (należności od banków)	lokaty „call” (należności od banków)

ZABEZPIECZENIE ROZLICZEŃ SPV Z TYTUŁU SEKURYZACJI

wartość nominalna zabezpieczenia	2 211 208	-
rodzaj zabezpieczenia	należności stanowiące przedmiot transakcji sekuryzacji	-

38. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

Na koniec 2017 roku poszczególne instrumenty zostały zaliczone do następujących poziomów wycen:

- do pierwszego poziomu: obligacje skarbowe (wartość godziwą ustala się bezpośrednio poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku);
- do drugiego poziomu: opcje na stopę procentową w EUR i GBP, opcje walutowe, bazowe swapy procentowo-walutowe zapadające w ciągu 10 lat, kontrakty FRA zapadające w ciągu 1 roku, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w ciągu 1 roku, swapy towarowe, swapy procentowe zapadające w ciągu 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się wykorzystując techniki wyceny oparte na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych), bony pieniężne, obligacje korporacyjne notowane na rynku CATALYST (wartość godziwą ustala się przy wykorzystaniu technik wyceny opartych na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych lub cena pochodzi z rynku o niewielkiej płynności)
- do trzeciego poziomu: opcje na stopę procentową w PLN, opcje walutowe zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, bazowe swapy procentowo-walutowe o zapadalności dłuższej niż 10 lat, swapy procentowe z terminem do zapadalności przekraczającym 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się stosując techniki (modele) wyceny nieoparte na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych), obligacje korporacyjne poza notowanymi na rynku CATALYST, akcje nienotowane na GPW (wartość godziwą ustala się przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych, czyli w pozostałych przypadkach niż opisane w punktach 1 i 2).

W tabeli poniżej przedstawiono podział aktywów i zobowiązań prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na trzy kategorie:

31.12.2017	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
AKTYWA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ:	11 703 944	2 606 666	173 516	14 484 126
Pochodne instrumenty finansowe	-	429 190	45 231	474 421
Instrumenty zabezpieczające	-	32 730	-	32 730
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	11 703 944	2 144 746	73 850	13 922 540
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	54 435	54 435
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ:	-	382 304	55 024	437 328
Pochodne instrumenty finansowe	-	382 304	45 406	427 710
Instrumenty zabezpieczające	-	-	9 618	9 618
31.12.2016	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
AKTYWA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ:	11 375 253	1 385 860	133 884	12 894 997
Pochodne instrumenty finansowe	-	300 753	23 252	324 005
Instrumenty zabezpieczające	-	18 671	-	18 671
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	11 375 253	1 066 436	56 166	12 497 855
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	54 466	54 466
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ:	-	257 076	14 681	271 757
Pochodne instrumenty finansowe	-	257 076	14 681	271 757

Wartość godziwą instrumentów finansowych z poziomu 2 oraz 3 ustala się stosując techniki wyceny (np. modele).

Dane wejściowe do wyceny instrumentów klasyfikowanych do poziomu 2 oraz 3 obejmują kursy walutowe, krzywe stóp procentowych, stawki referencyjne, zmienności kursów walutowych, stawek referencyjnych oraz indeksów giełdowych i cen akcji, punkty swapowe, basis spready, wartości indeksów giełdowych oraz ceny futures.

W przypadku obligacji komunalnych zakwalifikowanych do poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce. Wpływ zmian wysokości marży kredytowej na zmiany wartości godziwej ocenia się jako nieistotny.

W przypadku nieruchomości inwestycyjnej danymi wejściowymi użytymi do wyceny są ceny ofertowe dla porównywalnych nieruchomości, rzeczywiste ceny transakcyjne oraz inne dane dotyczące uwarunkowań rynku nieruchomości na danym obszarze. Przyjęcie innych szacunków niż te użyte wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. mogłoby skutkować istotną zmianą wyceny nieruchomości inwestycyjnej, jednak Grupa nie dysponuje wiarygodnymi szacunkami dotyczącymi ich wpływu na wartość godziwą nieruchomości.

Wycena została dokonana przez zewnętrznego rzeczoznawcę majątkowego podejściem mieszanym, metodą pozostałościową.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian wyceny aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do poziomu 3, a także kwoty odniesione do rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z całkowitych dochodów.

	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Nieruchomości inwestycyjne	Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
Stan na 01.01.2017	23 252	56 166	54 466	(14 681)	-
Łączne zyski / straty ujęte w:	21 979	4 237	(31)	(30 725)	(9 618)
<i> rachunku zysków i strat</i>	21 979	34	(31)	(30 725)	(9 618)
<i> sprawozdaniu z całkowitych dochodów</i>	-	4 203	-	-	-
Nabycie	-	3 300	-	-	-
Sprzedaż	-	(137)	-	-	-
Transfery	-	22 076	-	-	-
Odpisy	-	(11 792)	-	-	-
Stan na 31.12.2017	45 231	73 850	54 435	(45 406)	(9 618)
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	21 979	34	(31)	(30 725)	(9 618)

	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Nieruchomości inwestycyjne	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania
Stan na 01.01.2016	6 684	174 893	54 627	(6 545)
Łączne zyski / straty ujęte w:	16 568	(31 598)	(161)	(8 136)
<i> rachunku zysków i strat</i>	16 568	286	(161)	(8 136)
<i> sprawozdaniu z całkowitych dochodów</i>	-	(31 884)	-	-
Nabycie	-	32 135	-	-
Rozliczenie	-	(114 264)	-	-
Transfery	-	(5 000)	-	-
Stan na 31.12.2016	23 252	56 166	54 466	(14 681)
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	16 568	286	(161)	(8 136)

Bank przeprowadza wyliczenia wartości godziwej dyskontując wszystkie kontraktowe przepływy transakcji przy użyciu charakterystycznych dla każdej grupy transakcji krzywych stóp procentowych. W przypadku produktów nieposiadających harmonogramu spłat przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej transakcji.

Krzywa stóp procentowych wykorzystywana do obliczenia wartości godziwej zobowiązań (np. depozytów klientów, depozytów międzybankowych) i należności (np. kredytów klientów, lokat międzybankowych) banku składa się z:

- krzywej stóp procentowych wolnej od ryzyka kredytowego,
- kosztu pozyskania źródeł finansowania ponad wolną od ryzyka krzywą stóp procentowych,

- marży rynkowej będącej odzwierciedleniem ryzyka kredytowego w przypadku należności.

Przy konstruowaniu krzywej rentowności do wyznaczania wartości godziwej kredytów dokonuje się podziału kredytów na podportfele w zależności od typu i waluty produktu oraz rodzaju klienta. Dla każdego wyodrębnionego podportfela wyznacza się marżę uwzględniającą ryzyko kredytowe. Marżę wyznacza się na podstawie marż stosowanych do kredytów danego typu udzielanych w ciągu ostatnich 3 miesięcy, a jeżeli w tym okresie nie udzielano takich kredytów, to analizuje się okres 6 miesięcy. Jeżeli zaś w okresie ostatnich 6 miesięcy nie zawarto żadnej nowej transakcji, to podstawą jest marża całego portfela danego typu kredytów. W szczególności dla kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, ze względu na brak nowych transakcji, podstawą do wyznaczenia marży odzwierciedlającej ryzyko kredytowe jest marża całego portfela danego typu kredytów hipotecznych.

Na koniec 2017 roku należności i zobowiązania zostały zaliczone do następujących poziomów wycen:

- drugi poziom oznacza, że wartość godziwa ustalona została z wykorzystaniem technik wyceny opartych na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych, bez dokonywania jakichkolwiek korekt o charakterze uznaniowym mających istotny wpływ na wynik wyceny,
- trzeci poziom wyceny oznacza, że wartość godziwa ustalona została przy wykorzystaniu dostępnych danych rynkowych ale skorygowanych o parametry wynikające z własnych założeń Banku opartych na wiedzy i doświadczeniu oraz percepcji zachowania innych uczestników rynku.

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy według ich wartości godziwej, a także poziom klasyfikacji wyceny. W przypadku wszystkich kategorii parametrem nieobserwowalnym są bieżąca marża na ryzyko kredytowe oraz bieżąca marża płynności, których wartości nie są kwotowane na aktywnym rynku.

31.12.2017	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
AKTYWA FINANSOWE			
Należności od banków	2 603 689	2 600 055	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	52 967 568	45 939 989	3
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
Zobowiązania wobec banków	3 891 235	3 909 461	3
Zobowiązania wobec klientów	56 328 897	56 432 669	3
Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej	1 645 102	1 802 804	3
31.12.2016	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
AKTYWA FINANSOWE			
Należności od banków	1 233 592	1 231 401	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	55 075 871	49 538 010	3
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
Zobowiązania wobec banków	7 308 814	7 411 904	3
Zobowiązania wobec klientów	55 155 014	55 318 603	3
Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej	1 768 458	2 069 547	3

a) Należności i zobowiązania od banków

Należności i zobowiązania od banków obejmują lokaty międzybankowe oraz rozrachunki międzybankowe. Wartość godziwa lokat/depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

b) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Szacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek stanowi zdyskontowaną kwotę przyszłych przepływów środków pieniężnych do otrzymania przy zastosowaniu bieżących stóp rynkowych skorygowanych o rzeczywiste lub oszacowane marże osiągnięte w ciągu ostatnich 3 miesięcy dla poszczególnych grup produktów.

c) Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Wartość godziwa inwestycji w jednostkach stowarzyszonych została przyjęta w wartości bilansowej.

d) Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej

Zobowiązania obejmują pożyczki podporządkowane. Wartość godziwa pożyczki o zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

e) Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym skorygowanych o rzeczywisty koszt pozyskania środków w ciągu ostatnich 3 miesięcy. W przypadku depozytów na żądanie przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest ich wartości bilansowej

f) Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wartość godziwą zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oszacowano stosując model dyskontujący przyszłe przepływy pieniężne wynikające z inwestycji, bazujący na rynkowych krzywych stóp procentowych skorygowanych o ryzyko kredytowe emitenta.

W poniższej tabeli przedstawiono informację dotyczącą kompensowania instrumentów finansowych na 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku.

31.12.2017	Wartość brutto wykazywana w aktywach / pasywach finansowych	Wartość brutto zakwalifikowana do kompensacji bilansowej zgodnie z MSR32	Wartość netto wykazywana w aktywach / pasywach finansowych	Wartość kompensowania w ramach zawartych umów	Wartość Cash-Collateral	Wartość netto
AKTYWA FINANSOWE						
Instrumenty pochodne handlowe	506 856	-	506 856	(260 256)	(18 399)	228 202
Razem	506 856	-	506 856	(260 256)	(18 399)	228 202
PASYWA FINANSOWE						
Instrumenty pochodne handlowe	437 328	-	437 328	(260 256)	(103 732)	73 340
Razem	437 328	-	437 328	(260 256)	(103 732)	73 340

31.12.2016

AKTYWA FINANSOWE

Instrumenty pochodne handlowe	324 005	-	324 005	(194 142)	(28 693)	101 170
Razem	324 005	-	324 005	(194 142)	(28 693)	101 170

PASYWA FINANSOWE

Instrumenty pochodne handlowe	271 757	-	271 757	(194 142)	(26 074)	51 541
Razem	271 757	-	271 757	(194 142)	(26 074)	51 541

Możliwość kompensowania niewymagalnych należności i zobowiązań, jak również rozliczenie w kwocie netto w przypadku przedterminowego rozliczenia kontraktu, wynika z postanowień umów ramowych/ ISDA zawartych z kontrahentami.

39. LEASING

Leasing finansowy - zobowiązania

Grupa jest leasingobiorcą zaangażowanym w umowy leasingu finansowego, których przedmiotem jest wyposażenie oddziałów. Grupa rozpoznaje środki z tytułu leasingu finansowego jako aktywa trwałe.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	31.12.2017	31.12.2016
Łączna kwota minimalnych opłat leasingowych	32	247
Niezrealizowane koszty finansowe	(14)	(108)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	18	139
Łączna kwota minimalnych opłat leasingowych według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
do 1 roku	31	213
od 1 roku do 5 lat	1	34
Razem	32	247
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
do 1 roku	17	120
od 1 roku do 5 lat	1	19
Razem	18	139

Leasing operacyjny

Grupa jako leasingobiorca

Grupa posiada koszty z tytułu leasingu samochodów osobowych oraz leasingu urządzeń poligraficznych. Grupa ponosi także płatności z tytułu najmu lokali. Powyższe transakcje traktowane są jako leasing operacyjny. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. W niektórych przypadkach umowy zawierają możliwość przedłużenia umowy, wykorzystania możliwości zakupu lub zmiany ceny.

Płatności leasingowe według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
do 1 roku	156 073	119 910
od 1 roku do 5 lat	236 121	311 957
powyżej 5 lat	-	10 235
Razem	392 194	442 102

Grupa jako leasingodawca

Grupa uzyskuje przychody z tytułu najmu lokali. Umowy te są traktowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. W niektórych przypadkach umowy zawierają możliwość przedłużenia umowy lub zmiany ceny.

Płatności leasingowe według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
do 1 roku	8 130	3 406
od 1 roku do 5 lat	4 509	201
powyżej 5 lat	47	73
Razem	12 686	3 680

40. DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA

Biuro Maklerskie świadczy usługi powiernicze obejmujące prowadzenie rachunków papierów wartościowych klientów. Dodatkową działalnością Biura Maklerskiego jest świadczenie usługi zarządzania portfelami oraz doradztwa inwestycyjnego na rzecz Klientów Bankowości Osobistej oraz Klientów Bankowości Prywatnej.

W wachlarzu produktów oferowanych przez Biuro Maklerskie jest szeroki wybór funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez renomowane polskie Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych. Na koniec grudnia 2017 roku Biuro Maklerskie prowadziło sprzedaż ponad trzystu funduszy zarządzanych przez 17 Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych. Według stanu na koniec grudnia 2017 roku wartość aktywów TFI sprzedanych za pośrednictwem Banku BGŻ BNP Paribas wyniosła 2,95 mld zł.

41. AKCJONARIAT BANKU BGŻ BNP PARIBAS S.A

Na 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień podpisania raportu za rok 2017 roku, tj. 12 marca 2018 roku, struktura akcjonariatu Banku BGŻ BNP Paribas S.A., z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, przedstawiała się następująco:

AKCJONARIUSZ	LICZBA AKCJI	% UDZIAŁU W KAPITALE ZAKŁADOWYM	LICZBA GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU	% UDZIAŁ W OGÓLNEJ LICZBIE GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU
BNP Paribas, łącznie:	74 409 864	88,33%	74 409 864	88,33%
<i>BNP Paribas bezpośrednio</i>	50 524 889	59,98%	50 524 889	59,98%
<i>BNP Paribas Fortis SA/NV bezpośrednio</i>	23 884 975	28,35%	23 884 975	28,35%
Rabobank International Holding B.V.	5 613 875	6,66%	5 613 875	6,66%
Pozostali	4 214 579	5,01%	4 214 579	5,01%
Ogółem	84 238 318	100,00%	84 238 318	100,00%

W 2017 roku nie nastąpiły zmiany w strukturze akcjonariatu Banku.

Kapitał akcyjny Banku według stanu na 31 grudnia 2017 roku wynosił 84 238 tys. zł.

Kapitał akcyjny dzieli się na 84 238 318 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 15 088 100 akcji serii A, 7 807 300 akcji serii B, 247 329 akcji serii C, 3 220 932 akcji serii D, 10 640 643 akcji serii E, 6 132 460 akcji serii F, 8 000 000 akcji serii G, 5 002 000 akcji serii H, oraz 28 099 554 akcji serii I.

Akcje Banku to akcje zwykłe na okaziciela oraz akcje imienne (według stanu na 31 grudnia 2017 roku - 13 024 915 stanowiły akcje imienne, w tym 4 akcje serii B).

Z akcjami zwykłymi na okaziciela nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne.

Natomiast 4 akcje imienne Banku serii B są akcjami uprzywilejowanymi, których przywilej obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku, po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wypłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wypłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji.

Statut Banku nie wprowadza jakichkolwiek ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Banku. Statut Banku nie wprowadza ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank.

Na 31 grudnia 2017 roku żaden spośród członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku nie deklarował posiadania akcji BGŻ BNP Paribas S.A., co nie uległo zmianie od dnia przekazania raportu za 3 kwartały 2017 r., tj. od 9 listopada 2017 roku.

Zobowiązanie inwestorskie BNP Paribas dotyczące płynności akcji Banku

Zgodnie z zobowiązaniem podjętym przez BNP Paribas SA wobec KNF, złożonym we wrześniu 2014 roku, liczba akcji Banku w wolnym obrocie powinna być zostać zwiększona do co najmniej 12,5% do 30 czerwca 2016 roku oraz do co najmniej 25% plus jedna akcja najpóźniej do końca 2018 roku, z zastrzeżeniem, że gdyby osiągnięcie deklarowanej ilości akcji w wolnym obrocie w tym terminie było nieuzasadnione z uwagi na wystąpienie nieprzewidzianych lub wyjątkowych warunków rynkowych lub narażałoby grupę BNP Paribas na nieuzasadnione straty finansowe, BNP Paribas niezwłocznie przystąpi do rozmów z KNF, w celu uzgodnienia zmienionego harmonogramu osiągnięcia takiej ilości akcji w wolnym obrocie.

W dniu 31 maja 2016 roku Zarząd Banku BGŻ BNP Paribas S.A. powziął informację, że Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) na posiedzeniu w dniu 31 maja 2016 roku jednogłośnie zaakceptowała zmianę terminu realizacji zobowiązania inwestorskiego BNP Paribas SA z siedzibą w Paryżu dotyczącego zwiększenia płynności akcji Banku na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Zmiana terminu realizacji zobowiązania inwestorskiego BNP Paribas SA, uzasadniona nieprzewidzianą niekorzystną zmianą warunków rynkowych w stosunku do momentu złożenia zobowiązania, polega na tym, że KNF uzna zobowiązanie za wykonane, jeśli płynność akcji Banku BGŻ BNP Paribas S.A. osiągnie poziom co najmniej 12,5% akcji do końca 2018 roku oraz 25% plus jedna akcja do końca 2020 roku.

42. KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitałach rezerwowych

Kapitał zapasowy	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Stan na początek okresu	5 108 418	5 092 196
Kapitał powstały z połączenia jednostek	-	16 222
Pozostałe zmiany	18 668	-
Stan na koniec okresu	5 127 086	5 108 418
Pozostałe kapitały rezerwowe	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	627 154	577 766
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	141 988	(497)
Pozostałe kapitały rezerwowe	282 475	282 475
Razem	1 051 617	859 744
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku netto	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Stan na początek okresu	577 766	498 399
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	49 388	8 263
Kapitał powstały z połączenia jednostek	-	71 104
Stan na koniec okresu	627 154	577 766
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Stan na początek okresu	(497)	198 090
Zysk/Strata netto z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	174 113	(250 823)
Wycena świadczeń pracowniczych metodą aktuarialną	1 849	4 921
Podatek dochodowy odroczony	(33 477)	47 315
Stan na koniec okresu	141 988	(497)

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Pozostałe kapitały rezerwowe		
Stan na początek okresu	282 475	282 475
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	-	-
Stan na koniec okresu	282 475	282 475
Wynik z lat ubiegłych		
Stan na początek okresu	17 561	99 663
Przeniesienie z zysków z bieżącego okresu	27 472	5 030
Przeniesienie powstałe z połączenia jednostek	-	(87 326)
Inne	(28 218)	194
Stan na koniec okresu	16 815	17 561

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

	2017		2016	
	Wartość brutto	Podatek odroczony	Wartość brutto	Podatek odroczony
Stan na początek okresu	(7 980)	1 590	242 842	(46 140)
zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	148 570	(27 751)	(205 145)	39 051
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	25 543	(4 853)	(45 677)	8 679
Stan na koniec okresu	166 133	(31 014)	(7 980)	1 590

43. WYPŁACONE DYWIDENDY

W Grupie za 2016 rok nie była wypłacona dywidenda. Zarząd Banku nie będzie rekomendował wypłacenia dywidendy za 2017 rok.

44. PODZIAŁ ZYSKU

Zgodnie z Uchwałą z dnia 22 czerwca 2017 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BGŻ BNP Paribas zysk netto za 2016 rok w kwocie 49 388 tys. zł został przeznaczony na zwiększenie funduszu ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej.

45. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2017	31.12.2016
Kasa i środki w Banku Centralnym (Nota 18)	998 035	1 302 847
Rachunki bieżące banków i inne należności	1 645 170	264 176
Lokaty międzybankowe	800 000	913 600
Kredyty i pożyczki	-	3 000
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	3 443 205	2 483 623

46. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanych w działalności operacyjnej.

	12 miesięcy do 31.12.2017	12 miesięcy do 31.12.2016
Zmiana stanu należności od banków		
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	1 370 059	(738 161)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(1 295 427)	713 954
Zmiana stanu należności od banków, razem	74 632	(24 207)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(3 433 730)	(2 580 055)
Splata długoterminowych kredytów otrzymanych	2 223 098	3 255 289
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków	(225 426)	(1 456 519)
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków, razem	(1 436 058)	(781 285)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	1 168 485	8 613 880
Splata długoterminowych kredytów otrzymanych	291 002	294 989
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów, razem	1 459 487	8 908 869
Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty		
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	(123 011)	36 461
Podatek od instytucji finansowych	205 866	185 876
Kapitał Sygma	-	(306 896)
Wynik Sygmy za okres styczeń – maj 2016	-	19 481
Rachunkowość zabezpieczeń	(12 971)	-
Wycena papierów wartościowych przez rachunek wyników	2 513	-
Utworzenie odpisu na papiery wartościowe	11 792	-
Pozostałe korekty	1 870	7 436
Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty, razem	86 059	(57 642)

47. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas S.A.

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BGŻ BNP Paribas S.A.

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku wchodzi jednostka dominująca Bank BGŻ BNP Paribas S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus Sp. z o.o. („Actus”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023062. Bank posiada 100% udziału w kapitale podstawowym Spółki.
2. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A. („TFI”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Twardej 18. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000031121. Bank posiada 100% akcji Spółki.
3. BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o. („Leasing”, dawniej: Fortis Lease Polska Sp. z o.o. w likwidacji) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000098813. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
4. BNP Paribas Group Service Center S.A. („GSC”, dawniej: Laser Services Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000022784. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
5. BGZ Poland ABS1 DAC („SPV”) z siedzibą w Irlandii, 3RD Floor Kilmore House, Park Lane, Spencer Dock, Dublin. Spółka celowa, z którą Bank przeprowadził transakcję sekurytyzacji części portfela kredytowego. Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tej jednostce. Spółka jest kontrolowana przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A., w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanyymi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BGŻ BNP Paribas S.A. oraz podmiotami powiązanymi

31.12.2017	BNP Paribas S.A.	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Razem
AKTYWA	1 730 525	32 927	5 661 299	38	7 424 789
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	1 466 676	16 861	902 976	3	2 386 516
Pochodne instrumenty finansowe	263 483	16 066	-	-	279 549
Inne aktywa	366	-	4 758 323	35	4 758 724
ZOBOWIĄZANIA	2 901 637	33 249	5 186 468	4 113	8 125 467
Z tytułu otrzymanych kredytów	1 324 886	33 080	1 306 853	-	2 664 819
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	-	-	1 752 397	4 113	1 756 510
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 398 737	-	250 822	-	1 649 559
Pochodne instrumenty finansowe	177 919	169	-	-	178 088
Inne zobowiązania	95	-	1 876 396	-	1 876 491
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE					
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	197	18	134	44	393
Zobowiązania otrzymane	459	78	341	-	878
Instrumenty pochodne (nominał)	71 725	313	55	-	72 093
12 miesięcy do 31.12.2017					
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	13 655	(2 232)	19 969 766	(7)	19 981 182
Przychody z tytułu odsetek	335	882	1 289	-	2 506
Koszty z tytułu odsetek	(39 158)	(2 100)	(39 321)	(7)	(80 586)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	-	356	17 963 054	-	17 963 410
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(510)	(28)	(455)	-	(993)
Przychody z tytułu dywidend	-	-	33 462	-	33 462
Wynik na działalności handlowej	86 611	(1 342)	510	-	85 779
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	2 111 410	-	2 111 410
Pozostałe koszty operacyjne	(33 623)	-	(47 212)	-	(80 835)
Ogólne koszty administracyjne	-	-	(52 971)	-	(52 971)

31.12.2016	BNP Paribas S.A.	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Razem
AKTYWA	791 066	370 497	13 156	14	1 174 733
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	688 121	339 267	9 321	14	1 036 723
Pochodne instrumenty finansowe	100 986	14 737	-	-	115 723
Instrumenty zabezpieczające	-	16 493	1 990	-	18 483
Inne aktywa	1 959	-	1 845	-	3 804
ZOBOWIĄZANIA	4 967 275	1 984 342	3 128 819	2 160	10 082 596
Z tytułu otrzymanych kredytów	3 302 143	1 963 291	2 808 755	-	8 074 189
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	91 615	20 093	51 636	2 160	165 504
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 507 179	-	265 400	-	1 772 579
Pochodne instrumenty finansowe	66 287	958	-	-	67 245
Inne zobowiązania	51	-	3 028	-	3 079
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE					
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	104 826	113	104 939
Zobowiązania otrzymane	105 078	282 550	1 864 501	-	2 252 129
Instrumenty pochodne (nominał)	56 908 449	1 885 846	16 880	-	58 811 175
12 miesięcy do 31.12.2016					
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	(34 132)	36 798	(14 528)	24	(11 838)
Przychody z tytułu odsetek	10	613	3 780	1	4 404
Koszty z tytułu odsetek	(57 539)	(1 063)	(36 120)	22	(94 700)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	1 552	165	22 912	1	24 630
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(99)	(1 868)	(395)	-	(2 362)
Wynik na działalności handlowej	18 197	38 916	8 759	-	65 872
Pozostałe przychody operacyjne	3 603	36	67	-	3 706
Pozostałe koszty operacyjne	-	(1)	(13 783)	-	(13 784)
Ogólne koszty administracyjne	144	-	252	-	396

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd	31.12.2017	31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	14 563	18 970
Świadczenia długoterminowe	5 907	5 264
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	3 698	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	3 101	-
Płatności w formie akcji	1 279	748
RAZEM	28 548	24 982
Rada Nadzorcza	31.12.2017	31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 011	1 695
Świadczenia długoterminowe	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Płatności w formie akcji	-	-
RAZEM	2 011	1 695

48. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdawczość według segmentów

Grupa podzieliła swoją działalność oraz zastosowała identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: Bankowość Detaliczna i Biznesowa, Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Bankowość Korporacyjna, Bankowość Korporacyjna i Instytucjonalna (CIB) oraz Pozostała działalność obejmująca działalność Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Corporate Center. Dodatkowo zaprezentowany został wynik klientów Agro, tj. rolników indywidualnych oraz przedsiębiorstw z branży rolno-spożywczej oraz wynik segmentu Personal Finance. Wyniki tych segmentów przecinają się z podstawowymi segmentami operacyjnymi, są one jednak dodatkowo oddzielnie monitorowane w sprawozdawczości zarządczej Grupy. Przyjęty podział odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Banku, który opiera się na kryteriach podmiotowych, finansowych oraz rodzaju prowadzonej działalności. Segmentacja przedsiębiorstw odbywa się natomiast przy użyciu kodów klasyfikacji działalności.

Monitorowanie wyników zarządczych w Grupie uwzględnia wszystkie elementy składowe rachunku zysków i strat danego segmentu do poziomu zysku brutto, tj. dla każdego segmentu wykazywane są przychody, koszty oraz odpisy netto z tytułu utraty wartości. Przychody zarządcze uwzględniają przepływy środków między segmentami klientów a jednostką zarządzającą aktywami i pasywami, wyceniane przy użyciu wewnętrznych transferowych cen funduszy opartych o ceny rynkowe oraz marże płynności określone dla danej wymagalności/zapadalności oraz waluty. Koszty zarządcze segmentów obejmują koszty bezpośrednio ich działalności oraz koszty alokowane zgodnie z przyjętym w Grupie modelem alokacji. Dodatkowo wynik zarządczy segmentów może uwzględniać rozliczenia linii biznesowych z tytułu świadczonych pomiędzy nimi usług – dane te przypisane są poszczególnym klientom Banku.

Działalność operacyjna Grupy prowadzona jest jedynie na terytorium Polski. Nie można wyróżnić istotnych różnic w ryzykach, na które mogłoby mieć wpływ położenie geograficzne placówek Banku, dlatego odstąpiono od ujawniania sprawozdania według informacji geograficznych.

Grupa stosuje ujednoczone i szczegółowe zasady dla wszystkich wyodrębnionych segmentów. W przypadku przychodów, poza ich standardowymi pozycjami, wyodrębnione są elementy składowe wyniku z tytułu odsetek segmentów –

tj. przychody i koszty zewnętrzne oraz wewnętrzne. W przypadku kosztów działania, grupa dokonuje alokacji kosztów pośrednich do poszczególnych segmentów działalności w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne). Koszty związane z integracją banków BGŻ i BNP Paribas Bank Polska prezentowane są w całości w segmencie Pozostałe. Ze względu na specyfikę Banku, nie występują istotne zjawiska sezonowości lub cykliczności. Grupa świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

Charakterystyka segmentów operacyjnych

Segment Bankowości Detalicznej i Biznesowej oferuje kompleksową obsługę klientów indywidualnych, w tym klientów bankowości prywatnej, oraz klientów biznesowych (mikroprzedsiębiorstw), w tym:

- przedsiębiorców spełniających kryterium rocznych przychodów netto za poprzedni rok obrotowy poniżej 10 mln PLN oraz o zaangażowaniu kredytowym Grupy wobec klienta niższym niż 2 mln PLN;
- rolników, dla których zaangażowanie kredytowe Grupy wobec klienta jest niższe niż 2 mln PLN, a Standardowa Produkcja (parametr określający wielkość ekonomiczną gospodarstw rolnych wg Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych) w poprzednim roku rozrachunkowym była mniejsza, w zależności od województwa, niż 75 tys. euro lub 100 tys. euro.

Usługi finansowe Segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmują prowadzenie rachunków bieżących i kont lokacyjnych, przyjmowanie depozytów terminowych, udzielanie kredytów mieszkaniowych, kredytów gotówkowych, pożyczek hipotecznych, kredytów odnawialnych w rachunku bieżącym, kredytów przeznaczonych dla mikroprzedsiębiorstw, wydawanie kart debetowych i kredytowych, obsługę zagranicznych przekazów gotówkowych, zawieranie transakcji wymiany walutowej, sprzedaż produktów ubezpieczeniowych, oraz innych usług o mniejszym znaczeniu dla dochodów Grupy. W ramach segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej wykazywane są również: salda i wyniki bankowości bezpośredniej BGŻ Optima, wyniki osiągnięte na działalności maklerskiej oraz z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Klienci Bankowości Detalicznej i Biznesowej obsługiwani są przez Oddziały Banku oraz kanały alternatywne, tj. bankowość internetową, bankowość mobilną i bankowość telefoniczną, kanał bankowości bezpośredniej BGŻ Optima oraz kanał Bankowości Osobistej oraz Bankowości Prywatnej. Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Personal Finance odpowiada za przygotowywanie oferty produktowej i zarządzanie w zakresie finansowej obsługi konsumentów, z trzema głównymi produktami: kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe oraz karty kredytowe. Produkty te dystrybuowane są za pośrednictwem sieci oddziałów Bankowości Detalicznej i Biznesowej oraz zewnętrznych kanałów dystrybucji.

Personal Finance zapewnia silne wsparcie pozyskiwania klientów indywidualnych, generowania przychodów oraz zwiększania zyskowności.

Segment Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw obejmuje obsługę:

- klientów instytucjonalnych (niebędących klientami detalicznymi) o przychodach rocznych netto za poprzedni rok obrotowy w przedziale od 10 do 60 mln PLN lub o zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta w przedziale od 2 do 25 mln PLN;
- rolników, dla których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta mieści się w przedziale od 2 do 25 mln PLN lub Standardowa Produkcja (parametr określający wielkość ekonomiczną gospodarstw rolnych wg Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych) w poprzednim roku rozrachunkowym była w zależności od województwa, większa lub równa 75 tys. euro lub 100 tys. euro;
- przedsiębiorców Agro prowadzących pełną sprawozdawczość finansową o przychodach ze sprzedaży od 10 do 60 mln zł lub zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta od 2 do 25 mln zł, a także grupy producentów rolnych.

Sieć sprzedaży MSP została podzielona na 7 Regionów MSP, w których funkcjonują 44 Centra Biznesowe MSP dedykowane wyłącznie do obsługi klientów z segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Segment Bankowości Korporacyjnej oferuje szeroki zakres usług finansowych świadczonych dużym i średnim przedsiębiorstwom jak również jednostkom samorządu terytorialnego o rocznych obrotach powyżej 60 mln zł lub których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta jest większe lub równe 25 mln zł oraz podmiotom wchodzącym w skład międzynarodowych grup kapitałowych.

Klienci Bankowości Korporacyjnej dzielą się na 4 podstawowe grupy:

- polskie korporacje o średniej kapitalizacji (tj. o rocznych przychodach pomiędzy 60 a 600 mln zł);
- klienci międzynarodowi (spółki należące do międzynarodowych grup kapitałowych);
- największe duże polskie korporacje;
- podmioty sektora publicznego oraz instytucje finansowe.

W ramach powyższych grup funkcjonują podsegmenty klientów z obszaru agro i non-agro.

Obsługa realizowana jest poprzez 9 Centrów Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw (ang. business centres) rozlokowanych na terenie całego kraju w dużych miastach, działających odrębnie od sieci oddziałów Banku. Obsługa operacyjna wszystkich segmentów instytucjonalnych prowadzona jest przez Oddziały Banku, a dodatkowo dysponują oni również dostępem do bankowości telefonicznej (TeleBGŻ) i internetowej (eBGŻ Firma, Biznes Planet i Connexis). Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Podstawowe produkty i usługi świadczone na rzecz Klientów Korporacyjnych obejmują usługi cash management, globalne finansowanie handlu – pełna obsługa akredytyw importowych, eksportowych, gwarancji bankowych oraz inkasa dokumentowego, finansowanie łańcucha dostaw oraz finansowanie eksportu, przyjmowanie depozytów terminowych (od lokat overnight po lokaty terminowe), usługi corporate finance, czyli udzielanie kredytów w rachunku bieżącym, kredytów odnawialnych i inwestycyjnych, kredytów z grupy produktów finansowania agrobiznesu), produkty rynku finansowego, w tym zawieranie transakcji klientowskich wymiany walutowej oraz z zakresu instrumentów pochodnych, produkty leasingu i faktoringu oraz takie wyspecjalizowane usługi jak finansowanie nieruchomości, strukturyzowane finansowanie spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps), bankowość inwestycyjną.

Segment Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej (Corporate and Institutional Banking (CIB)) wspiera sprzedaż produktów grupy BNP Paribas, instytucji o międzynarodowym zasięgu, skierowanych do największych polskich przedsiębiorstw. Oferuje klientom najwyższej jakości ekspertyzę, łącząc znajomość rynku polskiego z doświadczeniem rynków międzynarodowych i kompetencjami najwyższej klasy specjalistów sektorowych. Wspiera rozwój polskich przedsiębiorstw i realizację strategicznych dla Polski przedsięwzięć, takich jak budowa elektrowni, finansowanie energii zielonej czy też sektora paliwowego, pozyskiwanie finansowania na przejęcia zagraniczne spółek giełdowych. Obok Departamentu Klientów Strategicznych struktura organizacyjna Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej obejmuje Pion Rynków Finansowych.

Pozostała działalność bankowa Grupy jest operacyjnie prowadzona głównie w ramach **Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami**. Celem Pionu jest przede wszystkim zapewnienie właściwego i stabilnego poziomu finansowania umożliwiającego bezpieczne prowadzenie działalności przez Bank przy jednoczesnym spełnieniu norm przewidzianych prawem.

Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami zarządza płynnością Banku, wyznacza wewnętrzne i zewnętrzne ceny referencyjne, zarządza ryzykiem stopy procentowej bilansu Grupy oraz operacyjnym i strukturalnym ryzykiem walutowym. Zadania realizowane w Pionie Zarządzania Aktywami i Pasywami obejmują zarówno aspekt ostrożnościowy (przestrzeganie regulacji zewnętrznych oraz zarządzeń wewnętrznych) a także optymalizacyjny (zarządzanie kosztem finansowania oraz generowanie wyniku z zarządzania pozycjami bilansu Grupy).

W segmencie **Pozostałej działalności bankowej** wykazano również koszty bezpośrednie jednostek wsparcia, które zostały zaalokowane na segmenty w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne), oraz wyniki niedające się przypisać do żadnego z wyżej wymienionych segmentów (m.in. inwestycje kapitałowe, wyniki realizowane na rachunkach własnych oraz na rachunkach klientowskich bez określonego segmentu).

31.12.2017 *	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT								
Wynik z tytułu odsetek	1 195 143	235 234	270 807	10 272	215 289	1 926 744	371 300	459 033
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 427 011	417 048	376 970	21 652	422 537	2 665 218	662 958	664 186
koszty odsetkowe zewnętrzne	(356 962)	(67 144)	(155 072)	-	(159 296)	(738 474)	(58 939)	(17 646)
przychody odsetkowe wewnętrzne	741 332	132 348	264 892	-	(1 138 572)	-	128 538	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(616 238)	(247 018)	(215 983)	(11 381)	1 090 619	-	(361 256)	(187 507)
Wynik z tytułu prowizji	287 140	83 997	116 278	3 322	(4 758)	485 979	138 157	52 755
Przychody z tytułu dywidend	53	1 336	4 257	-	4 714	10 360	-	-
Wynik na działalności handlowej	38 171	22 080	81 606	75 064	34 487	251 408	23 188	(36)
Wynik na działalności inwestycyjnej	98	-	1 930	-	26 369	28 398	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	3 304	3 304	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(7 627)	(3 024)	843	186	(589)	(10 213)	(7 664)	(10 472)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(228 855)	(74 984)	(36 145)	-	(15 316)	(355 299)	(97 235)	(79 584)
Koszty działania razem	(764 709)	(98 912)	(121 243)	(29 917)	(492 086)	(1 506 866)	(10 659)	(235 289)
Amortyzacja	(60 298)	(996)	(5 605)	(2 738)	(104 428)	(174 064)	(176)	(6 022)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(330 359)	(86 440)	(81 557)	(7 825)	506 183	-	-	(68 890)
Wynik na działalności operacyjnej	128 756	78 290	231 171	48 364	173 168	659 751	416 912	111 494
Podatek od instytucji finansowych	(108 972)	(40 612)	(45 203)	(1 194)	(9 884)	(205 866)	-	(27 425)
Zysk (strata) brutto segmentu	19 784	37 678	185 968	47 170	163 284	453 885	416 912	84 069
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(174 178)	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	279 707	-	-
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA 31.12.2017								
Aktywa segmentu	28 791 700	10 973 502	13 250 422	424 098	19 309 539	72 749 259	15 282 400	7 605 322
Zobowiązania segmentu	30 226 848	6 322 469	14 833 125	-	14 807 353	66 189 796	6 140 949	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31.12.2016 *	Bankowość Detałiczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT								
Wynik z tytułu odsetek	1 106 587	232 902	245 757	3 215	237 690	1 826 153	349 480	466 994
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 411 041	436 264	369 013	8 809	359 435	2 584 563	641 124	655 992
koszty odsetkowe zewnętrzne	(361 452)	(59 445)	(149 344)	-	(188 171)	(758 411)	(42 834)	(17 903)
przychody odsetkowe wewnętrzne	652 134	107 574	228 995	-	1 109 961	2 098 664	95 945	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(595 136)	(251 490)	(202 908)	(5 594)	(1 043 536)	(2 098 664)	(344 756)	(171 095)
Wynik z tytułu prowizji	285 326	90 846	117 075	89	(116)	493 220	122 333	61 565
Przychody z tytułu dywidend	-	-	1 647	-	4 155	5 801	119	-
Wynik na działalności handlowej	41 691	25 954	79 952	68 043	39 551	255 191	28 329	582
Wynik na działalności inwestycyjnej	522	-	(3)	-	45 680	46 199	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(77)	(77)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	25 399	7 591	5 968	164	(25 387)	13 733	1 985	20 372
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(266 898)	(90 091)	(41 356)	100	(640)	(398 883)	(90 951)	(110 221)
Koszty działania razem	(792 816)	(112 930)	(149 203)	(28 738)	(590 670)	(1 674 356)	(10 770)	(233 905)
Amortyzacja	(78 589)	(1 406)	(8 355)	(1 151)	(117 097)	(206 597)	(335)	(14 580)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(340 793)	(100 285)	(64 538)	(5 401)	511 017	-	-	(54 068)
Wynik na działalności operacyjnej	(19 570)	52 582	186 944	36 321	104 107	360 385	400 190	136 740
Podatek od instytucji finansowych	(98 737)	(37 786)	(40 626)	(763)	(7 963)	(185 876)	400 190	(22 249)
Zysk (strata) brutto segmentu	(118 307)	14 795	146 317	35 558	96 144	174 509	-	114 491
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(97 647)	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	76 863	-	-
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA 31.12.2016								
Aktywa segmentu	29 366 671	11 478 459	13 721 127	310 656	17 428 084	72 304 999	15 058 445	7 369 495
Zobowiązania segmentu	32 879 814	6 016 195	15 894 510	-	11 367 656	66 158 178	5 631 607	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

49. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej skoncentrowane jest bezpośrednio w Banku, z uwagi na fakt, że aktywa Banku stanowią 97% aktywów Grupy (wg danych na dzień 31 grudnia 2017 roku). Wobec powyższego wszystkie dane dotyczące poszczególnych ryzyk prezentowane są za Bank za wyjątkiem porównania wartości bilansowej do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych oraz not dotyczących ryzyka kredytowego.

49.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Podstawowa działalność biznesowa Banku skupia się wokół produktów finansowych oferowanych klientom: osobom fizycznym, przedsiębiorcom i przedsiębiorstwom, jednostkom publicznym i budżetowym, niebankowym instytucjom finansowym. Wśród pozycji o charakterze pasywnym dominują krótkoterminowe depozyty o stałym oprocentowaniu oraz rachunki bieżące i konta oszczędnościowe. Po stronie aktywnej Bank oferuje następujące produkty kredytowe: kredyty mieszkaniowe, gotówkowe, karty kredytowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne i obrotowe, kredyty preferencyjne z dopłatami, faktoring, leasing, gwarancje, transakcje finansowania handlu zagranicznego (np. akredytywy) – zdecydowana większość produktów kredytowych to instrumenty średnio i długoterminowe, oprocentowane w oparciu o krótkoterminowe stawki rynkowe.

Bank wykorzystuje instrumenty rynku finansowego w pierwszej kolejności do zarządzania ryzykami: płynności, stopy procentowej i walutowym, powstającymi w podstawowej działalności, zgodnie z przyjętym wewnątrznie apetytem na ryzyko oraz średnio- i długoterminowymi trendami rynkowymi.

Bank oferuje również dostęp do instrumentów rynku finansowego swoim klientom, w celu zabezpieczania ryzyka rynkowego – walutowego, stopy procentowej lub cen towarów – istniejącego w ich podstawowej działalności biznesowej.

49.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest wpisane w podstawową i zasadniczą działalność finansową Banku, obejmującą zarówno aktywność kredytową, jak również finansowanie z wykorzystaniem produktów rynku kapitałowego. W konsekwencji ryzyko kredytowe jest identyfikowane jako ryzyko o największym potencjalnym wpływie na aktualne, a także przyszłe, zyski oraz kapitał Banku BGŻ BNP Paribas. Istotność ryzyka kredytowego potwierdza jego 69% udział w ogólnej kwocie kapitału ekonomicznego szacowanego przez Bank na pokrycie istotnych ryzyk występujących w działalności Banku, jak również 91% udział w ogólnej kwocie kapitału regulacyjnego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest realizacja strategii Banku poprzez harmonijny wzrost portfela kredytowego przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko kredytowe.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- gruntowna i staranna analiza finansowa stanowi podstawę do uznania za wiarygodne dane finansowe klienta oraz informacje o wartości zabezpieczenia; ostrożne analizy Banku zawsze uwzględniają niezbędny margines bezpieczeństwa,
- podstawą finansowania klienta jest – co do zasady - jego zdolność do generowania przepływów pieniężnych zapewniających spłatę zobowiązań wobec Banku,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- warunki cenowe transakcji kredytowej muszą pokrywać ryzyko tej transakcji,
- ryzyko kredytowe jest dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Bank zawiera transakcje kredytowe wyłącznie z klientami, których zna, a podstawą współpracy z klientami są relacje długoterminowe,
- klient i zawarte z nim transakcje są monitorowane w sposób transparentny dla klienta i wzmacniający relacje z klientem.

Koncentracja ryzyka kredytowego

Ryzyko koncentracji jest immanentnym ryzykiem, podejmowanym przez Bank w ramach prowadzonej działalności statutowej i podlega ono określonego procesowi i zasadom zarządzania.

Zarząd dokonuje oceny przyjętej polityki zarządzania ryzykiem koncentracji pod względem sposobu jej stosowania, w szczególności w zakresie sprawdzenia jej skuteczności i adekwatności realizacji zasad w kontekście aktualnej i planowanej działalności oraz z uwzględnieniem strategii zarządzania ryzykiem. W sytuacji istotnych zmian w otoczeniu działania Banku lub strategii zarządzania ryzykiem, przegląd adekwatności procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dokonywany jest niezwłocznie po wystąpieniu tej okoliczności.

Właściwa ocena ryzyka koncentracji ponoszonego przez Bank w istotnym stopniu zależy od prawidłowej i pełnej identyfikacji kluczowych czynników ryzyka, które wpływają na poziom ryzyka koncentracji. W uzasadnionych przypadkach Bank identyfikuje ryzyko koncentracji w procesie planowania nowej działalności obejmującej wprowadzenie i rozwój nowych produktów, usług i obecności na rynkach oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów, usług i zmiany na rynkach.

Dywersyfikacja portfela kredytowego jest jednym z ważniejszych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym. Nadmierna koncentracja kredytowa jest zjawiskiem niepożądanym przez Bank, ponieważ powoduje wzrost ryzyka. Potencjalne straty z tym związane są na tyle dużym zagrożeniem, że stopień koncentracji powinien być monitorowany, kontrolowany i raportowany do kierownictwa Banku. Podstawowymi narzędziami ograniczania ryzyka koncentracji są mechanizmy identyfikacji i pomiaru ryzyka koncentracji oraz limity zaangażowań w poszczególnych segmentach portfela Banku oraz w spółkach zależnych. Narzędzia te pozwalają na różnicowanie portfela kredytowego i redukcję negatywnych skutków związanych z niekorzystnymi zmianami w poszczególnych obszarach gospodarki.

Za obszar (wymiar) istotnej koncentracji Bank uznaje sytuację w której udział danego obszaru (wymiaru) koncentracji w sumie bilansowej Banku jest równy lub przekracza 10% lub 5% planowanego na dany rok budżetowy wyniku finansowego netto Banku. W takiej sytuacji dany obszar (wymiar) koncentracji podlega analizom, raportowaniu i zarządzaniu w ramach procesu zarządzania ryzykiem koncentracji.

Jednym z potencjalnych źródeł ryzyka kredytowego jest wysoka koncentracja zaangażowań kredytowych Banku w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych ze sobą kapitałowo i organizacyjnie. W celu jej ograniczenia Rozporządzenie UE nr 575/2013 określa limit maksymalnego zaangażowania Banku. Zgodnie z art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013: Instytucja nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403 przekracza 25 % wartości jej uznanego kapitału. Jeżeli taki klient jest instytucją lub jeżeli do grupy powiązanych klientów należy co najmniej jedna instytucja, wartość ta nie przekracza 25 % wartości uznanego kapitału instytucji lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, pod warunkiem że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403, nie przekracza 25 % wartości uznanego kapitału instytucji.

Bank dokonuje monitoringu limitów koncentracji zgodnie z art. 387 Rozporządzenia UE nr 575/2013. Według stanu na koniec 2017 r. limity określone w art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013 nie zostały przekroczone. Na koniec grudnia 2017 r. nie zidentyfikowano zaangażowań przekraczających 10% funduszy własnych. Według stanu na koniec 2017 roku zaangażowanie Banku w finansowanie klientów/grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie przekraczają limitu koncentracji zaangażowań. Suma zaangażowań równych lub przekraczających 10% funduszy własnych Banku stanowiła 17,9%.

Tolerancja ryzyka koncentracji jest określona w Banku poprzez system limitów wewnętrznych, które uwzględniają zarówno zakładane kierunki i dynamikę rozwoju biznesu przez Bank, akceptowalny poziom ryzyka kredytowego i płynności, jak również zewnętrzne uwarunkowania i perspektywy makroekonomiczne i sektorowe. Limity wewnętrzne dla ryzyka koncentracji kredytowych określone są m.in. dla:

- wybranych sektorów gospodarczych/ branż,
- ekspozycji denominowanych w walucie obcej,
- segmentu klienta (wewnątrzbankowa segmentacja klientów),
- kredytów zabezpieczonych danym rodzajem zabezpieczenia,
- regionów geograficznych,
- średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (probability of default),
- ekspozycji z określonym ratingiem (wewnętrzna skala ratingowa Banku),
- ekspozycji z określonym debt-to-income,

- ekspozycji z określonym loan-to-value.

Działania ograniczające ekspozycję Banku na ryzyko koncentracji mogą obejmować działania o charakterze systemowym oraz działania o charakterze pojedynczych/ specyficznych decyzji i transakcji. Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze systemowym Bank zalicza:

- ograniczanie zakresu kredytowania określonego rodzaju klientów, poprzez modyfikację prowadzonej polityki kredytowej,
- obniżenie limitów w zakresie ryzyka koncentracji,
- dywersyfikację rodzajów aktywów na poziomie bilansu Banku,
- zmianę strategii biznesowej w taki sposób, aby przeciwdziałała nadmiernej koncentracji,
- dywersyfikację w zakresie przyjmowanych rodzajów zabezpieczeń.

Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze pojedynczych/ specyficznych decyzji i transakcji Bank zalicza:

- ograniczanie zawierania dalszych transakcji z danym klientem lub grupą powiązanych klientów,
- sprzedaż wyselekcjonowanych aktywów/ portfeli kredytowych,
- sekurytyzację aktywów,
- ustanowienie nowych zabezpieczeń (np. kredytowych instrumentów pochodnych, gwarancji, subpartycypacji, umów ubezpieczenia) dla istniejących lub nowych ekspozycji kredytowych.

Przeprowadzaną przez Bank analizą koncentracji branżowej objęte są wszystkie ekspozycje kredytowe Banku wobec klientów instytucjonalnych. Bank definiuje branże w oparciu o Polską Klasyfikację Działalności (kod PKD 2007). Struktura zaangażowania Banku względem branż analizowana na koniec 2017 roku, podobnie jak na koniec 2016 roku, charakteryzuje się koncentracją wobec takich branż jak: *Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo; Produkcja Art. Spożywczych, Napojów i Wyrobów Tytoniowych*. W roku 2016 składały się one na 42,3% zaangażowania branżowego, natomiast w roku 2017 zaangażowanie wobec tych trzech branż wyniosło 43,3%.

W 2016 r. największy udział kredytów zagrożonych w zaangażowaniu branżowym (68,1%) miało *Wydobywanie węgla, torfu; Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego; Wytwarzanie paliw gazowych; Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej oraz (27,9%) Budownictwo obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne*.

W 2017 r. największy udział kredytów zagrożonych w zaangażowaniu branżowym (76,1%) miało *Wydobywanie węgla, torfu; Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego; Wytwarzanie paliw gazowych; Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, (30,1%) Hotele i restauracje; Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją oraz (23,4%) Budownictwo obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne*.

Poniżej zaprezentowano tabelę, porównującą udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w latach 2016 i 2017.

Udział kredytów zagrożonych** w zaangażowaniu branżowym (wartość bilansowa brutto)*

Branża	Zaangażowanie		Udział zagrożonych kredytów	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo; Produkcja Art. Spożywczych, Napojów i Wyrobów Tytoniowych	14 545 956	14 807 101	5,5%	5,1%
Produkcja pojazdów samochodowych, motocykli, opon	414 488	492 279	1,4%	2,2%
Budownictwo obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne	1 147 910	1 002 686	23,4%	27,9%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1 178 521	1 254 955	6,5%	6,7%
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	355 112	346 005	0,6%	1,2%
Telekomunikacja; Działalność pocztowa i kurierska	442 023	54 562	0,2%	2,9%
Wydobywanie węgla, torfu; Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego; Wytwarzanie paliw gazowych; Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	398 615	449 148	76,1%	68,1%
Produkcja maszyn i urządzeń (z wyłączeniem komputerów i wyrobów elektronicznych)	1 416 669	1 588 043	13,8%	11,1%
Działalność finansowa	665 101	358 730	1,7%	2,9%
Opieka zdrowotna; Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków	391 706	486 397	4,2%	2,8%
Hotele i restauracje; Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	269 805	465 461	30,1%	19,7%
Produkcja mebli, artykułów gospodarstwa domowego; Produkcja odzieży, wyrobów tekstylnych, skór	547 411	461 605	17,7%	21,0%
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki; Działalność usługowa w zakresie informacji; Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	194 143	226 691	6,4%	6,1%
Działalność ubezpieczeniowa	18 404	20 490	13,4%	11,0%
Wydobycie i produkcja pozostałych materiałów i kruszców	2 331 454	2 341 425	4,8%	11,2%
Działalność wydawnicza i poligrafia; Działalność związana z produkcją medialną	234 205	257 150	3,9%	4,3%
Edukacja; Pomoc społeczna; Pozostała działalność usługowa	136 547	142 149	15,8%	13,8%
Budownictwo mieszkalne i niemieszkalne; Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 438 335	2 339 751	7,2%	7,2%
Handel detaliczny	1 802 620	2 279 955	8,2%	6,8%
Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	154 673	172 188	0,0%	0,0%
Transport i gospodarka magazynowa	1 198 780	1 448 337	4,9%	5,8%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę; Dostawa wody; Gospodarowanie ściekami i odpadami	458 586	561 862	4,9%	3,1%
Handel hurtowy	2 859 101	3 433 993	13,2%	11,8%
Razem	33 600 165	34 990 963	8,3%	8,5%

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

** Kredyty, dla których zidentyfikowano obiektywną przesłankę utraty wartości

Struktura przeterminowania należności

Celem analizy zaległości w spłacie jest wskazanie poziomu potencjalnej straty kredytowej (w odniesieniu do należności bez utraty wartości). Im wyższe przeterminowanie w spłacie, tym większe prawdopodobieństwo identyfikacji obiektywnej przesłanki utraty wartości w przyszłości. Wzrost opóźnienia w spłacie powyżej zera dni zwiększa szansę identyfikacji przesłanki utraty wartości, ale nie stanowi sam w sobie podstawy do nadania tej przesłanki. W wypadku ekspozycji przeterminowanych poniżej 91 dni przesłanka może zostać jednak zidentyfikowana na podstawie dodatkowych informacji o sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta.

Strukturę portfela kredytowego w podziale na ekspozycje z utratą wartości oraz bez utraty wartości wraz z uwzględnieniem poziomu zaległości w spłacie przedstawiają poniższe tabele. Dla celów kalkulacji wysokości odpisu aktualizacyjnego, jak i przy prezentacji danych w poniższych tabelach kredyt uznany jest za zapadły nie w dniu, w którym mija termin płatności raty, ale w dniu kolejnym.

Struktura portfela kredytowego ze względu na utratę wartości i przeterminowanie 31.12.2017 (wartość bilansowa netto)*

31.12.2017	bez utraty wartości				z utratą wartości	razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	12 881 054	229 463	20 850	3 413	325 311	13 460 091
Kredyty gotówkowe	4 566 286	300 272	25 250	11 815	163 240	5 066 863
Kredyty samochodowe	1 017 087	45 594	5 058	1 288	17 917	1 086 944
Karty kredytowe	521 766	105 916	11 404	2 236	53 710	695 032
Kredyty inwestycyjne	16 168 951	91 731	20 152	7 080	683 368	16 971 282
Limity w rachunku bieżącym	8 025 209	43 427	7 843	3 768	213 322	8 293 569
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	3 695 971	22 072	3 620	4 028	174 341	3 900 032
Leasing	2 644 605	267 480	17 945	5 290	42 072	2 977 392
Faktoring	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	554 860	16 280	2 309	441	270 454	844 344
Razem	50 075 789	1 122 235	114 431	39 359	1 943 735	53 295 549

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Struktura portfela kredytowego ze względu na utratę wartości i przeterminowanie 31.12.2016 (wartość bilansowa netto)*

31.12.2016	bez utraty wartości				z utratą wartości	razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	14 024 776	387 888	38 720	11 313	366 910	14 829 609
Kredyty gotówkowe	4 360 254	152 777	32 482	11 367	185 632	4 742 512
Kredyty samochodowe	1 028 013	38 075	5 198	2 044	22 649	1 095 980
Karty kredytowe	644 154	21 963	3 797	1 249	54 713	725 877
Kredyty inwestycyjne	16 028 354	70 668	20 407	221	663 397	16 783 046
Limity w rachunku bieżącym	7 455 883	44 217	11 199	6 219	241 187	7 758 705
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	3 254 583	96 811	4 929	1 953	309 675	3 667 952
Leasing	2 292 258	251 933	74 958	21 160	46 663	2 686 972
Faktoring	1 784 144	-	-	-	324	1 784 467
Pozostałe	1 133 694	2 848	1 083	458	265 398	1 403 480
Razem	52 006 112	1 067 181	192 774	55 984	2 156 548	55 478 599

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Dla dużych przedsiębiorstw oraz klientów z segmentu MSP, prowadzących pełną rachunkowość, Bank wyznacza wewnętrzne klasy ratingowe zgodnie z przyjętą polityką kredytową. Klasy ratingowe wyznaczone są na podstawie modelu ryzyka dedykowanego dla tej części portfela kredytowego i stanowią podstawę do szacowania wysokości rezerwy IBNR. Klientom Banku przypisywane są ratingi od 1 (klienci, wobec których Bank identyfikuje najniższe ryzyko kredytowe) do 12 (klienci wobec których Bank identyfikuje najwyższe ryzyko kredytowe). Do przypisania ratingów wykorzystywane są przy tym roczne dane finansowe przedstawiane przez klienta oraz ogólna ocena jakościowa jego sytuacji na rynku. Strukturę aktywów finansowych bez zidentyfikowanej przesłanki utraty wartości w ujęciu wewnętrznych ratingów Banku przedstawia poniższa tabela.

Struktura portfela ekspozycji kredytowych wobec przedsiębiorstw z ratingiem wewnętrznym, dla których nie zidentyfikowano obiektywnych przesłanek utraty wartości (wartość bilansowa netto)

Rating wewnętrzny*	31.12.2017		31.12.2016	
	wartość	udział	wartość	udział
1	-	0,0%	444	0,0%
2	917	0,0%	949	0,0%
3	27 292	0,1%	48 246	0,2%
4	686 279	3,4%	641 858	3,0%
5	984 172	4,8%	1 285 727	6,0%
6	7 051 214	34,6%	6 477 009	30,3%
7	7 986 078	39,2%	9 026 107	42,1%
8	2 762 631	13,6%	2 855 324	13,3%
9	542 987	2,7%	536 602	2,5%
10	322 178	1,6%	539 830	2,5%
11-12	2 189	0,0%	13 221	0,1%

* Rating klienta opracowywany jest na podstawie modelu wewnętrznego wykorzystywanego w Banku, który pozwala na uporządkowanie klientów Banku pod względem jakości kredytowej na podstawie danych finansowych oraz jakościowych (1 –najlepszy rating, 11 &12 – najgorszy rating).

Bank uznaje, że podstawowym zabezpieczeniem interesów Banku jest dobry standing finansowy klienta, natomiast przyjęcie zabezpieczeń rzeczowych lub osobistych jest dodatkowym aspektem ograniczającym ryzyko w przypadku niewypłacalności klienta. Bank stosuje standardowe zabezpieczenia kredytowe zawarte w umowach kredytowych, nieodbiegające od praktyki sektorowej (tj. hipoteki, przewłaszczenia, zastawy rejestrowe, poręczenia, gwarancje oraz cesje należności).

Ustanowione przez Bank prawne zabezpieczenia transakcji kredytowych monitorowane są poprzez ocenę wartości przyjętych zabezpieczeń na podstawie dokumentów składanych przez kredytobiorców. Ponadto, w trakcie oceny zabezpieczenia Bank korzysta z wewnętrznych baz danych zawierających historyczne informacje na temat statystyk realizacji praw do zabezpieczeń.

Ekspozycje Banku na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek według kryterium wystąpienia przesłanek utraty wartości

EKSPOZYCJE Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI	31.12.2017	31.12.2016
wartość bilansowa brutto	4 122 924	4 484 357
odpis	(2 494 662)	(2 686 095)
Razem netto	1 628 262	1 798 262

EKSPOZYCJE Z PRZESŁANKAMI UTRATY WARTOŚCI, DLA KTÓRYCH NIE STWIERDZONO UTRATY WARTOŚCI

wartość bilansowa brutto, w tym:	-	-
<i>ekspozycje, w przypadku których w zdyskontowanych oczekiwanych przyszłych przepływach pieniężnych uwzględniono wartość zabezpieczeń, w tym:</i>	-	-
odpis IBNR	-	-
Razem netto	-	-

EKSPOZYCJE BEZ PRZESŁANEK UTRATY WARTOŚCI

wartość bilansowa brutto	51 629 424	53 592 870
odpis IBNR	(290 118)	(315 261)
Razem netto	51 339 306	53 277 609

Kredyty mieszkaniowe denominowane w walutach obcych

W związku z istotnością portfela kredytów mieszkaniowych dla klientów detalicznych denominowanych w walutach obcych, Bank ujawnia szereg dodatkowych, różnorodnych informacji w zakresie zaangażowania tego portfela.

Kredyty mieszkaniowe dla klientów indywidualnych stanowią około 25% całego portfela kredytowego Banku (wartości bilansowej brutto), z czego (39,7%) to kredyty denominowane w walucie obcej, z czego, z kolei, zdecydowana większość (98,7%) to kredyty denominowane we frankach szwajcarskich. Łączna wartość bilansowa brutto kredytów mieszkaniowych denominowanych w walutach obcych to niewiele ponad 5,4 miliarda złotych.

Bank dokonuje aktualizacji wartości nieruchomości mieszkaniowych stanowiących zabezpieczenie hipoteczne udzielonych kredytów w okresach rocznych, z uwzględnieniem poniższych założeń:

- w odniesieniu do kredytów w kwocie pierwotnej do 2 mln PLN włącznie i zadłużeniu poniżej 1 mln PLN na dzień aktualizacji – wartość nieruchomości aktualizowana jest metodą statystyczną,
- w odniesieniu do kredytów w kwocie pierwotnej powyżej 2 mln PLN lub o zadłużeniu powyżej 1 mln PLN na dzień aktualizacji - wartość nieruchomości podlega aktualizacji w drodze indywidualnej.

Zaktualizowane wartości nieruchomości są podstawą do wyliczenia bieżącego poziomu LTV dla pojedynczej ekspozycji oraz średniego LTV dla całego portfela, jako średnia ważona wartością bilansową brutto pojedynczych LTV.

Poniżej zaprezentowano tabele z łącznym zaangażowaniem bilansowym oraz średnią wartością LTV dla kredytów mieszkaniowych denominowanych w walutach obcych ze względu na rozpoznaną utratę wartości oraz dni przeterminowania.

Struktura ekspozycji oraz średnie bieżące LTV ze względu na utratę wartości i przeterminowanie

dni przeterminowania	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważone WBB
0-30 dni	5 019 639	79,90%
31-60 dni	10 468	94,41%
61-90 dni	1 118	61,41%
powyżej 90 dni	393 803	100,22%
Razem	5 425 028	81,40%

rozpoznana utrata wartości	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważone WBB
NIE	5 031 225	79,93%
TAK	393 803	100,22%
Razem	5 425 028	81,40%

Średni poziom wskaźnika bieżącego LTV, dla całego portfela mieszkaniowego denominowanego w walutach obcych przekracza średni poziom bieżącego LTV dla złotówkowych kredytów mieszkaniowych (77%).

Struktura ekspozycji oraz średnie bieżące LTV ze względu na lata udzielenia kredytu (kredyty mieszkaniowe denominowane w walutach)

*kredyty bez rozpoznanej utraty wartości

rok umowy	liczba udzielonych kredytów	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważone WBB	rok umowy	wartość bilansowa brutto *
2005 i poniżej	3 288	393 635	41,26%	2005 i poniżej	372 963
2006	5 923	1 255 404	59,62%	2006	1 200 473
2007	5 078	1 653 073	88,14%	2007	1 542 318
2008	6 471	1 853 834	100,18%	2008	1 688 534
2009	702	147 635	66,18%	2009	138 769
2010 i więcej	349	121 448	76,78%	2010 i więcej	88 168
Razem	21 811	5 425 028	81,40%	Razem	5 031 225

Praktyki „forbearance”

Bank uznaje ekspozycję jako forborne w przypadku przyznania udogodnienia ze względów ekonomicznych (trudności finansowych) powodującego istotną stratę ekonomiczną lub każdego udogodnienia przyznanego dla ekspozycji z rozpoznaną przesłanką utraty wartości.

Jako przyznanie udogodnienia rozumie się m.in. wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- zmiana harmonogramu spłat,
- anulowanie kwoty zaległej (np. kapitalizacja kwoty zaległej, która może być spłacana w późniejszym terminie),
- umorzenie kapitału, odsetek lub prowizji,
- udzielenie nowego kredytu na spłatę istniejącego zadłużenia,

wyłącznie w czasie gdy klient posiada trudności finansowe, tzn.:

- ekspozycja jest w obsłudze windykacyjnej, lub
- ekspozycja nie jest w obsłudze windykacyjnej ale istnieją dowody (dostarczone przez klienta lub uzyskane w procesie decyzyjnym), że klient posiada trudności finansowe.

Bank definiuje istotną stratę ekonomiczną jako:

- obniżenie marży o więcej niż 50% lub
- umorzenie należności o więcej niż 5% łącznej kwoty należności (kapitał, odsetki, prowizje, opłaty) lub
- kombinacja powyższych elementów z tym, że razem muszą stanowić co najmniej 100% limitu istotności straty.

Status forborne przestaje być rozpoznawany jeśli zostaną spełnione poniższe warunki:

- ekspozycja od 24 miesięcy nieprzerwanie jest klasyfikowana do kategorii bez przesłanki utraty wartości,
- klient nie zalega powyżej 30 dni na żadnej ekspozycji,
- przez przynajmniej połowę okresu próbnego kredytobiorca dokonywał regularnych i istotnych spłat.

Wartość ekspozycji „forborne”

	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance		w tym refinansowanie
31.12.2017				
PORTFEL KREDYTOWY (BRUTTO), W TYM:				
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:				
	8 676 125	1 981	1 981	-
przedsiębiorstwa	4 615 526	1 981	1 981	-
gospodarstwa domowe:	4 050 776	-	-	-
klienci indywidualni	174 843	-	-	-
przedsiębiorcy indywidualni	431 127	-	-	-
rolnicy	3 444 806	-	-	-
instytucje sektora budżetowego	1 379	-	-	-
pozostałe podmioty	8 444	-	-	-
KREDYTY I POŻYCZKI:	47 076 223	816 756	587 040	229 716
przedsiębiorstwa:	12 758 353	494 436	404 646	89 790
inwestycyjne	7 463 839	116 596	75 570	41 026
obrotowe	2 942 520	355 274	310 406	44 868
pozostałe	2 351 994	22 566	18 670	3 896
gospodarstwa domowe:	30 246 761	322 320	182 394	139 926
klienci indywidualni, w tym:	20 764 213	235 137	153 198	81 939
nieruchomości	13 628 114	196 037	127 203	68 834
przedsiębiorcy indywidualni	1 923 343	45 359	17 693	27 666
rolnicy	7 559 205	41 824	11 503	30 321
instytucje sektora budżetowego	170 794	-	-	-
pozostałe podmioty	852 796	-	-	-
Należności leasingowe	3 047 519	-	-	-
Kredyty i pożyczki brutto, razem	55 752 348	818 737	589 021	229 716

31.12.2016	Portfel ogółem	w tym		w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
		zaangażowania	forbearance		
PORTFEL KREDYTOWY (BRUTTO), W TYM:					
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:					
	8 114 472	5 107		162	4 945
przedsiębiorstwa	4 188 362	5 107		162	4 945
gospodarstwa domowe:	3 918 198	-		-	-
klienci indywidualni	183 507	-		-	-
przedsiębiorcy indywidualni	428 561	-		-	-
rolnicy	3 306 130	-		-	-
instytucje sektora budżetowego	475	-		-	-
pozostałe podmioty	7 437	-		-	-
	49 962 755	625 481		308 351	317 130
KREDYTY I POŻYCZKI:					
przedsiębiorstwa:	15 127 379	258 981		116 981	142 000
inwestycyjne	7 198 133	58 504		16 203	42 301
obrotowe	3 557 759	175 645		78 911	96 734
pozostałe	4 371 487	24 832		21 867	2 965
gospodarstwa domowe:	31 476 050	366 500		191 370	175 130
klienci indywidualni, w tym:	21 885 691	281 147		177 661	103 486
nieruchomości	15 005 546	229 705		145 376	84 329
przedsiębiorcy indywidualni	2 251 724	51 625		12 277	39 348
rolnicy	7 338 635	33 728		1 432	32 296
instytucje sektora budżetowego	185 097	-		-	-
pozostałe podmioty	392 790	-		-	-
Należności leasingowe	2 781 439	-		-	-
Kredyty i pożyczki brutto, razem	58 077 227	630 588		308 513	322 075

Wartość odpisów na ekspozycje „forborne”

31.12.2017	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance		
		w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie	
ODPIS AKTUALIZUJĄCY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI, W TYM:				
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:				
	(436 623)	(968)	(968)	-
przedsiębiorstwa	(282 483)	(968)	(968)	-
gospodarstwa domowe:	(153 568)	-	-	-
klienci indywidualni	(16 355)	-	-	-
przedsiębiorcy indywidualni	(65 656)	-	-	-
rolnicy	(71 557)	-	-	-
instytucje sektora budżetowego	(1)	-	-	-
pozostałe podmioty	(571)	-	-	-
KREDYTY I POŻYCZKI:				
	(2 348 157)	(299 858)	(170 252)	(129 606)
przedsiębiorstwa:	(811 200)	(155 481)	(95 492)	(59 989)
inwestycyjne	(252 920)	(48 767)	(28 452)	(20 315)
obrotowe	(419 232)	(98 102)	(60 608)	(37 494)
pozostałe	(139 048)	(8 612)	(6 432)	(2 180)
gospodarstwa domowe:	(1 437 777)	(144 377)	(74 760)	(69 617)
klienci indywidualni, w tym:	(926 140)	(100 661)	(60 627)	(40 034)
nieruchomości	(315 298)	(74 356)	(42 706)	(31 650)
przedsiębiorcy indywidualni	(244 373)	(27 783)	(12 385)	(15 398)
rolnicy	(267 264)	(15 933)	(1 748)	(14 185)
instytucje sektora budżetowego	(189)	-	-	-
pozostałe podmioty	(4 893)	-	-	-
Należności leasingowe	(94 098)	-	-	-
Odpisy na należności, razem	(2 784 780)	(300 826)	(171 220)	(129 606)

31.12.2016	Portfel ogółem	w tym		w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
		zaangażowania	forbearance		
ODPIS AKTUALIZUJĄCY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI, W TYM:					
W RACHUNKU BIEŻĄCYM:					
	(433 071)	(164)	(101)		(63)
przedsiębiorstwa	(292 401)	(164)	(101)		(63)
gospodarstwa domowe:	(140 033)	-	-		-
klienci indywidualni	(21 068)	-	-		-
przedsiębiorcy indywidualni	(66 233)	-	-		-
rolnicy	(52 732)	-	-		-
instytucje sektora budżetowego	-	-	-		-
pozostałe podmioty	(637)	-	-		-
KREDYTY I POŻYCZKI:					
	(2 568 285)	(306 837)	(146 645)		(160 192)
przedsiębiorstwa:	(943 480)	(142 107)	(64 250)		(77 857)
inwestycyjne	(284 646)	(30 926)	(12 011)		(18 915)
obrotowe	(481 415)	(100 055)	(41 552)		(58 503)
pozostałe	(177 419)	(11 126)	(10 687)		(439)
gospodarstwa domowe:	(1 525 360)	(164 730)	(82 395)		(82 335)
klienci indywidualni, w tym:	(1 084 337)	(122 157)	(73 918)		(48 239)
nieruchomości	(364 406)	(87 594)	(52 944)		(34 650)
przedsiębiorcy indywidualni	(235 033)	(28 398)	(7 990)		(20 408)
rolnicy	(205 990)	(14 175)	(487)		(13 688)
instytucje sektora budżetowego	(215)	-	-		-
pozostałe podmioty	(3 933)	-	-		-
Należności leasingowe	(95 297)	-	-		-
Odpisy na należności, razem	(3 001 356)	(307 001)	(146 746)		(160 255)

Struktura ekspozycji forborne ze względu na utratę wartości

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ogółem	w tym: ekspozycje forborne	Ogółem	w tym: ekspozycje forborne
EKSPOZYCJE BEZ UTRATY WARTOŚCI				
Wartość bilansowa brutto	50 852 116	20 463	53 592 870	31 144
Odpis IBNR	(278 626)	-	(315 261)	(331)
Wartość bilansowa netto	50 573 490	20 463	53 277 609	30 813
EKSPOZYCJE Z UTRATĄ WARTOŚCI*				
Wartość bilansowa brutto, w tym:	4 114 987	798 274	4 484 357	595 474
ekspozycje oceniane indywidualnie	2 078 945	530 544	2 312 017	277 986
ekspozycje oceniane grupowo	2 036 042	267 730	2 172 340	317 488
Odpisy, w tym:	(2 493 274)	(300 826)	(2 686 095)	(303 134)
ekspozycje oceniane indywidualnie	(1 192 632)	(177 941)	(1 195 505)	(154 078)
ekspozycje oceniane grupowo	(1 300 642)	(122 885)	(1 490 590)	(149 056)
Wartość bilansowa netto	1 621 713	497 448	1 798 262	292 340
Kredyty i pożyczki netto, razem	52 195 203	517 911	55 075 871	323 153

* Ekspozycje z zidentyfikowaną obiektywną przesłanką utraty wartości

Struktura ekspozycji forborne ze względu na utratę wartości i przeterminowanie

	31.12.2017	31.12.2016
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO EKSPOZYCJI		
BEZ UTRATY WARTOŚCI, W TYM:	20 463	30 813
0 dni	15 506	18 413
1-30 dni	1 396	2 263
31-60 dni	3 561	10 137
61-90 dni	-	-
powyżej 90 dni	-	-
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO EKSPOZYCJI		
Z UTRATĄ WARTOŚCI*	497 448	292 774
0 dni	319 862	83 100
1-30 dni	22 237	26 782
31-60 dni	23 702	24 525
61-90 dni	5 576	2 291
powyżej 90 dni	126 071	156 076
Razem wartość bilansowa netto	517 911	323 587

* Ekspozycje z zidentyfikowaną obiektywną przesłanką utraty wartości

49.3. Ryzyko rynkowe i ALM (zarządzanie aktywami i pasywami)

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym

Działalność Banku BGŻ BNP Paribas S.A. jest podzielona na księgę handlową i bankową. Zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, cen papierów wartościowych oraz zmienności implikowanej instrumentów opcyjnych powodują zmiany w wyniku odsetkowym oraz wyniku z wyceny wartości bieżącej tych ksiąg. Ryzyko niekorzystnej zmiany wartości na skutek zmian w/w czynników Bank rozpoznaje jako ryzyko rynkowe i ze względu na różny charakter ksiąg ryzyko to jest monitorowane oraz zarządzane za pomocą narzędzi i miar dostosowanych do charakterystyki danego ryzyka w ramach danej księgi.

W celu właściwego odzwierciedlenia specyfiki transakcji rynku finansowego, tj. intencji ich zawarcia, dominujących ryzyk i sposobu ewidencji księgowej, Bank przyporządkowuje wszystkie pozycje bilansowe i transakcje pozabilansowe do księgi bankowej lub księgi handlowej. Precyzyjne kryteria tego podziału określają wprowadzone w życie uchwałami Zarządu Banku dokumenty („polityki” i „metodyki”), regulujące cel prowadzenia danej księgi, profil i typy podejmowanego ryzyka, metody ich pomiaru i limitowania oraz uprawnienia i umiejscowienie poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku w procesie generowania, pomiaru, limitowania i raportowania ryzyka.

Proces zawierania transakcji, ich ewidencji, nadzoru nad poziomem ryzyka i stanowienia limitów ryzyka jest prowadzony przez niezależne jednostki. Rada Nadzorcza Banku, uwzględniając długoterminową strategię Banku oraz plan finansowy wyznacza tolerancję ryzyka czyli akceptowalny poziom i profil ryzyka, który dalej – w postaci limitów ryzyka – jest przypisywany do ksiąg i portfeli przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Komitet Zarządzania Ryzykiem. Za bieżące zarządzanie ryzykiem księgi handlowej operacyjnie odpowiada Pion Rynków Finansowych, działający w ramach ustalonych limitów ryzyka rynkowego. Ryzykiem strukturalnym stopy procentowej i walutowym w ramach księgi bankowej oraz ryzykiem rynkowym krótkoterminowej pozycji płynnościowej zarządza Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Zarządzanie bieżącą operacyjną pozycją ryzyka walutowego Banku jest scentralizowane i ma miejsce w księdze handlowej. Za pomiar i raportowanie wielkości ryzyka oraz przekroczeń limitów odpowiedzialne są Departament Ryzyka Finansowego i Kontrahenta oraz Biuro Finansów i Operacji ALM Treasury. Departament Ryzyka Finansowego i Kontrahenta zapewnia również poprawność wyceny instrumentów finansowych. Kalkulacja wyniku zarządczego prowadzona jest przez Biuro Monitorowania Transakcji Rynków Finansowych, a ewidencja księgową i rozliczanie transakcji przez Departament Obsługi Transakcji Rynków Finansowych. System akceptacji przekroczeń limitów ma charakter hierarchiczny, zależnie od czasu trwania przekroczenia i jego wielkości jest on umiejscowiony na poziomie dyrektora Departamentu lub członków Zarządu Banku nadzorujących Obszar Ryzyka i Obszar w którym nastąpiło przekroczenie limitu. Niezależnie od ww. procesu, wszystkie przekroczenia są raportowane natychmiast po ich powstaniu oraz dyskutowane na comiesięcznych posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami lub Komitetu Zarządzania Ryzykiem.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej (ALM Treasury)

Księga bankowa BGŻ BNP Paribas S.A. składa się z dwóch części: pierwsza z nich to portfel ALM, w ramach którego są zarządzane strukturalne ryzyka: stopy procentowej, walutowe oraz płynności, wynikające ze struktury bilansu kształtowanej przez podstawową działalność kredytowo-depozytową oraz inwestycyjną Banku. Z kolei portfel Treasury stanowi centrum zarządzania płynnością bieżącą i krótkoterminową, równocześnie poprzez ten portfel Bank prowadzi działalność inwestycyjną i operacje zabezpieczające na rynku finansowym.

W skład portfela ALM wchodzi – przekazywane w zarządzanie do Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami poprzez system Transferowych Cen Funduszy (TCF) – rachunki, depozyty i kredyty, pozycje o charakterze strategicznym (inwestycje długoterminowe, własne emisje długu i pożyczki długoterminowe), operacje rynku finansowego o charakterze zabezpieczającym ten portfel (instrumenty pochodne) oraz pozycje bezodsetkowe (m.in. kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne, podatki i rezerwy, bieżący wynik).

Portfel Treasury obejmuje m.in. płynne papiery wartościowe (bufor płynnościowy), lokaty i depozyty międzybankowe, rachunki nostro i loro oraz zabezpieczające ryzyko rynkowe tego portfela operacje rynku finansowego (instrumenty pochodne).

Polityką Banku w zakresie księgi bankowej – portfeli ALM i Treasury zarządzanych łącznie – jest osiągnięcie dodatkowych, stabilnych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego. Bank osiąga ten cel poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Banku, w ramach obowiązujących limitów ryzyka gwarantujących ograniczoną wrażliwość wyniku Banku na zmiany czynników rynkowych, jednocześnie dostosowując tę ekspozycję w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

W okresach kwartalnych Bank prowadzi analizę ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej na poziomie skonsolidowanym, uwzględniając pojedyncze podmioty zależne których suma bilansowa przekracza 2% wartości aktywów Banku oraz inne podmioty zależne, jeżeli ich łączna suma bilansowa przekracza 3% aktywów Banku.

Warunki konkurencyjne lokalnego rynku finansowego i oczekiwania klientów są głównymi czynnikami kształtującymi politykę produktową Banku, w szczególności stosowanie zmiennego oprocentowania dla średnio- i długoterminowych produktów kredytowych oraz finansowanie tych aktywów krótkimi depozytami i nieoprocentowanymi rachunkami.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego w księdze bankowej – obejmującym portfele ALM i Treasury łącznie – są: urealniona luka stopy procentowej oraz wrażliwość wyniku odsetkowego. Główne założenia przyjęte do urealnienia luki stopy procentowej i wykorzystane dalej do kalkulacji wrażliwości wyniku odsetkowego są następujące:

- poszczególne pozycje aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych są uwzględniane w wartości nominalnej, od której naliczane są odsetki,
- pozycje i transakcje oparte o zmienne stopy referencyjne, np. WIBOR, LIBOR, EURIBOR, stopę redyskonta weksli NBP, itp. uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki,
- pozycje oparte o zmienne stopy referencyjne skalowane mnożnikiem, uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki w kwocie nominalnej przeskalowanej mnożnikiem, a kwotę nominalną przeskalowaną wartością $(1 - \text{mnożnik})$ uwzględnia się w dacie zapadalności lub proporcjonalnie w datach spłaty kapitału,
- pozycje i transakcje o stałym oprocentowaniu uwzględnia się w luce w terminach spłat kapitału, w kwotach kapitału spłacanego w danym terminie lub jednorazowo w dacie zapadalności dla pozycji bez spłaty kapitału (np. depozyty terminowe),
- pozycje i transakcje o nieokreślonym terminie zapadalności, terminie zmiany oprocentowania lub nieoprocentowane uwzględnia się zgodnie z profilem uzyskanym w wyniku modelowania, którego celem jest

najlepsze możliwe odzwierciedlenie zmienności przepływów odsetkowych i kapitałowych w reakcji na czynniki zewnętrzne, w szczególności poziom rynkowych stóp procentowych

Poniższe tabele prezentują urealnioną lukę stopy procentowej Banku w ujęciu skonsolidowanym wg. stanu na 31 grudnia 2017 r. oraz 31 grudnia 2016 r w tys. zł:

Luka stopy procentowej 31.12.2017	Do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-12 miesiący	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	998 035	-	-	-	-	998 035
Należności od banków	2 583 505	23 287	0	0	-	2 606 792
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
Kredyty udzielone klientom	20 528 548	20 024 689	8 268 185	4 296 292	103 627	53 221 341
Lokacyjne papiery wartościowe:						
– dostępne do sprzedaży	2 600 000	-	1 940 000	4 100 000	5 033 000	13 673 000
– pozostałe dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
Inne aktywa	427 381	76 555	333 383	889 021	-	1 726 340
Aktywa razem:	27 137 469	20 124 531	10 541 568	9 285 313	5 136 627	72 225 508
Zobowiązania wobec banków	(4 047 731)	(1 484 311)	(1 399)	-	-	(5 533 441)
Zobowiązania wobec klientów	(23 915 008)	(8 330 109)	(11 522 417)	(9 220 277)	(3 802 158)	(56 789 969)
Pozostałe pożyczone środki	(586 963)	(932 751)	(412 867)	(2 835)	(2 546)	(1 937 962)
Pozostałe zobowiązania	(1 746 582)	-	-	-	-	(1 746 582)
Pasywa razem:	(30 296 284)	(10 747 171)	(11 936 683)	(9 223 112)	(3 804 704)	(66 007 954)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(1 789 472)	(3 157 341)	271 032	3 723 542	996 301	44 061
Luka stopy procentowej	(4 948 287)	6 220 019	(1 124 083)	3 785 743	2 328 224	
Luka stopy procentowej 31.12.2016	Do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-12 miesiący	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 302 838	-	-	-	-	1 302 838
Należności od banków	1 359 379	-	-	-	-	1 359 379
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
Kredyty udzielone klientom	23 188 163	19 713 874	8 415 039	3 750 836	-	55 067 912
Lokacyjne papiery wartościowe:						
– dostępne do sprzedaży	2 534 986	-	1 930 000	4 039 000	3 930 000	12 433 986
– pozostałe dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
Inne aktywa	622 518	78 180	351 809	938 157	-	1 990 664
Aktywa razem:	29 007 884	19 792 054	10 696 848	8 727 993	3 930 000	72 154 779
Zobowiązania wobec banków	(5 537 364)	(3 541 374)	-	-	-	(9 078 737)
Zobowiązania wobec klientów	(25 140 747)	(6 660 750)	(10 140 254)	(7 555 134)	(3 492 574)	(52 989 458)
Pozostałe pożyczone środki	(846 852)	(983 481)	(667 453)	(4 771)	(4 318)	(2 506 875)
Pozostałe zobowiązania	(1 291 625)	-	-	-	(31 797)	(1 323 422)
Pasywa razem:	(32 816 588)	(11 185 605)	(10 807 707)	(7 559 905)	(3 528 689)	(65 898 492)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(660 194)	(3 370 112)	2 125 820	1 775 624	154 840	25 977
Luka stopy procentowej	(4 468 898)	5 236 337	2 014 961	2 943 712	556 151	

Miarą wrażliwości wyniku odsetkowego jest oszacowanie spadku lub wzrostu wyniku odsetkowego na portfelu bankowym w okresie od 1 do 3 lat, wywołanego zmianą rynkowych stóp procentowych. Dla celów zarządczych oraz kontroli ryzyka Bank kalkuluje wrażliwość na wiele różnych scenariuszy zmian parametrów rynkowych – przesunięcia: natychmiastowe

i rozłożone w czasie, równoległe i nierównoległe, w warunkach normalnych i stresowych, zróżnicowane w zależności od waluty, rynku i instrumentu.

Poniżej zaprezentowano – w tys. zł – wrażliwość wyniku odsetkowego w okresie 1 roku na natychmiastowe przesunięcie stóp rynkowych o 50bps:

Natychmiastowa zmiana stóp proc. 50bps:	31.12.2017	31.12.2016
- w górę	30 059	5 536
- w dół	(18 198)	2 409

Ryzyko rynkowe w księdze handlowej

Działalność handlowa ma charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów finansowych klientom korporacyjnym, finansowym niebankowym (bezpośrednio) i detalicznym (poprzez produkty strukturyzowane, formalnie klasyfikowane w księdze bankowej). Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank generuje przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych czy stóp procentowych), przy zachowaniu wielkości ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka. Bank posiada w ofercie instrumenty towarowe, ale sam nie utrzymuje otwartych pozycji w tych instrumentach.

W ramach ekspozycji na ryzyko stopy procentowej, stanowiącej główną ekspozycję portfela handlowego, Bank mógł dokonywać transakcji IRS, OIS, CIRS, FRA i basis swap. Na ryzyko stopy procentowej wpływ miały również pozycje wynikające z transakcji FX swap oraz FX Forward. Bank nie utrzymywał otwartej pozycji opcyjnej, a ryzyko wynikające z klientowskich transakcji opcyjnych było natychmiast zamykane poprzez odwrotne transakcje zawierane na rynku międzybankowym. Priorytetem Banku było zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Głównymi miarami ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym są wrażliwość pozycji na przesunięcie krzywych stóp procentowych oraz VaR. Ponadto Bank przeprowadza dla analizy wrażliwości na warunki skrajne stosując znacznie większe niż zazwyczaj obserwowane zmiany stóp procentowych (testy warunków skrajnych).

Ryzyko stopy procentowej dla pozycji w PLN mierzone wrażliwością na zmianę krzywych stóp procentowych w portfelu handlowym było w 2017 r. niższe (średnio 16 tys. zł) niż w roku 2016 (27 tys. zł). Poniższa tabela prezentuje ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej w ujęciu BPV (ang. *Basis Point Value*, w tys. zł):

BPV ¹	2017		2016	
	PLN	EUR	PLN	EUR
31.12	-6	-15	23	-11
średnio	-16	-12	-27	-4
max	58	46	52	25
min	-120	-47	-124	-26

¹⁾ miara wrażliwości wycen instrumentów przesunięcie krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy

Bank przy pomiarze ryzyka walutowego wykorzystuje metodę wartości zagrożonej, Value at Risk (VaR). Jest to miara pozwalająca oszacować zmianę wartości rynkowej składnika aktywów lub portfela aktywów przy określonych założeniach dotyczących parametrów rynkowych, w ustalonym czasie i z zadaniem prawdopodobieństwem. Dla potrzeb monitorowania ryzyka walutowego Bank wykorzystuje VaR wyznaczony z 99-procentowym poziomem ufności z jednodniowym terminem utrzymania pozycji. Metodologia VaR podlega kwartalnej walidacji, poprzez wykonywanie weryfikacji polegającej na porównaniu prognozowanych wartości i wartości wyznaczonych na bazie faktycznych zmian kursów wymiany walut, przy założeniu utrzymywania danej pozycji walutowej (weryfikacja historyczna lub tzw. „back testing”). Okres porównawczy to ostatnie 250 dni roboczych. Weryfikacje historyczne modelu VaR przeprowadzone w 2017 nie wykazały konieczności korekty modelu.

Obszar transakcji walutowych służący do zarządzania pozycją walutową Banku charakteryzowały stabilna ekspozycja i niskie ryzyko. Ryzyko wynikające z walutowych transakcji zawieranych z klientami było domykane niezwłocznie. Z tego względu również wielkość ekspozycji walutowej w ciągu dnia roboczego (tzw. *intraday*) pozostawała na niskim poziomie. Podobnie pozycje w opcjach walutowych oferowanych klientom były, zgodnie z dotychczasową polityką, bezwzględnie

i natychmiastowo zamykane na rynku międzybankowym. Poniższa tabela prezentuje ryzyko walutowe Banku wyrażone przez FX VaR (w tys. PLN):

	31.12.2017	31.12.2016
FX VAR¹	225	225
<i>średnio</i>	112	108
<i>max</i>	831	750
<i>min</i>	27	18

¹⁾ Bank stosuje metodę wykładniczą historyczną zakładającą 99% poziom ufności i 1-dniowy okres utrzymania pozycji

Poniższa tabela przedstawia strukturę walutową aktywów i zobowiązań w wartości bilansowej brutto wyrażonych w tys. zł:

Składniki pozycji walutowej	31.12.2017		31.12.2016	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
USD	179 327	976 871	516 040	1 115 735
GBP	91 282	169 533	101 116	159 927
CHF	5 365 818	3 264 284	6 848 106	5 181 200
EUR	7 100 966	6 567 655	7 091 771	6 376 468
Inne waluty wymienne	171 515	119 855	73 769	153 155
PLN	59 840 351	61 651 061	57 674 197	59 318 514
Razem	72 749 259	72 749 259	72 304 999	72 304 999

49.4. Ryzyko płynności

System zarządzania płynnością w Banku ma charakter kompleksowy, tzn. obejmuje zarówno płynność natychmiastową (śróddzienną) jak i przyszłą (bieżącą, krótkoterminową, jak również strukturalną płynność średnio- i długoterminową). Bank zarządza ryzykiem poprzez kształtowanie struktury bilansu oraz transakcji i zobowiązań pozabilansowych w sposób zapewniający zachowanie płynności w każdym momencie, uwzględniając charakter prowadzonej działalności, specyfikę i zachowania klientów oraz potrzeby mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku finansowym. Stosowane metody identyfikacji i pomiaru ryzyka umożliwiają również prognozowanie przyszłych poziomów płynności, w tym również w warunkach stresowych.

Bank zapewnia rozdzielenie i niezależność funkcji operacyjnych, zarządzania ryzykiem, kontrolnych i raportowych – w szczególności za zawieranie transakcji z kontrahentami i klientami Banku odpowiedzialne są pionierzy biznesowe, ich potwierdzanie i rozliczenie prowadzi Pion Operacji, za zarządzanie płynnością natychmiastową (śróddzienną) i przyszłą odpowiada Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami, za bieżący nadzór nad poziomem ryzyka i dotrzymaniem limitów ryzyka czuwa Obszar Ryzyka, a za niezależne raportowanie nadzorczych miar płynności odpowiada Pion Finansów.

Obowiązujące w Banku limity ryzyka płynności ograniczają narażenie Banku na ryzyko. Monitoring i kontrola ryzyka prowadzone są w oparciu o wprowadzone uchwałą Zarządu Banku oraz pismem okólnym Wiceprezesa Zarządu dokumenty (politykę i metodologię dot. pomiaru i monitorowania ryzyka), opracowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rekomendacji „P” Komisji Nadzoru Finansowego, zapisami uchwały nr 386/2008 KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności i Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/61. Bank posiada wewnętrzny system cen transferowych, który zapewnia właściwe odzwierciedlenie realnego kosztu finansowania dla poszczególnych rodzajów operacji, a struktura cen transferowych stymuluje optymalizację bilansu – w tym dywersyfikację źródeł finansowania – z punktu widzenia ryzyka płynności. Istotnym elementem uzupełniającym są limity wskaźnika kredytów do depozytów dla poszczególnych linii biznesowych, wspomagające utrzymanie bezpiecznego i adekwatnego do specyfiki danej linii poziomu relacji aktywów do pasywów.

Apetyt na ryzyko płynności jest wyznaczany przez Radę Nadzorczą Banku, oparta o ten apetyt polityka zarządzania ryzykiem w tym określenie ogólnych miar ryzyka płynności zatwierdzane są przez Zarząd Banku, natomiast określenie

konkretnych poziomów limitów ryzyka i monitorowanie ich dotrzymania są realizowane przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza sprawują nadzór nad skutecznością procesu zarządzania ryzykiem płynności w oparciu o okresowe informacje i bieżące raporty.

Zgodnie z wymogami Rekomendacji „P” KNF, Bank przeprowadza szereg analiz dotyczących zdolności utrzymania płynności w sytuacjach kryzysowych. W ramach programu testów warunków skrajnych uwzględniane są przekrojowe scenariusze obejmujące uwarunkowania wewnętrzne, systemowe jak również stanowiące połączenie różnych wariantów z uwzględnieniem możliwych interakcji. Rezultaty testów warunków skrajnych uwzględniane są między innymi przy ustalaniu wysokości limitów płynności. Bank posiada również kompleksowy plan awaryjny zawierający scenariusze rozwoju wydarzeń oraz sposób postępowania w sytuacji kryzysu płynności wewnątrz Banku i w systemie bankowym. Wyniki testów warunków skrajnych skorelowane są z planem awaryjnym i w przypadku przekroczenia poziomów ostrzegawczych umożliwiają aktywację planu awaryjnego.

W okresach kwartalnych Bank prowadzi analizę ryzyka płynności na poziomie skonsolidowanym, uwzględniając pojedyncze podmioty zależne których suma bilansowa przekracza 2% wartości aktywów Banku oraz inne podmioty zależne, jeżeli ich łączna suma bilansowa przekracza 3% aktywów Banku.

Miary ryzyka

W Banku obowiązują zewnętrzne i wewnętrzne miary ryzyka. Normy wewnętrzne obejmują m.in. analizę trendów i zmienności poszczególnych źródeł finansowania w relacji do portfela kredytowego (wskaźniki kredyty do depozytów), urealnioną o czynniki behawioralne lukę płynności i oparte na niej limity struktury niedopasowania, analizę nadwyżki płynności i dostępnych źródeł finansowania, analizę stabilności i koncentracji bazy depozytowej, przegląd struktury wolumenowej i terminowej środków złożonych w Banku przez największych deponentów. Dodatkowo prowadzony jest monitoring realizacji planów sprzedażowych – kredytów i depozytów – w układzie poszczególnych linii biznesowych oraz przygotowywane są analizy symulacyjne. Prowadzona jest również analiza kosztów bazy depozytowej, zmierzająca do optymalizacji wielkości bufora płynnościowego i racjonalizacji wykorzystania narzędzi takich jak marża płynności i polityka cenowa.

Normy zewnętrzne obejmują nadzorcze wskaźniki płynności krótkoterminowej i długoterminowej, wprowadzone uchwałą 386/2008 KNF, wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) określony w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 i wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) określony w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 oraz opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 i dokumentem bazylejskim dotyczącym NSFR.

Jako narzędzie wczesnego ostrzegania w ramach bieżącego nadzoru, co miesiąc sprawozdawane są dodatkowe wskaźniki monitorowania płynności określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2016/313.

Ryzyko płynności

W 2017 roku Bank utrzymywał bezpieczny poziom płynności finansowej. Posiadane środki finansowe pozwalały na terminowe regulowanie wszystkich zobowiązań Banku. Portfel najbardziej płynnych papierów wartościowych utrzymywany był na wysokim poziomie zabezpieczającym w pełni ewentualny odpływ środków największych deponentów.

Na koniec 2017 roku Bank utrzymywał nadwyżkę płynności na poziomie skonsolidowanym 13,47 mld zł:

	31.12.2017	31.12.2016
Środki na rachunku NBP (ponad rezerwę obow.)	(1 837 228)	(1 629 628)
Środki w innych bankach do 30 dni	2 584 169	1 303 133
Wysoko płynne papiery wartościowe	12 718 975	11 396 210
Nadwyżka płynności do 30 dni	13 465 916	11 069 715

Nadwyżka płynności uległa znacznemu zwiększeniu w stosunku do końca 2016 r. głównie dzięki pozyskaniu dodatkowego długoterminowego finansowania z tytułu przeprowadzonego w grudniu 2017 r. procesu sekurytyzacji portfela kredytów oraz większego udziału w źródłach finansowania stabilnych środków pozyskanych od klientów.

W okresie całego 2017 roku, w tym w szczególności na dzień 29 grudnia 2017 roku Bank dotrzymywał wymaganych poziomów miar nadzorczych (dane skonsolidowane):

	31.12.2017	31.12.2016
M1 (w tys. zł)	6 296 806	2 832 497
M2	1,59	1,24
M3	7,56	6,93
M4	1,16	1,09
limit	1,00	1,00

	31.12.2017	31.12.2016	limit
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR)	153%	122%	80%

W 2017 roku Bank kontynuował optymalizację źródeł finansowania, której celem jest redukcja zbędnej, a jednocześnie kosztownej i mało stabilnej nadwyżki finansowania. Działania mające na celu pozyskanie stabilnej bazy depozytowej (wzrost o 1,0 mld zł), zmniejszenie udziału długoterminowych pożyczek z Grupy BNP Paribas oraz jej spółek zależnych (finansujące w głównej mierze aktywa walutowe: portfel kredytów mieszkaniowych w CHF, część portfela kredytów dla przedsiębiorstw w EUR, jak również aktywa w PLN – spadek o 3,01 mld zł), zwiększenie emisji dłużnych papierów wartościowych (wzrost o 2,07 mld PLN) pozwoliły na zwiększenie zabezpieczenia przed utratą płynności.

Stabilność źródeł finansowania Banku utrzymywała się przez cały 2017 rok na wysokim poziomie:

	31.12.2017		31.12.2016	
	saldo	stabilne (%)	saldo	stabilne (%)
długoterminowe pożyczki z Grupy	4 741 766	100,0%	7 755 148	100,0%
inne długoterminowe pożyczki	1 003 362	100,0%	956 839	100,0%
emisje papierów dłużnych	2 465 850	100,0%	394 000	100,0%
detal	33 091 186	90,0%	32 808 708	90,7%
przedsiębiorstwa	20 861 364	81,1%	19 170 941	83,8%
podmioty finansowe ^{*)}	1 464 590	76,2%	1 267 567	81,8%
banki i inne niestabilne źródła	881 815	0,0%	3 136 914	0,0%
Razem	64 509 933	86,9%	65 490 117	85,5%

^{*)} ujęte w "Długoterminowym planie pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych od podmiotów finansowych"

Zestawienie oczekiwanych – zgodnie z zawartymi umowami – wpływów i wypływów przedstawione jest w postaci kontraktowej luki płynności:

Skonsolidowana kontraktowa luka płynności
31.12.2017 r. (w tys. zł)

	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesiące	1-5 lat	Powyżej 5 lat
AKTYWA					
Kredyty udzielone klientom	10 802 967	1 206 823	6 098 742	18 305 748	15 780 923
Dłużne papiery wartościowe	2 103 300		1 940 000	4 303 500	5 383 000
Lokaty międzybankowe	800 000	-	-	-	-
Kasa i środki w NBP	998 035	-	-	-	-
Aktywa trwałe		-	-	-	788 256
Pozostałe aktywa	2 218 741	-	-	-	468 617
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	12 033 249	7 810	4 385	24 407	1 242
<i> pochodne</i>	<i>25 650</i>	<i>7 810</i>	<i>4 385</i>	<i>24 407</i>	<i>1 242</i>

PASYWA

Depozyty klientów detalicznych	22 496 406	4 155 248	5 789 106	650 431	2
Depozyty klientów korporacyjnych	17 980 506	2 577 192	1 073 846	163 026	107 550
Depozyty międzybankowe	18 120				
Pożyczki od instytucji finansowych	23 449	84 522	522 854	2 445 132	1 024 070
Emisje papierów dłużnych	256 493	198 275	491 239	1 364 086	155 757
Kapitały i zobowiązania podporządkowane			298 389		7 907 972
Pozostałe pasywa	1 593 217			-	-
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	18 943 133	69	458 104		-
<i> pochodne</i>	<i>(458 000)</i>	<i>69</i>	<i>458 104</i>		<i>-</i>

Razem należności **28 956 292** **1 214 633** **8 043 127** **22 633 655** **22 422 038**

Razem zobowiązania **61 311 324** **7 015 306** **8 633 538** **4 622 675** **9 195 351**

Luka płynności **(32 355 032)** **(5 800 673)** **(590 411)** **18 010 980** **13 226 687**

Skonsolidowana kontraktowa luka płynności
31.12.2016 r. (w tys. zł)

	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesiące	1-5 lat	Powyżej 5 lat
AKTYWA					
Kredyty udzielone klientom	12 218 272	1 870 316	5 744 243	17 592 458	17 537 247
Dłużne papiery wartościowe	1 073 500	-	1 930 000	5 114 000	4 280 000
Lokaty międzybankowe	1 029 314	-	-	-	-
Kasa i środki w NBP	1 302 847	-	-	-	-
Aktywa trwałe	-	-	-	-	791 734
Pozostałe aktywa	833 417	-	-	-	523 296
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	12 330 984	5 746	17 153	939	-
<i> pochodne</i>	<i>8 522</i>	<i>5 746</i>	<i>17 153</i>	<i>939</i>	<i>-</i>

PASYWA

Depozyty klientów detalicznych	23 001 438	3 864 840	5 391 336	551 057	37
Depozyty klientów korporacyjnych	17 525 609	1 471 462	1 110 830	161 048	24 986
Depozyty międzybankowe	2 007 974	-	-	-	-
Pożyczki od instytucji finansowych	161 236	1 298 118	1 131 596	2 436 558	1 919 043
Certyfikaty depozytowe	-	2 500	101 500	285 000	-
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	-	-	49 388	-	7 906 058
Pozostałe pasywa	1 481 154	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	19 529 117	-	(664)	282	-
<i> pochodne</i>	<i>5 150</i>	<i>-</i>	<i>(664)</i>	<i>282</i>	<i>-</i>
Razem należności	28 788 334	1 876 062	7 691 396	22 707 397	23 132 277
Razem zobowiązania	63 706 528	6 636 920	7 783 986	3 433 945	9 850 124
Luka płynności	(34 918 194)	(4 760 858)	(92 591)	19 273 452	13 282 153

49.5. Ryzyko kraju i kontrahenta**Ryzyko kraju**

Ryzyko kraju obejmuje wszystkie ryzyka, które są związane z zawarciem umów finansowych z partnerem zagranicznym, gdzie istnieje możliwość, że wydarzenia gospodarcze, społeczne lub polityczne niekorzystnie wpłyną na wiarygodność kredytową dłużników Banku w danym kraju lub gdzie interwencja zagranicznego rządu mogłaby powstrzymać dłużnika (którym mógłby być sam rząd) przed wywiązaniem się z jego zobowiązań finansowych.

Bank kontynuował konserwatywną politykę w zakresie podejmowania ryzyka krajów. Dokonywał okresowych przeglądów limitów na kraje i modyfikował poziom limitów dopasowując je ściśle do prognozowanych potrzeb biznesowych Banku i apetytu na ryzyko.

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. prawie połowę (44%) ekspozycji Banku wobec krajów stanowiły transakcje skarbowe (w tym transakcje lokacyjne i pochodne), 32% związane było z zagraniczną działalnością kredytową Banku, resztę, czyli 24% stanowiły transakcje handlu zagranicznego (akredytywy i gwarancje). Francja skupiała 63% ekspozycji, Holandia 9%, Wielka Brytania 7%, Belgia 7%, Szwajcaria 5%. Pozostałe ekspozycje koncentrowały się wokół Niemiec, Luksemburga, Włoch i Chin.

Ryzyko kontrahenta

Ryzyko kontrahenta jest ryzykiem kredytowym dotyczącym kontrahenta, z którym zawierane są transakcje, dla których kwota zobowiązania może przyjmować różne wartości w czasie, w zależności od parametrów rynkowych. Ryzyko kontrahenta jest więc związane z transakcjami na instrumentach, których wartość może zmieniać się w czasie w zależności od czynników takich jak poziom stóp procentowych czy kursy wymiany walut. Różna wartość ekspozycji może wpłynąć na wypłacalność klienta i ma zasadnicze znaczenie dla zdolności wywiązania się klienta ze zobowiązań w momencie rozliczenia transakcji. Bank oferuje klientom możliwość zawierania transakcji rynku finansowego. Bank wyznacza wysokość ekspozycji na podstawie bieżącej wyceny kontraktów oraz potencjalnej przyszłej zmiany wartości ekspozycji, zależnej od typu transakcji, typu klienta, czy dat rozliczenia.

Na koniec grudnia 2017 roku kalkulacja ryzyka kontrahenta obejmuje następujące typy transakcji zaliczanych do portfela handlowego Banku: transakcje wymiany walut, transakcje wymiany stopy procentowej, opcje walutowe, opcje stopy procentowej i pochodne na towary.

Ocena ryzyka kredytowego kontrahenta dla transakcji generujących ryzyko kontrahenta jest analogiczna, jak przy udzielaniu kredytów. Oznacza to, że w procesie kredytowym transakcje te objęte są limitami, których wartość

bezpośrednio wynika z oceny wiarygodności kredytowej klientów. W ocenie uwzględnia się jednak również specyficzny charakter transakcji, a w szczególności ich zmienną wartość w czasie, czy bezpośrednią zależność od parametrów rynkowych.

Zasady dotyczące zawierania transakcji wymiany walut, transakcji pochodnych oraz przyznawania, wykorzystania i monitorowania limitów kredytowych dla transakcji objętych limitami ryzyka kontrahenta regulują dedykowane do tego procedury. Zgodnie z przyjętą polityką, Bank zawiera wszystkie transakcje na podstawie indywidualnie przyznanych limitów oraz kieruje się znajomością klienta. Bank różnicuje dostępność produktów, które są oferowane klientom w zależności od posiadanych przez nich wiedzy i doświadczenia. Bank posiada przejrzyste zasady zabezpieczania ekspozycji ryzyka kontrahenta.

Na koniec grudnia 2017 roku ekspozycja Banku na ryzyko kontrahenta z tytułu zawartych transakcji pochodnych wynosiła 591 mln zł. Klienci korporacyjni skupiali 66% ekspozycji, zaś pozostałe 34% koncentrowało się wokół banków.

49.6. Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne zgodnie z uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego oraz wymogami Rekomendacji M KNF, jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowanych przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Określenie to obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie obejmuje ryzyka strategicznego. Ryzyko operacyjne jako takie towarzyszy każdemu rodzajowi działalności bankowej.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat i kosztów powodowanych przez to ryzyko, zapewnienie najwyższej jakości świadczonych przez Bank usług, a także bezpieczeństwo oraz zgodność działania Banku z przepisami prawa i obowiązującymi standardami.

Procedury

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym to podejmowanie działań ukierunkowanych na identyfikację, analizę, monitorowanie, kontrolę, raportowanie oraz podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne oraz działań naprawczych. Działania te uwzględniają struktury, procesy, zasoby i zakresy odpowiedzialności za te procesy na różnych szczeblach organizacyjnych. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym została opisana w dokumencie „Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku BGŻ BNP Paribas S.A.” zatwierdzonym przez Zarząd Banku oraz zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą. Drugi kluczowy dokument stanowi „Polityka ryzyka operacyjnego Banku BGŻ BNP Paribas S.A.”, przyjęta przez Zarząd Banku. Polityka odnosi się do wszystkich obszarów działalności Banku. Określa cele Banku i sposoby ich osiągnięcia w zakresie jakości zarządzania ryzykiem operacyjnym i dostosowania do wymogów prawnych wynikających z rekomendacji oraz uchwał wydanych przez lokalne organy nadzoru bankowego. Cele Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym to w szczególności utrzymanie wysokiego poziomu standardów zarządzania i oceny ryzyka operacyjnego, gwarantujących bezpieczeństwo depozytów klientów, kapitałów Banku, stabilność wyniku finansowego Banku oraz utrzymanie ryzyka operacyjnego w ramach przyjętego apetytu i tolerancji na ryzyko operacyjne. Rozwijając system zarządzania i oceny ryzyka operacyjnego Bank kieruje się wymogami prawnymi w tym w szczególności rekomendacjami i uchwałami krajowego nadzoru finansowego oraz standardami Grupy.

Zgodnie z Polityką instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmują między innymi:

- narzędzia do rejestracji zdarzeń operacyjnych wraz z zasadami ich ewidencjonowania, alokacji i raportowania,
- analizę ryzyka operacyjnego oraz jego monitorowanie i bieżącą kontrolę,
- przeciwdziałanie podwyższonemu poziomowi ryzyka operacyjnego, w tym transfer ryzyka,
- kalkulację wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Zarząd Banku dokonuje okresowej oceny realizacji założeń polityki ryzyka operacyjnego i – jeśli to konieczne – zleca wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego systemu. W tym celu Zarząd Banku jest regularnie informowany o skali i rodzajach ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, jego skutkach i metodach zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Środowisko wewnętrzne

Bank precyzyjnie określa podział obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej. Bieżącym badaniem ryzyka operacyjnego oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli i ograniczania zajmuje się Departament Ryzyka Operacyjnego. Określanie i realizacja strategii Banku w zakresie ubezpieczeń, jako metody ograniczania ryzyka, stanowi kompetencję Departamentu Nieruchomości

i Administracji. Natomiast zarządzanie ciągłością działania znajduje się w gestii Departamentu Bezpieczeństwa i Zapewnienia Ciągłości Działania.

W ramach zarządzania ryzykiem prawnym Pion Prawny monitoruje, identyfikuje i analizuje zmiany prawa powszechnego oraz ich wpływ na działalność Grupy oraz postępowania sądowe i administracyjne, które dotyczą Banku. Bieżącym badaniem ryzyka braku zgodności oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli zajmuje się Departament ds. Monitorowania Zgodności.

Mając na uwadze wzrost zewnętrznych i wewnętrznych zagrożeń noszących znamiona nadużycia lub przestępstwa, wymierzonych przeciwko aktywom Banku i jego klientów, Bank rozszerzył i udoskonalił procesy przeciwdziałania, wykrywania i badania tego typu przypadków. Realizacją tych celów zajmuje się Departament Przeciwdziałania Nadużyciom.

Zarządzanie ryzykiem

Bank przywiązuje szczególną uwagę do procesów identyfikacji i oceny przyczyn bieżącej ekspozycji na ryzyko operacyjne w obrębie produktów bankowych. Bank dąży do zmniejszania poziomu ryzyka operacyjnego poprzez poprawę procesów wewnętrznych, a także do ograniczania ryzyka operacyjnego, towarzyszącego wprowadzaniu nowych produktów i usług oraz zlecenia czynności na zewnątrz (outsourcing).

Zgodnie z polityką zarządzania ryzykiem operacyjnym, analiza ryzyka operacyjnego ma na celu zrozumienie zależności występujących pomiędzy czynnikami generującymi to ryzyko i typami zdarzeń operacyjnych, a jej najważniejszym wynikiem jest określenie profilu ryzyka operacyjnego.

Profil ryzyka operacyjnego stanowi ocenę poziomu istotności tego ryzyka, rozumianego jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określająca stopień narażenia na ryzyko operacyjne (tj. na straty operacyjne), wyrażona w wybranych przez Bank wymiarach strukturalnych (kluczowe obszary procesowe) oraz wymiarach skali (poziom ryzyka rezydualnego). Jest on określany w trakcie corocznych sesji mapowania ryzyka operacyjnego, w ramach których dokonywana jest ocena ryzyka operacyjnego dla głównych czynników ryzyka operacyjnego (ludzie, procesy, systemy i zdarzenia zewnętrzne) i kluczowych obszarów procesowych Banku.

Rejestracja zdarzeń operacyjnych pozwala na efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Proces ewidencji zdarzeń operacyjnych jest nadzorowany przez Departament Ryzyka Operacyjnego, który weryfikuje jakość i kompletność danych dotyczących zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych w dedykowanych narzędziach dostępnych dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku.

System kontroli wewnętrznej

Zasady systemu kontroli wewnętrznej określone zostały w dokumencie „Polityka sprawowania kontroli wewnętrznej w Banku BGŻ BNP Paribas SA”, zatwierdzonym przez Zarząd Banku oraz zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą. Dokument określa główne zasady, ramy organizacyjne i standardy funkcjonowania środowiska kontroli w Banku. Cele Banku w obszarze środowiska kontroli wewnętrznej to w szczególności poprawa efektywności kontroli w ramach spójnego, efektywnego systemu kontroli wewnętrznej opartego na 3 poziomach kontroli. Następnie - wzmocnienie procesu reagowania przez Bank na identyfikowane nieefektywności środowiska kontroli oraz poprawa świadomości ryzyka w ramach organizacji. W proces zapewnienia i potwierdzenia efektywności kluczowych procesów i kontroli zaangażowane jest kierownictwo Banku (tzw. management sign-off).

Zasady realizacji kontroli funkcjonalnej określone są w Regulaminie sprawowania kontroli funkcjonalnej w Banku.

Monitoring i raportowanie

Bank dokonuje okresowej weryfikacji funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu ryzyka Banku. Przeglądy organizacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym są dokonywane w ramach kontroli okresowej przez Pion Audytu Wewnętrznego, który nie uczestniczy bezpośrednio w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, natomiast dostarcza profesjonalnej i niezależnej opinii, wspierając osiągnięcie celów Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Bank posiada ponad 10-letnią historię danych o stratach powodowanych przez ryzyko operacyjne. Bank zgodnie z obowiązującymi regulacjami wyznacza kapitał regulacyjny na pokrycie ryzyka operacyjnego. Do kalkulacji Bank stosuje metodę standardową (STA). W zakresie podmiotów zależnych wobec Banku, w ujęciu skonsolidowanym, wymogi odnoszące się do tych podmiotów są wyznaczane wg metody wskaźnika bazowego (BIA).

50. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Grupę regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka, skwantyfikowanych w postaci współczynnika kapitałowego.

Od 1 stycznia 2014 roku banki obowiązują nowe zasady wyliczania współczynników kapitałowych, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i form inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Współczynniki kapitałowe, wymogi kapitałowe oraz fundusze własne zostały policzone zgodnie z ww. Rozporządzeniem przy zastosowaniu opcji narodowych zgodnych z założeniami wykorzystywanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) do sprawozdawczości tymczasowej.

Zalecenie KNF w sprawie dodatkowego wymogu kapitałowego dla Grupy

W dniu 15 grudnia 2017 roku Bank otrzymał od Komisji Nadzoru Finansowego zalecenie utrzymania przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego na poziomie 0,60 p.p. w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada 0,45 p.p.).

W dniu 29 grudnia 2017 roku Bank otrzymał decyzję Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie nałożenia na Bank (na zasadzie skonsolidowanej i indywidualnej) bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości równoważnej 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

Minimalne skonsolidowane współczynniki wypłacalności Grupy wynikające z przepisów prawa CRR oraz z decyzji administracyjnych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”) w 2017 roku, wynoszą:

Tier 1=7,95%

Total Capital Ratio = 10,10%

Minimalne współczynniki kapitałowe Grupy, uwzględniające dodatkowy wymóg kapitałowy zalecany przez KNF wynikający z pisma KNF z dnia 23 października 2015 roku, wynoszą:

Tier 1=10,95%

Total Capital Ratio = 14,10%

Natomiast współczynniki kapitałowe Grupy uwzględniające dodatkowy wymóg kapitałowy w kontekście polityki dywidendowej (kryteria dla wypłaty do 50% zysku za 2017 r.) to:

Tier 1=12,45%

Total Capital Ratio = 15,60%

Na datę 31.12.2017. skonsolidowane współczynniki wypłacalności Grupy wynoszą:

Tier 1=10,81%

Total Capital Ratio = 13,75%

Powyższe zalecenie powinno być respektowane przez Grupę od dnia jego otrzymania do odwołania.

Na dzień otrzymania zaleceń KNF oraz do dnia 31.12.2017 r. Grupa utrzymuje fundusze własne na poziomie pozwalającym spełnić zalecane regulacyjne wymogi kapitałowe.

Jednocześnie, wartości współczynnika kapitału Tier I oraz TCR w ujęciu skonsolidowanym według stanu na koniec roku 2017 są poniżej poziomu wynikającego z pisma KNF z dnia 23 października 2015 roku oraz z decyzji administracyjnych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”) w 2017 roku.

Z dniem 1 grudnia 2017 roku weszło w życie Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 roku w sprawie wyższej wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1068.), które ekspozycjom w walutach obcych zabezpieczonym hipoteką na nieruchomości mieszkalnej przypisuje się wagę ryzyka równą 150%, natomiast ekspozycjom zabezpieczonym hipoteką na lokalach biurowych lub innych nieruchomościach komercyjnych przypisuje się wagę ryzyka równą 100%.

W dniu 31 grudnia 2017 roku, Bank zbył na rzecz BNP Paribas S.A. posiadane udziały w spółce zależnej BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. Transakcja poprawiła współczynniki adekwatności kapitałowej na poziomie skonsolidowanym.

Z dniem 19 grudnia 2017 roku Bank sfinalizował umowę transakcji sekurytyzacji - sprzedaż wierzytelności kredytowych wynikających z umów kredytu gotówkowego i umów kredytu samochodowego zawartych przez Bank z Kredytobiorcami. Wierzytelności zostały zbyte na rzecz BGZ Poland ABS1 Designated Activity Company, spółki prawa irlandzkiego.

Wpływ transakcji sekurytyzacji na współczynniki adekwatności kapitałowej na datę 31.12.2017. na poziomie skonsolidowanym kształtował się następujący sposób: współczynnik kapitału Tier I wzrósł o 28 pb, natomiast łączny współczynnik kapitałowy wzrósł o 36 pb.

51. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

23.01.2018 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku BGŻ BNP Paribas S.A.:

- powołanie Pana Francois Benaroya na członka Rady Nadzorczej Banku do końca bieżącej pięcioletniej wspólnej kadencji członków Rady Nadzorczej;
- przyjęcie Polityki wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku BGŻ BNP Paribas S.A.;
- zatwierdzenie zmian w Statucie Banku oraz przyjęcie tekstu jednolitego.

6.02.2018 Poziom współczynników wypłacalności na 1.01.2018 r.

Zarząd Banku poinformował, że w dniu 6 lutego 2018 roku, po sporządzeniu bilansu otwarcia według stanu na 1 stycznia 2018 roku, uwzględniającego wdrożenie MSSF 9, powziął informację o poziomie współczynników wypłacalności według stanu na 1 stycznia 2018 roku. Bilans otwarcia będzie podlegał weryfikacji audytora.

Poziom współczynników kapitału podstawowego Tier I (CET I) zarówno w ujęciu jednostkowym jak i skonsolidowanym oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) w ujęciu jednostkowym ukształtowały się powyżej poziomów regulacyjnych wynikających ze „Stanowiska KNF w sprawie minimalnych poziomów współczynników kapitałowych” obowiązujących banki w 2018 roku, opublikowanego 24 listopada 2017 roku.

Poziom współczynników kapitału Tier I (Tier I) zarówno w ujęciu jednostkowym jak i skonsolidowanym oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) w ujęciu skonsolidowanym ukształtowały się poniżej nowych wymogów.

Biorąc pod uwagę zaistniałą sytuację Zarząd Banku niezwłocznie podejmie dodatkowe działania mające na celu spełnienie nowych wymogów regulacyjnych. Wśród różnych działań Bank planuje podwyższenie kapitału zakładowego poprzez przeprowadzenie emisji nowych akcji. Grupa BNP Paribas zapewniła Zarządowi Banku wsparcie w realizacji planowanych działań zmierzających do osiągnięcia wymaganych współczynników kapitałowych. Podwyższenie kapitału powinno zostać zrealizowane w ciągu najbliższych 6 miesięcy pod warunkiem uzyskania zgód wymaganych prawem.

Jednocześnie Bank dopełni wymogów prawa wynikających z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w sektorze finansowym.

Zmiany w składzie Zarządu Banku

9.02.2018

Pan Bartosz Urbaniak złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 31 marca 2018 roku. Pan Bartosz Urbaniak od dnia 1 kwietnia 2018 roku będzie pełnił funkcję Dyrektora Zarządzającego Banku odpowiadającego za zarządzanie linią biznesową Agro oraz będzie zarządzał nową jednostką Agro Hub – Centrum Kompetencji Agro w Warszawie, w ramach struktur Grupy BNP Paribas.

12.03.2018	Przemysław Gdański <i>Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Jean-Charles Aranda <i>Członek Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Daniel Astraud <i>Wiceprezes Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Philippe Paul Bézieu <i>Wiceprezes Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Blagoy Bochev <i>Wiceprezes Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Przemysław Furlepa <i>Wiceprezes Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Wojciech Kembłowski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Jaromir Pelczarski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Jerzy Śledziwski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Bartosz Urbaniak <i>Członek Zarządu</i>	podpis
12.03.2018	Katarzyna Romaszewska-Rosiak <i>Dyrektor Zarządzający Pionu Rachunkowości Finansowej</i>	podpis

Warszawa, dnia 12 marca 2018 roku